

James P. Cannon
Kampen för ett arbetarparti

Översättning Göran Källqvist

Första upplagan 1979 Bokförlaget Röda Rummet

Innehåll

Inledning av George Novack.....	1
Vad diskussionen har avslöjat.....	5
Ett nytt stadium i den amerikanska trotskismens utveckling.....	8
Deras metod och vår.....	11
Organisationsfrågan.....	13
De intellektuella och arbetarna.....	17
Fallet Burnham.....	19
Blockbildningarnas elände.....	26
Martin Abern, fallstudie över en farsot.....	28
Frågan om partiets ledning.....	38
”Konservatism”.....	43
”Byråkratism”.....	45
”Klicker” och ”ledarkulten”.....	51
Den proletära inriktningen.....	57
Appendix; Resolution antagen av SWP:s kongress 1940.....	60

Inledning av George Novack

Kampen för ett arbetarparti är en ovanlig bok. Den är både en handbok i leninistisk partiorganisering och en dokumentation av en hård politisk strid i ett leninistiskt parti. Boken beskriver utvecklingen av en debatt i Socialist Workers Party (Fjärde Internationalens amerikanska sektion), omedelbart efter att Stalin-Hitlerpakten slutits och 2:a världskriget brutit ut. Dessa stora världshändelser fick en småborgerlig del av SWP att förkasta de teoretiska grundvalar, politiska principer och organisatoriska metoder på vilka den trotskistiska rörelsen hade vilat ända sedan sitt grundande. Denna grupp, som leddes av James Burnham, Max Shachtman och Martin Abern, startade en sju månader lång fraktionskamp som ledde till att SWP splittrades.

Debattens utgångspunkt var frågan om Sovjetunionens karaktär och revolutionärernas plikt att försvara den första arbetarstaten mot imperialistiska angrepp, men under diskussionens lopp kom många andra av marxismens grundläggande frågor att debatteras och klargöras. Det gällde allt från förhållandet mellan den dialektiska materialismen och den politiska praktiken till det revolutionära förtruppsspartiets organisationsprinciper.

De omdebatterade frågorna var livsviktiga, inte bara för revolutionärer i USA, utan i hela världen. Leo Trotskij, som vid denna tid befann sig i exil i Mexico, ledde tillsammans med James P. Cannon, den amerikanska trotskismens grundare och vid denna tid nationell sekreterare i SWP, ett framgångsrikt försvar av den revolutionära marxismen. Det småborgerliga angreppet mot SWP slogs tillbaka, och i början av 1940 lämnade Burnham, Shachtman och Abern och hela deras grupp den revolutionärt marxistiska rörelsen.

En fullständig redogörelse för denna politiska strid finns i två varandra kompletterande böcker – Trotskijs *Till marxismens försvar* och Cannons *Kampen för ett arbetarparti*. Trotskijs bok koncentrerar sig på de teoretiska och principiella frågor inom marxismen som diskuterades, medan Cannon främst tar upp de leninistiska organisationsprinciperna.

För att kunna sätta in Cannons bok i sitt ursprungliga sammanhang är det nödvändigt att skissera händelseförloppet i den fraktionskamp som skakade SWP från augusti 1939, när minoritetsledarna inledde sitt angrepp på partiets program, till april 1940 när de bröt med trotskismen.

Ända sedan sin uppkomst i det ryska Kommunistpartiets Vänsteropposition hade trotskisterna orubbligt hållit fast vid uppfattningen att Sovjetunionen var en arbetarstat, om än fruktansvärt degenererad av den stalinistiska regimen. Det har varit en grundläggande tes att varje revolutionär är skyldig att försvara Sovjetunionen i händelse av att imperialismen skulle angripa utifrån, eller försöka återupprätta kapitalismen inifrån.

Efter undertecknandet av Stalin-Hitlerpakten den 22:a augusti 1939 svepte en våg av anti-sovjetisk propaganda över de västliga ”demokratierna”; en vecka senare började det 2:a världskriget. Dessa världsomvälvande händelser orsakade en kris i SWP.

Satta i gungning av den antisovjetiska hysterin, av intrycken från de stridigheter i Europa som hotade att snart dra in USA, och intrycket från främmande klassers inflytanden och idéer, började en del av SWP:s ledning att ifrågasätta (och en del av dem förkasta) trotskismens sedan länge fastställda syn på Sovjetunionens karaktär och behovet av att försvara Sovjet. Oppositionens inriktning visas tydligt av följande rader från det dokument som James Burnham lade fram vid Centralkommitténs möte den 5:e september 1939: ”Det är omöjligt att på något som helst sätt betrakta Sovjetunionen som en arbetarstat . . . Ett sovjetiskt ingripande (i kriget) kommer att fullkomligt underordnas konfliktens imperialistiska karaktär i sin helhet; det kommer inte att på något sätt vara ett försvar av resterna av den socialistiska ekonomin.”

I ett brev till samtliga medlemmar i Centralkommittén den 8:e september 1939, anmärkte Cannon att Burnham "föreslår att vi ska ta avstånd från Sovjetunionen . . . /och/ överge försvaret av Sovjetunionen". Han deklarerade att detta plötsliga övergivande av partiets grundläggande ståndpunkt i den ryska frågan inte bara var politiskt felaktigt, utan också organisatoriskt oansvarigt under de krisförhållanden som då rådde.

Oppositionen fortsatte ändå sin inriktning, organiserade sig som fraktion i nationell skala, och sökte stöd för sina åsikter i hela den Fjärde Internationalen. På detta sätt omvandlades debatten i SWP till ett avgörande prov på vilken politik den trotskistiska världsrörelsen skulle föra under 2:a världskriget.

Den småborgerliga oppositionen var en heterogen samling med tre olika tendenser. James Burnham, filosofiprofessor vid New Yorks universitet, hade anslutit sig till den trotskistiska rörelsen när denna gick samman med American Workers Party 1934. Han var oppositionens ideologiske ledare och den som starkast uttryckte dess anti-marxistiska karaktär. Martin Abern, medlem i Kommunistpartiets centralkommitté på 20-talet och tillsammans med Cannon och Shachtman grundare av den amerikanska trotskismen, stod i ledningen för en grupp som sade att de var oense med Burnhams syn på Sovjetunionen, och främst ville driva ut Cannons "gäng" ur partiledningen. I början av debatten om Sovjetunionen intog Max Shachtman en provisorisk ståndpunkt, och utifrån denna uttryckte han tvivel och reservationer mot både Burnhams påfund och den trotskistiska rörelsens traditionella syn.

Dessa olika tendenser bildade en gemensam fraktion, vägrade att diskutera frågorna på en principiell grundval och krävde att debatten skulle begränsas till omedelbara "konkreta" frågor. De var ett klassiskt exempel på en principiös blockbildning.

I *Kampen för ett arbetarparti* analyserar Cannon den principiösa koalitionen speciella karaktär i ljuset av dess utveckling. Han noterade att var och en av oppositionens ledare representerade välkända politiska typer. Burnham förkroppsligade den övermodige intellektuelle, som ännu bunden till den borgerligt-akademiska miljön vägrade att oreserverat ägna sig åt den revolutionära saken och det proletära partiet. Abern var familjeöverhuvud för ett permanent personligt koteri som livnärde sig på skvaller och organisatoriska klagomål. Shachtman var en elegant författare och talare, men en svag och vacklande individ som inte klarade av ett starkare yttre socialt tryck. När tiderna hårdnade försökte han undvika att ta ställning i viktiga frågor i klasskampen.

Diskussionen ägde rum i en upphettad atmosfär och ackompanjerades av kanonmullret i Europa. Alla hade rätt att uttrycka sin ståndpunkt. Oppositionella hade alla möjligheter att övertyga majoriteten och överta partiledningen. Vid den kongress där Cannons och Trotskijs anhängare lyckades få majoriteten av partiet att stödja deras ståndpunkt, uteslöts inte minoriteten ur partiet, de berövades inte sina platser i ledningen, och man krävde inte att de skulle avsvära sig sina uppfattningar.

Tvärtom. De erbjöds representation i partiets samtliga organ. Det enda som krävdes av dem var att de skulle följa den demokratiska centralismens principer, att minoriteten lojalt skulle följa majoritetens beslut och begränsa sin opposition till ytterligare försök att vinna partiet för sina idéer. Majoriteten gick t o m med på att efter kongressen fortsätta diskussionen i den interna diskussionsbulletinen.

Majoritetens handlande kan tjäna som modell för ett korrekt bolsjevikiskt tillvägagångssätt när man genomför en allvarlig debatt kring viktiga frågor, och hur man för den till ett avgörande.

Minoriteten ville emellertid inte följa de beslut SWP i demokratisk ordning tagit. Efter att ha vägrat att rösta för en motion från den Politiska Byrån om att godkänna kongressens beslut, så

bildade de en egen organisation (Workers Party), gav ut en tidning, stal SWP:s teoretiska tidskrift *The New International*, och inledde ett självständigt liv längs icke-trotskyistiska linjer samtidigt som de halvhjärtat (fram tills dess organisationen upplöstes på 50-talet) påstod att de var trogna trotskister.

Fortsättningen på deras brott med marxismens metoder och principer är lärorik. Bara en månad efter att Burnham och hans lärjungar lämnat den trotskyistiska rörelsen tog han själv föraktfullt avstånd från Shachtmans nya organisation och förkastade öppet marxismen. En kort tid efteråt lade han fram sina antimarkxistiska teorier om världspolitiken i en ökad bok som publicerats på flera språk, *The Managerial Revolution*.

Under de följande åren fortsatte Burnham att förflytta sig över till den imperialistiska reaktionens läger, och han blev en av de hätskaste antisovjetiska ideologerna under det kalla kriget. Hans uppmaningar till ett heligt militärt korståg mot den världsomspännande ”kommunistiska konspirationen” förkunnades i en rad böcker: från *The Struggle for World Power* (1947) till *The Suicide of the West* (1964). Han är idag redaktör för ultrahögertidningen *The National Review*. På dess sidor bad han nyligen om en ny Bismarck för Amerika, och en positiv omvärdering av fascismen.

Shachtmans högervändning har typiskt nog gått långsammare, i begränsad omfattning, och under ”socialistisk” täckmantel. Han lånade från Burnhams teorier och kokade ihop en sociologisk teori om att Sovjet hade gett form åt en unik och tidigare inte känd socio-ekonomisk bildning som var varken kapitalistisk eller socialistisk utan *byråkratiskt kollektivistisk*. Han anslöt sig till den s.k. tredje ståndpunkten, som sökte efter en plattform någonstans mellan de två lägren i klasskampen i världen. Eftersom Shachtman hävdade att den liberala kapitalismen var mer demokratisk än den stalinistiska diktaturen kom han efter kriget att stödja den borgerlige nationalisten Mickolajczyk mot den Moskvastödda Osubka-Morawskiregeringen i Polen. På 60-talet stödde han Grisbukts-invasionen på Kuba och USA:s ingripande i Vietnam. Hans sökande efter den icke-existerande ”tredje ståndpunkten” betydde således i praktiken att han enade sig med imperialisterna mot den koloniala revolutionens och arbetarklassens styrkor.

1958 tog Shachtman med sig resterna av sitt Workers Party in i Norman Thomas' Socialistparti, som arbetar inom det Demokratiska Partiet. Idag är han en av dess högerflygels viktigaste ideologer, och han stödjer, med vissa reservationer och pseudo-socialistiska rationaliseringar, USA-regeringens antikommunistiska handlingar.

Den ende av oppositionens ledare som i stort sett förblev trogen sina forna ideal, Martin Abern, drog sig tillbaka från det politiska livet och dog 1949.

Det viktigaste med Cannons bok är att den belyser hur leninismens organisatoriska principer och praktik förhåller sig till en djupgående teoretisk och politisk debatt. Den undersöker också de problem som uppstår när man bygger ett revolutionärt marxistiskt kampparti.

För bolsjevismen är programmet grunden, den avgörande faktorn för ett revolutionärt partis uppbyggnad och funktionssätt. Organisationsformen är till för att tillämpa det program som leder arbetarklassen i kampen om makten.

Den leninistiska partiteorins speciella karaktär sammanfattas i orden *demokratisk centralism*. Trots att dessa ord är välkända finns det en oerhörd mängd missförstånd om deras verkliga innebörd. Den huvudsakliga orsaken till denna förvirring är den förfälskning av de leninistiska idéerna och den förvrängning av dess praktik som stalinismen har fört in i arbetarrörelsen. Den stalinistiska modellen med ett monolitiskt parti, som enväldigt styrs uppifrån av en okontrollerad och oavsättbar byråkrati, är raka motsatsen till en verkligt leninistisk organisation. Denna modell borde kallas byråkratisk centralism, och den har inget

gemensamt med demokratisk centralism, där ledarskapet och apparaten är ansvariga inför och kontrollerade av partiets medlemmar och underkastade deras demokratiska beslut.

För vissa verkar den demokratiska centralismen vara en självmotsägelse. Hur är det möjligt, frågar spontanister och anarkister, att centralisera en demokrati utan att den därmed upphör att vara demokratisk? Hur är det, å andra sidan, möjligt att demokratisera centralism, frågar sig antileninister av allehanda slag.

Det leninistiska systemets överlägsenhet ligger i att det kombinerar dessa motsägelsefulla drag, som bägge är lika oundgängliga för att ett kampparti ska fungera effektivt. Denna organisationsform gör det möjligt för partiet att behålla sin fasta linje och enhet i handling, samtidigt som man garanterar att medlemmarna avgör dess politik och har kontroll över dess funktioner.

Formeln demokratisk centralism kan i sig själv bara vara en ledstjärna i det revolutionära partiets arbete. Hur den ska tillämpas, och vilken av dess två poler som i ett givet ögonblick ska vara mest framträdande, beror på omständigheterna och behoven i ett konkret läge, som dessa bedöms av ett kunnigt auktoritativt ledarskap.

Denna organisatoriska princip ger partiet demokrati när man diskuterar dess problem och utarbetar dess linje. När besluten har fattats flyttas tyngdpunkten över till centralism i handling. Alla partimedlemmar och organ i partiet är tvungna att handla i enlighet med majoritetens åsikt.

Hela partiet deltar alltså i oinskränkta diskussioner, överläggningar och beslutsfattande. Om det finns skarpa och allvarliga åsiktsskillnader blir majoritetens åsikt hela partiets åsikt, och partiet ingriper i kampen i enlighet med den. Minoriteten måste underordna sig majoriteten som en del underordnas helheten. Det är innebörden i demokratin, medlemsmajoriteten har den avgörande rösten.

Minoriteten har också rättigheter, vilka den officiella majoriteten måste respektera noggrant. Den har rätt att bilda tendenser eller fraktioner och att söka stöd för sin ståndpunkt bland partiets medlemmar via de reguljära partikanalerna. Men så fort partiet har fattat ett beslut måste minoriteten vänta tills händelserna bekräftat eller motsagt det beslut som tagits och tills den får ytterligare möjligheter att framföra sin ståndpunkt till partiet.

Ett kampparti som strävar efter eller redan har erhållit statsmakten kan inte genomföra sitt arbete med två program eller med två olika inriktningar och perspektiv, utan att det därmed blir allvarligt försvagat, splittrat eller förlamat. Det måste vara disciplinerat för att få maximal slagkraft i handling, samtidigt som dess inre liv är fullständigt demokratiskt.

Denna bok tar också i detalj upp den leninistiska uppfattningen om att bygga ett parti av yrkesrevolutionärer. Cannon avvisar den amatörmässighet som var typisk för småborgerliga radikaler av Burnhams sort, och han krävde en seriös, professionell inställning till revolutionär politik. Det är denna inställning som kännetecknar ett verkligt arbetarparti – i teorin, i dess politik och i de organisatoriska metoderna.

När debatten genomfördes var Cannon redan en veteran i den revolutionära rörelsen i USA. Han hade varit med i denna rörelse i mer än tjugofem år, i IWW (Industrial Workers of the World), i vänsterflygeln i Debbs Socialistparti, en av de mest framträdande ledarna i det amerikanska Kommunistpartiet, och den amerikanska trotskismens grundare. Han använde all den kunskap om organisatorisk praktik och praxis, som han samlat genom dessa erfarenheter, för att ta itu med de svåra problem som fraktionskampen orsakade.

Cannon gjorde det som en ortodox leninist. Likt Trotskij efter 1917 vidhöll han utan att vackla den uppfattning om partiets organisering som Lenin utarbetat och tillämpat under uppbygget och ledandet av bolsjevikpartiet.

Cannons bok är en handbok i partiorganisering som omfattar bolsjevikernas lärdomar, som dessa har prövats i den svåra uppgiften att bygga arbetarklassens förtruppssparti i världsimperialismens högborg. Alltsedan dess första upplaga för mer än trettio år sedan har den varit till hjälp för många revolutionärer, både i USA och i andra länder. Den har visat sig vara ett levande alternativ till de misskrediterade stalinistiska och socialdemokratiska organisationsmodellerna, och en källa till kunskap för de som vill veta vad leninistiska organisationsprinciper verkligen är. Trotskij, som kämpade sida vid sida med Cannon, värderade dennes bidrag högt. Hans värdering av boken står sig än idag: ”Den är skriven av en verklig arbetarledare. Om diskussionen inte hade frambringat mer än den hade den ändå varit rättfärdigad.”

George Novack, mars 1972

Vad diskussionen har avslöjat

Politisk kamp i allmänhet, liksom hårda fraktionsstrider i ett parti, äger inte rum i ett vakuum. Den förs under påverkan från sociala krafter, och avspeglar i mer eller mindre hög grad klasskampen. Denna lag visar sig på ett slående sätt i utvecklingen av den nuvarande diskussionen i vårt parti.

För närvarande är trycket från främmande klasskrafter oerhört hårt på det proletära avantgardet. Det är viktigt att vi förstår detta. Först därefter kan vi närma oss en förståelse av den nuvarande krisen i partiet. Det är den svåraste och djupaste kris vår rörelse någonsin genomgått. Den aldrig tidigare skådade spänningen mellan medlemmarna visar att det rör sig om en konflikt mellan principiella ståndpunkter som uppenbarligen är oförsonliga. Två läger i partiet slåss för olika program, olika metoder och olika traditioner.

Vad har på så kort tid lett partiet till denna punkt? Naturligtvis är det inte en plötsligt påkommen personlig oförsonlighet mellan de berörda ledarna; sådana struntsaker är symptom på konflikten, inte orsaker till den. Inte heller kan en konflikt av detta djup och denna omfattning rimligen förklaras av att gamla motsättningar i den organisatoriska frågan har flammats upp igen. För att förstå krisens verkliga betydelse måste man söka djupare orsaker.

För dem som ser politiken som ett uttryck för klasskampen – och det är så vi marxister ser det – är grundorsaken till krisen i partiet inte svår att hitta. Krisen är en reaktion i våra led på ett yttre socialt tryck. Det är på detta sätt vi har sett det, ända sedan krisen började i september förra året, omedelbart efter undertecknandet av Stalin-Hitlerpakten och efter det att tyskarna hade inlett invasionen av Polen. Mer exakt säger vi att krisen är ett resultat av den borgerligt-demokratiska opinionens tryck på en del av partiets ledarskap. Detta är vår klassanalys av den våldsamma kampen mellan den proletära och den småborgerliga tendensen i vårt parti.

Vi definierar inte de stridande fraktionerna med abstrakta allmänna termer som ”konservativa” och ”progressiva”. Vi bedömer inte fraktionerna utifrån individernas psykologiska drag, utan utifrån det program de förespråkar. Diskussionen har visat att det inte gäller olika uppfattningar om hur programmet ska tillämpas – sådana skillnader uppträder ofta och har vanligen en övergående betydelse – utan ett försök att ställa ett program mot ett annat. Det är detta som har delat partiet i två läger. Naturligtvis är dessa termer, som vi ända från diskussionens början har använt för att karaktärisera de två tendenserna i partiet, menade som definitioner och inte som skällsord. I varje debatt mellan marxister och alla sorters

småborgerliga politiker måste man upprepa detta. Det värsta de vet är att kallas vid sitt rätta namn.

Oppositionens ledare anser det vara kränkande och ett illvilligt fraktionspåfund, att vi sätter denna klass-stämpel på deras fraktion, när deras enda försyndelse består i det enkla faktum att de vänder ryggen åt Sovjetunionen och vägrar försvara den i kampen mot världsimperialismen. Men vår definition och beskrivning av en sådan inställning är inte ny. Tidigare, när Shachtman skrev som Trotskij och inte som Burnham, skrev han själv:

I grund och botten är den ultra-vänsteristiska inställningen att Sovjetunionen inte på något sätt kan anses vara en arbetarstat, en återspeglning av småbourgeoisins vacklan, deras oförmåga att klart välja mellan proletarietets och borgarklassens läger, mellan revolution och imperialism.

Detta citat ur en artikel Shachtman skrev i New International för två år sedan kan vi acceptera som en vetenskaplig definition på den sammanslagna oppositionen och dess nuvarande ståndpunkter, med bara en liten ändring. Det är knappast riktigt att kalla deras inställning "ultra-vänsteristisk".

Oppositionens ledare har tidigare skrivit och sagt mycket som står i överensstämmelse med ovanstående citat. År ut och år in har oppositionens ledare i oräkneliga artiklar, dokument, teser och tal lovat och t o m hotat att försvara Sovjetunionen – "I farans stund kommer vi att stå på vår post!" – men när den stunden närmade sig, när Sovjetunionen nästan började behöva detta försvar, då svek de sitt löfte.

Likadant är det med programmet i allmänhet, med doktrinerna, marxismens metoder och traditioner. När allt detta slutade att vara enbart ett ämne för litterära övningar i lugna tider, och måste tas som ledstjärna för hur man handlar i krigstider, då glömde de allt som sagts och skrivits och inledde ett förtvivlat sökande efter "nya och fräscha idéer". Vid den första halvt allvarliga prövningen visade de sig vara "fredstidstrotskister".

Och denna skamliga föreställning, detta förräderi mot marxismen, har ägt rum i Fjärde Internationalens amerikanska sektion t o m innan den amerikanska imperialismen formellt har gått med i kriget. I oppositionens bibel, deras dokument "Kriget och byråkratisk konservatism", försäkras vi att partikrisen "framprovocerades av kriget".¹ Det är inte riktigt sant. USA har formellt inte gått med i kriget ännu, och hittills ser vi bara en svag antydning om det moraliska och materiella tryck som kommer att drabba det proletära avantgardet i en krigssituation. Inte kriget, utan enbart skuggan av det kommande kriget, räckte för att driva Burnham, Shachtman och Abern på vild flykt.

Dessa reträtt- och kapitulationsfilosofer tillskriver helt omotiverat partiet sin egen panik och menar att kamrater som läser deras dokument om ledningen i partiet "kommer att dra cyniska eller modfällna eller defaitistiska slutsatser".² De tillägger: "Framtiden är mörk." Och Burnham, som i ett dokument med titeln "Vetenskap och stil" avslöjade sin småborgerliga anda, tillkännager skadeglatt – önskan är tankens fader – Fjärde Internationalens undergång.³ Verkligheten är diametralt motsatt dessa dystra funderingar.

¹ Kriget och den byråkratiska konservatismen var oppositionens huvuddokument. Det skrevs i december 1939. Hela "Kampen för ett arbetarparti" kan ses som en polemik mot detta dokument.

² Defaitism betyder egentligen uppgivenhet. Den revolutionära defaitism som bolsjevikerna förespråkade under 1:a världskriget innebar att de inte tog ställning för eller emot något av de stridande imperialistiska blocken. I oppositionens fall uttrycktes defaitismen i att de inte tog ställning för eller emot Sovjet i kriget. Detta berodde i sin tur på att de vägrade att framlägga en gemensam uppfattning om Sovjetunionens klasskaraktär.

³ "Vetenskap och stil" skrevs av Burnham i februari 1940. Hans huvudteser här är att "dialektiken" är förlegad och ovetenskaplig, att socialismen är ett moraliskt ideal och att den politiska vetenskapen är helt oberoende av filosofi och moral. Trotskij's uppfattning, att Burnhams filosofiska ståndpunkter hade en direkt betydelse för hans politiska misstag, bekräftades några månader senare av det avskedsbrev som Burnham skrev till det nya, av

Hos partiets proletära majoritet finns det inte ett spår av pessimism. Tvärtom finns det en utbredd tillfredsställelse över att bristerna i en del av partiets ledning visade sig i tid, *innan* kriget, och under förhållanden där de kunde bekämpas öppet och besegras i en fri diskussion. Den enighet med vilken de proletära medlemmarna har samlats till försvar av partiet och Fjärde Internationalen, den kampvilja och oförsonlighet med vilken de har bemött Burnham, Abern och Shachtmans attack är levande bevis på vår rörelses vitalitet och förmåga att överleva. Det är ett gott tecken för framtiden. Det ger oss en fast övertygelse om att vår rörelse kommer att klara krigets verkliga prövningar när de kommer. Det får oss att göra den optimistiska förutsägelsen att Fjärde Internationalen inte bara kommer att "överleva" utan också segra i kampen.

När det sen gäller den "svåra framtiden", så förväntade bolsjevik-marxisterna sig aldrig att kapitalismens dödsstrid skulle innebära något annat än kriser och krig, med oundvikliga återverkningar på arbetarorganisationerna, inbegripet arbetaravantgardets parti. Utifrån dessa "svåra" omständigheter drog Fjärde Internationalens medlemmar en enda slutsats: de våldsamma sociala omvälvningarna, som vi på förhand förutsåg och analyserade, skapar förutsättningar för att de förtryckta massorna ska tvingas genomföra den sociala revolutionen och omorganisera världen på socialistisk grund. Bara en sak krävs: ett verkligt bolsjevikiskt avantgardeparti. Endast marxismen kan vara programmet för ett sådant parti. Burnham och hans beklagliga lärjungar, ex-marxisterna och ex-trotskisterna, erbjuder ett program som inte har något gemensamt med marxismen eller den proletära revolutionen. Ur detta faktum härstammar den grundläggande motsättningen mellan majoriteten och oppositionen, en motsättning som uppenbarligen är oförsonlig, och som gör alla andra frågor, oavsett hur viktiga de är, till underordnade frågor.

Under loppet av några månaders diskussion har skillnaderna mellan majoriteten och oppositionen fått ett sådant djup och en sådan omfattning att de helt överskuggar alla frågor om ledningen i partiet. Om alla ledningens påstådda misstag var sanna, och de sedan multiplicerades tiofalt, så skulle ändå hela den frågan blekna bort i jämförelse med de principiella skillnader som nu klart skiljer de två stridande fraktionerna. Oppositionens kamp sägs ha börjat som en strid mot "Cannonregimen", och som ett försvar av, eller åtminstone föregripande av, Trotskij's "ändrade" ståndpunkt. Men på kort tid utvecklade den sig till en grundläggande konflikt med Fjärde Internationalen om alla frågor i vårt program, vår metod och vår tradition.

Abern, som vid centralkommittémötet (i oktober 1939) röstade för majoritetens princip-resolution om den ryska frågan, och som anklagar oss för att hitta på och överdriva skillnaderna, hamnade till sist i Burnhams revisionistiska läger i enlighet med logiken i sin principiösa blockbildning.⁴ Shachtman, som vid mötet bara kunde anklagas för att vara försonlig mot Burnham, blev dennes ombud, skrev för hans räkning "öppna brev" till kamrat Trotskij, och riktade de giftigaste angreppen mot partiets proletära majoritet, som påminner honom om hans eget förflutna. Burnham talar i sitt senaste dokument "Vetenskap och stil"

honom inspirerade "Workers party". Här förklarar Burnham att han övergivit marxismen i alla dess varianter: reformistiska, stalinistiska, trotskistiska eller leninistiska. Och han erkänner att detta övergivande har en förbindelse med hans filosofiska positioner. 1 "Vetenskap och stil" hävdade Burnham att han försvarade Fjärde Internationalen. I avskedsbrevet förklarar han att dess grundläggande dokument "Övergångsprogrammet" är "mer eller mindre" rent nonsens.

Både "Vetenskap och stil" och "avskedsbrevet" finns publicerade som appendix till Trotskij's "Till marxismens försvar".

⁴ Revisionism: avvikelse från marxismen. De stora revisionistiska riktningarna i vår tid är socialdemokratien och stalinismen.

samma språk som de som är fiender till den proletära revolutionen och fiender till alla som är den trogen.

Det är detta som har avslöjats under några månaders *politisk* diskussion.

Ett nytt stadium i den amerikanska trotskismens utveckling

Den samling doktriner och metoder som kallas ”trotskism” är vår tids verkliga marxism och arvtagare till Lenins, den ryska revolutionens och det tidiga Kominterns bolsjevism. Det är den rörelse som kallas trotskismen, och ingen annan, som har utvecklat bolsjevismen. Den har analyserat och tolkat alla stora händelser som ägt rum sedan Lenin, och den har formulerat programmet för arbetarklassens kamp. Det finns ingen annan rörelse, ingen annan skola, som har förmått svara på någonting. Det finns ingen annan riktning som de proletära revolutionärerna anser värdig ett ögonblicks övervägande. Trotskismen, organiserad i den Fjärde Internationalen, är den enda revolutionära rörelsen.

Men vägen från att utarbeta programmet till att organisera stabila kadrer, och därifrån till att bygga Fjärde Internationalens masspartier, är svår och komplicerad. Den går via olika utvecklingsstadier, en ständig process av urval, nyrekryteringar och förlust av gamla styrkor som inte lyckas hänga med. Fjärde Internationalens amerikanska sektion är nu mitt inne i en kris i denna utvecklingsprocess. Om vi måste lösa krisen på ett radikalt sätt, vilket allt tyder på, så beror det på världshändelsernas snabba förändringar, på att dessa händelser är så stora och på att vårt parti är så känsligt för inflytande från dem.

Det andra världskriget drabbar liksom det första arbetarrörelsens alla organisationer och tendenser med en våldsam kraft. Vår organisation är inget undantag. Liksom alla andra skakas den i sina grundvalar, och den tvingas visa sin verkliga karaktär. Svagheter som i fredstid förblir oupptäckta visar sig snabbt när kriget närmar sig. Många individer och hela grupperingar utsätts för samma prövningar både om de formellt är medlemmar i Fjärde Internationalen eller bara sympatisörer. Vi kommer att göra förluster. Det kan se ut som en försvagning av rörelsen, men skenet bedrar. Trotskismen är den proletära revolutionens sanna lära och metod; den visar sitt rätta ansikte i kristider, under krig och i revolutionär kamp. De som verkligen har anammat programmet, doktrinen, metoden och traditionen, och har det som ledstjärna för kampen, håller under krisens tryck ännu hårdare fast vid vår rörelse.

Det är bara de som såg bolsjevismen som en samling litterära formler som gav ett visst anseende i radikala kretsar utan att för den skull innebära något verkligt ansvar; de som antog trotskismen som en form av ”extrem radikalism” som aldrig överskrider den sofistikerade debattens gränser – det är sådana personer som är mest benägna att vackla och tappa huvudet under krisens tryck och t o m skylla sin panik på den ”trotskism” som bara är trogen sig själv.

Alla vet att krisen har utdelat hårda slag mot stalinismen. När Stalin-Hitlerpakten undertecknats började de stalinistiska medlöparnas flykt. De kunde svälja Moskva-rättegångarna, men inte utsikten att i framtiden hamna på kollisionskurs med USA-imperialismens demokratiska regering. Efter Sovjets invasion av Polen och senare Finland blev medlöparnas flykt panikartad. Denna vilda flykt tilldrog sig mycket uppmärksamhet och många kommentarer. Vi bidrog själva med iakttagelser och lustigheter om detta löjliga spektakel. Fram till nu har vi emellertid varit tysta om ett liknande fenomen i vår egen ”periferi”. Den amerikanska trotskismens mer sofistikerade, men knappast modigare, intellektuella medlöparens flykt har inte varit mindre brådstörtad och katastrofal.

När kriget nalkades började trotskismen som doktrin och rörelse att bli mindre ”respektabel”. Många av de intellektuella gjorde en hastig och ovärdig reträtt när de anade faran. Det finns sannerligen inte mycket kvar av den stora armé salongshjältar, som brukade beundra Trotskijs

litterära stil och förbrylla stalinismens mindre intelligenta periferi med korn av visdom hämtade ur Trotskijs skrifter. Den trotskistiska ”kulturfrontens” sammanbrott har av vissa personer, speciellt frontens f d medlemmar själva, setts som tecken på vår rörelses sammanbrott. I klassfiendens tidningar, som de omedelbart anslöt sig till, har vissa av dem samlat mod att skriva att trotskismen är en ”omodern sekteristisk tendens”. Det är emellertid de som är ”omoderna”, och inte trotskismen, det proletära avantgardets rörelse.

Småborgerliga intellektuella är av naturen inåtvända. De förväxlar sina egna känslor, sin osäkerhet, sin rädsla och sina egna egoistiska bekymmer om sitt personliga öde med de stora massornas känslor och rörelser. De mäter världens ångest med sin egen inkonsekventa smärta. I så måtto som vårt parti delvis består av småborgerliga element helt avskilda från den proletära klasskampen, så överförs, eller snarare utsträcks, den kris som överrumplade vår rörelses periferi till partiet.

Det är värt att notera att partiets New York-avdelning, på grund av sin ogynnsamma sociala sammansättning, drabbades särskilt hårt och häftigt av krisen, medan partiets proletära centra förblev praktiskt taget oberörda. De småborgerliga elementens tendens att överge vårt program och förkasta vår tradition står i klar motsättning till de proletära medlemmarnas anmärkningsvärda lojalitet till programmet och partiet. Man måste verkligen vara blind för att inte inse betydelsen i denna skillnad. Ju mer vårt parti visade sig vara ett verkligt proletärt parti, ju mer det stod principfast och rotade sig i arbetarnas massrörelse, desto bättre har det klarat krisens verkningar. I den utsträckning vårt parti har rotat sig i proletär jord har det vunnit, inte förlorat, under den senaste perioden. Oväsentet vi hör kring vår rörelse är bara lövens rasslande i trädtoppen. Rötterna skakar inte.

Den amerikanska trotskismens utveckling har inte gått enligt någon förutbestämd plan. Den har bestämts av ett antal speciella historiska omständigheter utanför vår kontroll. Efter att de första medlemmarna hade vant sig att stå emot stalinismens angrepp och påtryckningar började rörelsen ta form som en isolerad propagandagrupp. Av nödvändighet lades en omåttlig mängd energi ned på skriftlig litterär kamp mot stalinismen. Världshändelserna bekräftade gång på gång vår kritik och våra prognoser. Efter Kominterns sammanbrott i Tyskland, 5-årsplanernas misslyckande att införa ”socialism” i Ryssland, tvångskollektiviseringarnas oerhörda ytterligheter och den skapade svälten, de mordiska förföljelserna och rättegångarna – efter allt detta, som endast Trotskij på förhand hade förklarat och analyserat, blev trotskismen mer populär i småborgerliga intellektuella och halv-intellektuella kretsar. En tid var den t o m högsta mode. Medlemskap i partiet gav ett visst anseende och innebar inga större besvärligheter. Den interna demokratin överdrevs till i det närmaste slapphet. Centralism och disciplin fanns bara i programmet, inte i praktiken. Partiet i New York var mer en sofistikerad diskussionsklubb än ett proletärt kampparti.

Sammanläggningen med Mustes organisation, och senare inträdet i Socialistpartiet, utfördes med det uttalade syftet att bryta vår propagandistiska isolering och stagnation, och hitta en väg till bredare grupper.⁵ Dessa åtgärder gav partiet hundratals nya medlemmar och gav oss möjlighet att bredda våra aktiviteter. Men framgångarna skapade också sina egna motsättningar. Socialistpartiets medlemmar i New York, inbegripet dess vänsterflygel och dess ungdomsförbund, var huvudsakligen småborgerlig till sammansättningen, och trots deras goda vilja var de inte lätta att integrera. Om vår partiavdelning i New York hade varit mycket större, och huvudsakligen hade bestått av arbetare, så hade uppgiften blivit mycket lättare.

⁵ 1935 sammanslogs de amerikanska trotskisternas organisation, Communist League of America, med Mustes organisation American Workers Party, som hade spelat en ledande roll i olika arbetarmobiliseringar som föregick sammanslagningen. Den nya organisationen kom att heta Workers Party. 1936 beslöt man sig för att gå in i Socialistpartiet för att kunna påverka dess vänsterströmning i revolutionär riktning.

Som situationen var så gjorde vissa av de nya styrkorna från Socialistpartiet det svårare att proletarisera partiet, och de lämnade nya rekryter till Aberns småborgerliga klick.

Samtidigt utvecklades partiet på andra orter i landet i proletär riktning tack vare vår avsiktliga inriktning på fackligt arbete. Arbetet i fackföreningarna förde in nya proletära kämpar i partiet; och kontrasten mellan de proletära orterna och New York-avdelningen flammade upp i ett flertal skärmytslingar innan den slutligen exploderade i partiets nuvarande kris.

Det annalkande kriget och förvarningen om stora svårigheter och offer för partimedlemmarna, oroade många av de småborgerliga medlemmarna och gjorde dem missnöjda. Dessa känslor fann äkta uttryck i en del av ledningen. De började översätta sin egen nervositet till en överdriven kritik och överdrivna krav på partiet, krav som inte kunde genomföras under de omständigheter som rådde. Efter undertecknandet av Stalin-Hitlerpakten blev oppositionen mer uttalad. Den började uttrycka sig i form av en kamp mot vårt program, och slutligen en revolt mot marxismens och bolsjevismens alla doktriner och traditioner.

Det skulle emellertid vara absurt att beskriva partikrisen som enbart ett resultat av politiska åsiktsskillnader. Vi skulle inte beröra problemets kärna om vi begränsade oss till en "politisk" karaktärisering av oppositionens fantastiska förslag och kullerbyttor.

Allvarliga politiska strider som dessa är ett uttryck för klasskamp; det är det enda sättet man kan förstå dem på. Oppositionens ledare och en avsevärd del av deras följeslagare har visat att de är förmögna att över en natt ändra åsikt i alla grundläggande teoretiska och politiska frågor. Detta visar helt klart att deras åsikter i allmänhet inte ska tas alltför allvarligt.

Oppositionen i sin helhet har som drivkraft småborgerlig nervositet inför framtidsutsikterna av hotande strider, svårigheter och offer, och en omedveten önskan att till varje pris undvika dem. För vissa är utan tvekan den våldsamma kampen mot vårt program och vår tradition bara ett sätt att bakom ett moln av damm och polemik maskera att de deserterar från den revolutionära rörelsen. För andra är deras nyupptäckta "politiska ståndpunkt", och deras oändliga tal om och kring den, en omedveten rationalisering av samma inre önskan. I sådana fall räcker det inte att stanna vid en politisk karaktärisering av oppositionens egendomliga förslag. Man måste avslöja deras klassbas.

Den nuvarande krisen i partiet är inte bara en tillfällig episod. Den kan inte förklaras enbart med åsiktsskillnader, som ju har funnits förr, och som alltid kommer att uppträda i ett fritt och demokratiskt parti. Krisen är en direkt avspeglning av en främmande klass påverkan på partiet. Under denna påverkan tappade större delen av de småborgerliga elementen och deras småborgerliga ledare huvudet fullständigt, medan partiets proletära delar stod fast och så gott som enhälligt samlades kring programmet.

Från detta kan och måste vi dra vissa slutsatser:

- 1) Det räcker inte att partiet har ett proletärt program; det krävs också en proletär sammansättning. Annars kan programmet över en natt förvandlas till en papperslapp.
- 2) Denna kris kan inte lösas endast genom att man röstar på en kongress och fastställer programmet med en majoritetsomröstning. Partiet måste gå vidare därifrån till en verklig proletarisering av sina led. Det måste bli obligatoriskt för partiets småborgerliga medlemmar att på ett eller annat sätt knyta band till arbetarrörelsen, och ändra sina aktiviteter och t o m sina liv i enlighet med det. De som inom en bestämd och begränsad tidsrymd inte klarar av detta måste överföras till sympatisörsstadiet.

Vi står inför ett avgörande steg i den amerikanska trotskismens utveckling från en löst organiserad propagandagrupp till ett centraliserat och disciplinerat proletärt parti rotat i

arbetarnas massrörelse. Under trycket från det annalkande kriget framtvings denna omvandling snabbt. Det är den verkliga innebörden i den nuvarande partikampen.

Deras metod och vår

I ljuset av dessa fakta, som visar att de stridande fraktionerna redan har bildat två läger som försvarar antagonistiska och oförsonliga program och metoder, undrar man vilket intresse de som stöder Fjärde Internationalens program och marxismen i allmänhet kan ha av den småborgerliga oppositionens "regim" och vice versa? Den metod man använder för att angripa frågan om "regimen" måste bli helt olika i de bägge fallen, beroende på den ståndpunkt man intagit i frågan om programmet. Målet för dem som står för vårt program kan bara vara att rätta till ledningens brister, förbättra dess funktionssätt och göra den till ett bättre instrument för programmet. Kritikerna från oppositionens läger kan, om det finns vett och logik i deras ståndpunkt, inte på något sätt ha intresse av vår ledning. Deras mål är att ersätta det nuvarande programmet med ett annat. För det krävs inte en förbättring av den nuvarande ledningen, utan att denna ledning ersätts av en annan som kommer att förverkliga ett revisionistiskt program.

Det är således uppenbart att frågan i första hand inte är organisatorisk utan politisk. Den politiska linjen är och måste vara den avgörande faktorn. Den är och måste vara i diskussionens centrum. Vi vidhöll denna metod t o m till priset av att tappa röster från kamrater som främst är intresserade av sekundära frågor. Vi gjorde det p g a att det endast på detta sätt är möjligt att skola partiet och befästa ett verkligt stöd för programmet.

Vilken betydelse har den organisatoriska frågan i ett politiskt parti? Har den en egen självständig betydelse på samma nivå som politiska skillnader, eller är de t o m överordnade dem? Mycket sällan. Och då bara tillfälligt, eftersom den politiska linjen alltid bryter genom och dominerar över organisationsfrågan. Detta är en av de första lärdomarna i partipolitikens ABC. Den bekräftas av all erfarenhet.

I sitt ökända verk "Vetenskap och stil" skriver Burnham: "Den andra frågan av central betydelse är frågan om regimen i Socialist Workers Party." I själva verket försökte oppositionen redan från början av diskussionen göra frågan om "regimen" till den främsta frågan: de första av oppositionens anhängare rekryterades just på denna fråga, innan de grundläggande teoretiska och politiska skiljelinjerna utvecklats och uppenbarats fullt ut.

Det är inget nytt sätt att kämpa på. Den revolutionära arbetarrörelsens historia är från den Första Internationalens tid en oavbruten krönika över hur alla möjliga småborgerliga grupperingar och tendenser försökt kompensera sin politiska och teoretiska svaghet med våldsamma attacker mot marxisternas "organisatoriska metoder". Och till organisatoriska metoder räknar de allt, från den revolutionära centralismens princip, till administrativa rutiner; och även deras principfasta motståndares personliga sätt och uppträdande, som hela tiden beskrivs som "dåligt", "kärvt", "tyranniskt", och – naturligtvis, naturligtvis – "byråkratiskt". Än i denna dag kan varenda liten anarkist-grupp beskriva för er hur illa den "auktoritära" Marx behandlade Bakunin.

Den trotskistiska rörelsens elvaåriga historia i USA är väldigt rik på sådana erfarenheter. De interna strider och fraktionsstrider som stabiliserade och skolade upp våra första medlemmar var alltid, åtminstone delvis, en kamp mot olika försök att låta principfrågor ersättas av gräl om organiseringen. Politiskt svaga motståndare försökte alltid fly undan till en sådan diskussion.

Så var det redan från början. Under vår rörelsens första tid, från 1929 och nästan oavbrutet fram till 1933, ledde Abern-Shachtman en ursinnig kamp i ord mot Cannon-Swabecks

”byråkratiska apparat”, som på den tiden bestod av en skrivmaskin, ingen stenograf och ingen regelbundet avlönad funktionär.⁶ Samma klagorop höjdes från Abern-Muste-fraktionen mot Cannon-Shachtman-”regimen”. Då försvarade Shachtman, som är lika bra på att tala för en sak som mot den, denna ”regim” – samma regim – med ett välskrivet och det behöver jag väl knappast säga, mycket långt dokument.

I Socialistpartiet kämpade vi mot den centristiska Symes-Clement-fraktionen i Kalifornien. De kontrollerade lokalavdelningen där, och de utsatte oss för alla tänkbara byråkratiska knep, tills vi slutligen uteslöts; men det hindrade dem inte från att samtidigt hela tiden protestera mot Cannons ”organisatoriska metoder”.⁷ I samband med diskussionen om den ryska frågan, efter vår uteslutning ur Socialistpartiet och innan SWP formellt bildats, tog Burnham och Carter upp organisationsfrågan mot oss i en speciell resolution som genomsyrades av en mensjevikisk uppfattning.⁸ Shachtman, som då stod på den bolsjevikiska sidan, samarbetade med mig för att skriva en motresolution om organisationsfrågan och i försvaret av ”regimen”.

I den nuvarande konflikten i partiet, den mest grundläggande av alla, tas återigen frågan om regimen upp som en ”central fråga”. Denna gång är Shachtman på samma sida som Burnham och han attackerar den regim som han försvarade igår och attackerade i förrgår. Tiderna förändras, advokaterna byter klienter, men kriget mot ”byråkratismen” i världens mest demokratiska parti förs på samma sätt och med samma mål som tidigare. Dessa ”interna problem”, säger Abern i ett brev till Trotskij den 6 februari (1940) ”har aldrig lösts på ett tillfredsställande sätt”. Han borde verkligen veta. Han har fört en oavbruten kamp i tio års tid – öppet, när han kunnat finna prominenta allierade, och hemligt, med intriger och krypskytte när han och hans grupp stått ensamma. Men han har aldrig blivit ”tillfredsställd”. Hans många organisatoriska blockbildningar som han kan offra varenda princip för, kollapsade alltid i det kritiska ögonblicket. Varje gång lärde sig en ny grupp partimedlemmar, som stött honom av misstag, en lärorik om än plågsam läxa om den principfasta marxismens överlägsenhet över organisatoriska blockbildningar.

All erfarenhet från vårt händelserika förflutna, visar att oavsett vilka tillfälliga framgångar en organisatorisk blockbildning har till en början med att rekrytera kamrater på amsagor om ledningen, så uppenbarar sig alltid den politiska linjen till slut, och den sätter den organisatoriska frågan på sin rätta plats. Detta är en absolut lag för politisk kamp som alltid har gäckat och besekrat Abern och gjort honom och hans klick isolerad och misstrodd efter varje strid.

Abern och hans närmaste krets av småborgerliga ryktesspridare lärde sig aldrig något. Men de samvetsgranna kamrater, vars oerfarenhet och okunnighet han utnyttjade och som inte hade några privata skäl till att föra striden utan trodde på hans historier, de har lärt sig. Detta är det viktigaste resultatet av de tidigare striderna. De yngre kamrater som haft dåliga erfarenheter av dessa försök att under Aberns förmyndarskap ersätta den politiska inriktningen med organisationsfrågan, och t o m sätta den frågan framför den politiska debatten – det är just dessa kamrater som är mest immuna mot detta slags fraktionsknep i den nuvarande konflikten. Ur sina egna fatala erfarenheter och av efterföljande studier har de lärt sig gå till botten med de politiska frågorna och ta ställning i enlighet med det.

⁶ Abern-Shachtman kontra Cannon-Swabeck syftar på en organisatorisk strid som utspelades mellan två tendenser 1929-33. Arne Swabeck (1890- 1986) var en av Communist League of Americas grundare, och han var aktiv i den trotskistiska rörelsen fram till 1967, då han anslöt sig till maoismen.

Abern-Muste kontra Cannon-Shachtman syftar på de fraktioner som var mot respektive för ett inträde i Socialistpartiet 1936.

⁷ Symes-Clement var ledarna för en centristisk tendens i Socialistpartiet i Kalifornien.

⁸ Carter var en av ledarna i Burnham-oppositionen.

Oppositionens långdragna dokument om organisationsfrågan skrevs inte för partiets välinformerade och skolade medlemmar. Det skrevs för de oerfarna och oinitierade. Det utformades för att fånga in dem som inte var på sin vakt för att leda dem vilse och förgifta dem med personlig och fraktionell fientlighet, så att de inte ska kunna göra en objektiv bedömning av de stora politiska och teoretiska frågor som i grund och botten har orsakat konflikten.

Vi vägrade för egen del från första början att föra kampen på denna grund. Vi var beslutna att till varje pris dra fram konfliktens politiska och teoretiska kärnfråga. Många kamrater invände mot denna strategi. De klagade på att oerfarna kamrater förleddes av olika historier eller av olika obefogade anklagelser, och de föreslog en tendensbildning innan de hade börjat en seriös undersökning av de politiska frågorna.

Trots det höll vi fast vid vår metod på grund av våra tidigare erfarenheter. Senare bekräftade diskussionens förlopp att detta var riktigt. Nu är frågeställningarna ganska klara. Det är en stor framgång.

Det råder inget tvivel om att en hel del kamrater vilseletts och vunnits över till oppositionen för att vi i början av debatten vägrade vika undan från den grundläggande politiska och teoretiska kampen och lät det mesta av ryktena och skitpratet om ”partiregimen” passera utan svar. Vi skänker med varm hand oppositionen de anhängare de har vunnit med sådana metoder: det säger vi rent ut.

Vi lever i en allvarlig tid. Vi står på randen av allvarliga händelser och ett svårt prov för vår rörelse. Folk som blir förvirrade och vilseleds och tappar fotfästet genom rykten, förtal och anklagelser utan grund, de kommer inte att vara pålitliga soldater under de hårda dagar som skall komma. Småborgarna gör nämligen allt i liten skala. De rykten och den förtalskampanj som vår opposition sprider är inte ens en droppe i havet jämfört med den ocean av lögn, felaktig information och förtal som kommer att hällas över de revolutionära kämparnas huvuden under de dagar som skall komma under krigskrisen och genom klassfiendens mäktiga propagandainstrument. Och vi kan vänta oss att vi kommer att förtalas och bindas till händer och fötter och sakna medel att kommunicera med varandra under lång tid. Bara de som har principerna klara för sig och vet hur de ska hålla fast vid dem kommer att stå pall under sådana förhållanden. Det är inte svårt att förutse att de som snubblat redan nu, genom detta angrepp inom vår egen rörelse, kommer att slukas av den första vågen i en verklig attack. Sådana kamrater behöver inte bara en korrigerande av den ena eller den andra historien. De behöver en omskolning i marxistiska principer och metoder. Bara då är det möjligt att lita på dem inför de kommande striderna.

Organisationsfrågan

Så länge den verkliga vidden av de politiska och teoretiska diskussionerna inte var klar spred talet om den organisatoriska frågan bara förvirring, och kunde inte annat göra. Men nu när de grundläggande politiska frågorna är klarlagda, nu när de två lägren har slagit fast sina grundläggande ståndpunkter, är det teoretiskt och kanske praktiskt möjligt att diskutera organisationsfrågan i sitt rätta sammanhang och på sin rätta plats – som en viktig men underordnad fråga; som ett organisatoriskt uttryck på politiska skillnader, men ingen ersättning för dem.

En grundläggande konflikt mellan proletära och småborgerliga tendenser visar sig ständigt i frågan om partiorganisationen. Men vad denna sekundära konflikt egentligen handlar om är inte små incidenter, klagomål, personliga samarbetsvärigheter och liknande små irritationsmoment, som är vanliga drag i varje organisations liv. Konflikten går djupare. Vi

befinner oss i krig med Burnham och Burnhams anhängare på den grundläggande frågan om *partiets karaktär*. Burnham, som är fullständigt främmande för bolsjevismens program och traditioner, är lika fientlig till dess ”organisationsmetoder”. Andligt står han mycket närmare Souvarine än Lenin och dennes förfärliga ”regim”.⁹

Burnham intresserar sig främst för ”demokratiska garantier” mot partiets degenerering efter revolutionen. Vi intresserar oss främst om att bygga ett parti som är förmöget att leda revolutionen. Burnham uppfattar partidemokratien som en evig diskussionsklubb där diskussionerna fortsätter i oändlighet, och där ingenting någonsin beslutas. (Se Cleveland-konferensens resolution!)¹⁰ Betänk hans ”nya” uppfinning – ett parti med två olika offentliga organ som försvarar två olika och antagonistiska program! Liksom Burnhams alla andra självständiga idéer är den bara ett plagiat från andra källor. Det är inte svårt att i detta briljanta schema för partiorganisering känna igen ett återupprättande av Norman Thomas’ illa beryktade ”allomfattande parti”.¹¹

Vår uppfattning om partiet är en helt annan. För oss måste partiet vara en kamporganisation som leder en beslutsam kamp om makten. Ett bolsjevikparti som leder kampen om makten behöver inte bara intern demokrati. Det krävs också en diktatorisk centralism och fast disciplin i handling. Det krävs en proletär sammansättning som motsvarar dess proletära program. Bolsjevikpartiet kan inte ledas av klåpare vars verkliga intressen och verkliga liv finns i en annan och främmande värld. Det krävs en aktiv professionell ledning, sammansatt av individer som valts demokratiskt och som kontrolleras demokratiskt, som ägnar hela sitt liv åt partiet, och som får fullständig personlig tillfredsställelse i partiet och dess mångsidiga aktiviteter i en proletär miljö.

För den proletäre revolutionären är partiet det koncentrerade uttrycket för ändamålet med hans liv, och han är bunden till det intill döden. Han förespråkar och praktiserar partipatriotism då han vet att hans socialistiska ideal inte kan förverkligas utan partiet. I hans ögon är det värsta tänkbara brottet illojalitet eller oansvarighet mot partiet. Den proletäre revolutionären är stolt över sitt parti. Han försvarar det alltid inför omgivningen. Den proletäre revolutionären är disciplinerad, eftersom partiet inte kan existera som kamporganisation utan disciplin. När han är i minoritet underkastar han sig lojalt partiets beslut och genomför dem, alltmedan han väntar på nya händelser som ska bekräfta vem som hade rätt i dispyten, och nya tillfällen att återigen diskutera den.

Den småborgerliga inställning till partiet som Burnham representerar är motsatsen till allt detta. Oppositionens småborgerliga natur visar sig lika osvikligt i deras inställning till partiet, deras uppfattning om partiet, i deras sätt att klaga på och gnälla om ”klagomål”, som i deras lättsinniga inställning till vårt program, vår doktrin och vår tradition.

Den småborgerlige intellektuelle som vill lära och leda arbetarrörelsen utan att delta i den har bara lösa band till partiet och har alltid massor med ”klagomål” mot det. Så fort man trampar honom på tårna, eller avvisar honom, glömmer han allt om rörelsens intressen och minns bara

⁹ Boris Souvarine var det franska kommunistpartiets representant i Kommunistiska internationalens internationella exekutivkommitté. Han utslöts ur franska kommunistpartiet 1924, för att ha spritt Trotskijs idéer. 1927 bröt han med kommunismen. Han skrev senare en diger bok, ”Stalin”, i vilken han hävdade att stalinismen var den logiska efterföljaren till bolsjevismen.

¹⁰ Detta är en hänvisning till en nationell konferens minoriteten höll i Cleveland den 24-25 februari 1940. Denna konferens förklarade att det fanns två politiskt oförsonliga tendenser i partiet, och att ”partiet måste ge den grupp som blir minoritet på kongressen rätten att publicera en egen offentlig politisk tidning som försvarar Fjärde Internationalens allmänna program (och som) samtidigt på ett objektivt sätt skulle presentera sin tendens’ speciella ståndpunkt i den omdiskuterade ryska frågan.” Majoriteten förkastade minoritetens krav.

¹¹ Norman Thomas var en av ledarna för det amerikanska socialistpartiet som inom sig ville innesluta olika socialistiska strömningar. Thomas själv ställde upp i presidentvalen sex gånger.

att man sårat hans känslor; revolutionen är kanske viktig men en småborgerlig intellektuells sårade fåfänga är viktigare. Han är helt för disciplin när han läser lagen för andra, men så fort han själv är i minoritet börjar han framföra ultimatum och hot om splittring till partimajoriteten.

Oppositionens ledare handlar efter detta mönster. Efter att ha räknat upp hela sin lista av småsinta, inkonsekventa och oftast inbillade klagomål; efter att ha blivit avvisade av den proletära majoriteten i sina försök att revidera programmet; efter att ha kallats vid sitt rätta namn i sociologiska och politiska termer – efter att ha lidit all denna smålek – försöker nu oppositionens ledare hämnas på partimajoriteten genom hot om splittring. Det kommer inte att hjälpa dem. Det kommer inte att hindra oss från att kalla deras revisionistiska improvisation vid sitt rätta namn, och visa att deras inställning i organisationsfrågan inte är skild från deras småborgerliga uppfattningar i allmänhet, utan bara ett annat uttryck för samma sak.

Organisationsfrågor och organisatoriska metoder är inte självständiga från politiska linjer, utan underordnade dem. Som regel härrör de organisatoriska metoderna ur den politiska linjen. Organisationens hela syfte är ju att förverkliga ett politiskt program. I sista hand finns inga undantag från denna regel. Det är inte organisationen – partiet eller gruppen – som skapar programmet; snarare är det programmet som skapar organisationen, eller erövrar och utnyttjar en redan existerande organisation. Till och med de principlösa grupper och klickar som inte har något eget program eller någon egen fana, kan inte undgå att under kampens gång påtvingas ett program. Vi ser nu denna lag i arbete vad gäller de personer i vårt parti som utan att ha något klart definierat politiskt program ingått en blockbildning för att bekämpa ”regimen”.

Med detta återupprepar de bara sina föregångares erfarenheter. Dessa satte kärran framför hästen, och bildade fraktioner för att kämpa om ”makten” innan de hade någon klar uppfattning om vad de skulle göra med makten när de erövrat den.

Enligt den marxistiska rörelsens terminologi karaktäriseras principlösa klickar eller grupper som börjat sin strid utan ett fastslaget program som politiska banditer. Ett klassiskt exempel på en sådan grupp; från dess början till dess miserabla slut som svans till den amerikanska radikalismen, är den grupp som är känd under namnet ”Lovestonegruppen”.¹² Denna grupp, som fick sitt namn av den ryggradslöse äventyrare som var dess ledare, förgiftade och fördärvade under många år den amerikanska kommunistiska rörelsen genom sin principlösa och hänsynslösa fraktionskamp, som fördes för att tjäna personliga syften och ambitioner eller för att motverka personliga besvikelser och motgångar. Lovestoneanhängarna var dugliga och talangfulla, men de saknade fasta principer. De visste bara vad de ville kontrollera: parti-”regimen”. Liksom för Abern så var denna fråga den allra viktigaste i deras kalkyler; rörelsens ”politiska” program anpassades alltid till deras primära mål att ”tillfredsställande lösa den organisatoriska frågan” – dvs lösa den till deras förmån.

De var vilda radikaler och ultravänsterister när Zinovjev var i ledningen för Komintern. När Zinovjev föll och Komintern under Bucharin slog in på sin våldsamma högersväng så blev de ivriga Bucharin-anhängare lika snabbt och lugnt som när man byter skjorta. Genom en felberäkning, eller på grund av försenad information så hann de inte med att svänga från

¹² Lovestone var en av ledarna i det amerikanska kommunistpartiet på 20-talet. Hans fraktion spelade en stor roll vid uteslutningen av trotskisterna 1928. Lovestone-gruppen uteslöts sedan själv ett halvår senare. Lovestone bildade ett eget parti, ”Independent Labour League”, som kom att tillhöra Londonbyrån (se not 43). Partiet upplöstes 1940. Senare blev Lovestone rådgivare till AFL-CIO-presidenten George Meany och en varm anhängare av det kalla kriget.

Bucharin till Stalin och den vanvettiga vänsterismen under Tredje perioden.¹³ Visserligen försökte de ta igen denna försummelse genom att vid 1929 års partikongress, som de kontrollerade, föreslå att Bucharin skulle uteslutas. Men denna sista uppvisning av politisk ombytlighet till förmån för inskränkta organisatoriska mål, kom för sent. Deras senfärdighet blev deras fall.

Deras politik bestämdes alltid av yttre tryck. När de var med i Kommunistpartiet var det trycket från Moskva. När de formellt uteslutits från Komintern började ett ännu mäktigare tryck pressa ner deras axlar, och gradvis anpassade de sin gång efter detta. Idag kastas denna miserabla och isolerade klick som är småborgerlig ända in i mörgen, hit och dit som en fjäder för vinden av den borgerligt-demokratiska allmänna opinionen. Lovestonegruppen har aldrig haft något eget självständigt program. De kunde inte utveckla något under åren efter att de uteslutits från det officiella kommunistpartiet. Idag är deras tidning *Workers Age* svår att skilja från vänsterliberalernas tidningar. Ett förfärligt exempel på vad som blir resultatet av en principiös ”organisatorisk” politik.¹⁴

Det värsta fallet av alla med tragiska konsekvenser som är omöjliga att mäta, var den ”antitrotskytiska” fraktionen i det ryska kommunistpartiet. Det råder inget tvivel om att Stalin-Zinovjev-Kamenev-blocket började sin fraktionsstrid mot Trotskij utan något klart definierat programmatiskt mål. Och just därför att de inte hade något program blev de ett uttryck för inflytandet från en främmande klass. Den stalinistiska fraktionens slutgiltiga degenerering till ett hjälplöst verktyg för imperialismen och en mördande motståndare till den ryska revolutionens sanna representanter är inte, som våra fiender säger, en följd av bolsjevismens logiska utveckling. Det är snarare den yttersta följden av att de övergivit den bolsjevikiska marxistiska metoden som bygger på politiska principer.

Utan att glömma bort skillnader i storlek och betydelse så kan vi se hur Abern-klicken har följt samma mönster som exemplen ovan, när de har degenererat från formella anhängare av marxismens program och doktriner till att bli fraktionella anhängare av revisionismen. Burnhams nuvarande ideologiska och politiska hegemoni i oppositionens block är ett slående bevis på den politiska lagen om att grupper eller klickar som inte har något eget program blir redskap för andras program, Burnham har en sorts program. Det är ett program för kamp mot vår rörelses doktriner, metoder och traditioner. Det var bara naturligt, ja det var faktiskt oundvikligt, att de som slog sig samman med Burnham för att bekämpa ”regimen” skulle komma att domineras av hans program. Den hastighet med vilken Abern genomgick denna omvandling kan delvis förklaras med det faktum att han har erfarenhet av ideologiskt förräderi till förmån för torftiga organisatoriska mål, och delvis av det faktum att det samhälleliga trycket på vårt parti idag är mycket starkare än tidigare.¹⁵ Detta tryck påskyndar all utveckling.

¹³ Enligt stalinisterna var ”tredje perioden” kapitalismens definitiva dödsperiod. Den första perioden som varade mellan 1917 och 1924 innebar kapitalistisk kris och revolutionärt uppsving. Den andra perioden, som varade mellan 1925-28, innebar kapitalistisk stabilitet. ”Tredje perioden” som inleddes i o m Kommunistiska internationalens kongress 1928 varade till 1934-35, då den följdes av folkfrontspolitiken.

Karakteristiskt för den stalinistiska politiken under den ”tredje perioden” var en äventyrlig och sekteristisk ”vänster”politik. Denna fick katastrofala följder bl a i Kina och i Tyskland. I enlighet med denna politik genomfördes i Kina ett antal desperata upprorsförsök som brutalt krossades och vars enda följd var en stor demoralisering bland arbetare och fattigbönder. I Tyskland utmålade man socialdemokraterna som ”socialfascister” och utnämnde dessa till huvudfiender, vilket gav nazisterna utomordentlig hjälp att ostört segla fram medan kommunisterna angrep socialdemokratiska arbetare.

¹⁴ I början av 1941 innan Förenta Staterna trädde in i kriget, höll Lovestonegruppen ett möte och antog en resolution med följande innehåll: Att det bästa vi kan göra för socialismens sak är att upplösa oss. – *Red.* (am uppl)

¹⁵ Se senare i texten.

De intellektuella och arbetarna

Burnham ser majoritetens uttalat proletära inriktning som ett uttryck för fientlighet mot ”intellektuella” som sådana, och som okunniga landsbygdsfördomar mot utbildning i allmänhet. I sitt viktigaste dokument ”Kriget och byråkratisk konservatism”, skriver han: ”Framför allt trummas en ‘anti-intellektuell’ attityd in i partimedlemmarnas sinnen. Bundsförvanterna i fraktionen lärs bokstavligen att förakta och håna ‘intellektuella’ och ‘intellektualism’.” Av skäl som de känner bäst själva skrev Shachtman och Abern under på denna protest och valde sida i en konflikt som de kunnat vara neutrala i.

Workers Age, Lovestonegruppens organ, som följer vår interndebatt med ohöjld sympati för oppositionen, griper i sin egenskap av intresserad anhängare in i slagsmålet. När de kommenterar en anmärkning i mitt publicerade tal där jag sa att arbetare inbegripna i klasskamp förstår den ryska frågan bättre än de mer utbildade skolantikerna¹⁶, skriver *Workers Age* den 9:e mars: ”Detta riktas uppenbarligen mot Burnham, som har ”oturen” att vara utbildad. Vad är detta för svammel om inte samma gamla stalinistiska demagogi som ställer de dygdiga, klarsynta, ”proletära” elementen i motsättning till den elake, förvirrade ”intellektuelle”? Det är samma ruttna, principiösa demagogi, ta inte miste på det!”

Låt oss se. Frågan gäller de proletära revolutionärernas inställning till de utbildade medlemmar inom småbourgeoisin som kommer till den proletära rörelsen. Det är en viktig fråga och den förtjänar ett klargörande. Burnham är otvivelaktigt intellektuell, det vittnar hans akademiska skolning, yrke och talanger om. Det är i och för sig inget fel i det och vi har inte minsta anledning att förebrå honom för det. Vi är helt medvetna om att, som Marx sa, ”okunnighet aldrig gjort någon något gott”, och vi har inget gemensamt med vulgära fördomar mot ”utbildade personer”, fördomar som uppammas av skurkaktiga demagoger för att tjäna deras egna syften. Lenin skrev till Gorkij om detta: ”Givetvis drömde jag inte om att ”förfölja intelligentian”, som de dumma små syndikalisterna gör, eller förneka deras betydelse för arbetarrörelsen.” Det är att förtala partiets marxistiska del att tillskriva oss sådana uppfattningar. Å andra sidan är vi inte omåttligt imponerade av enbart ”lärdom”, och ännu mindre av anspråk på det. Vi angriper denna fråga, liksom alla frågor, kritiskt.

Vår rörelse, den vetenskapliga socialismens rörelse, bedömer saker och personer från en klasståndpunkt. Vårt mål är att organisera ett avantgardeparti för att leda den proletära kampen om makten och ombildandet av samhället på socialistisk grund. Det är vår ”vetenskap”. Vi bedömer alla personer som kommer till oss från en annan klass utifrån den grad med vilken de identifierat sig med vår klass, och utifrån de bidrag de kan ge för att hjälpa proletariatet i kampen mot kapitalistklassen. Det är inom dessa ramar vi objektivt angriper frågan om de intellektuella i vår rörelse. Om åtminstone 99 av 100 intellektuella för att tala med yttersta ”konservatism” – som närmar sig den revolutionära arbetarrörelsen visar sig vara ett problem i stället för en tillgång så är det inte alls på grund av våra fördomar mot dem, eller på grund av att vi inte bemöter dem med tillräcklig respekt, utan på grund av att de inte går med på de krav som gör dem nyttiga för oss i vår kamp.

Redan i Kommunistiska Manifestet, där den vetenskapliga socialismens teori och program förkunnades för första gången, pekade man på att den härskande kapitalistklassens sönderfall för med sig att delar av den klassen faller till proletariatets nivå, och att andra – en liten del förvisso, och huvudsakligen individer – frigör sig från den förfallande kapitalistklassen och tillför proletariatet fräscha element av upplysning och framsteg. Marx och Engels, den vetenskapliga socialismens grundare, kom själva till proletariatet från en annan klass. Samma sak gäller för alla vår rörelses stora lärare, utan undantag.

¹⁶ Person som utvecklar spetsfundiga och sterila teorier.

Lenin, Trotskij, Plechanov, Luxemburg – ingen av dem hade proletärt ursprung, utan de kom till arbetarklassen och blev stora arbetarledare. För att göra det måste de emellertid överge sin egen klass och ansluta sig till ”den revolutionära klassen, den klass som har framtiden i sina händer”. De bytte klasstillhörighet ovillkorligt och utan reservationer. Bara på detta sätt kunde de bli verkliga representanter för sin nya klass, smälta samman med den fullständigt och undanröja varje skugga av konflikt mellan sig själva och revolutionärer av proletärt ursprung. Det var, och kunde inte vara, något ”problem” i deras fall.

Konflikten mellan de proletära revolutionärerna och de småborgerliga intellektuella i vårt parti, liksom i arbetarrörelsen i hela världen generation efter generation, uppstår inte alls på grund av okunniga arbetares okunniga fördomar mot intellektuella. Den uppstår ur det faktum att de varken ”frigör sig” från de främmande klasserna, som det Kommunistiska Manifestet angav, eller ”ansluter sig till den revolutionära klassen” i ordets fulla mening. Till skillnad från de stora ledare som nämndes ovan, vilka anslöt sig till proletariatet ovillkorligt och fullständigt, tvekar de halvvägs mellan de olika klasserna. Deras intelligens och delvis även deras kunskap, får dem att revoltera mot den intellektuella och andliga stagnationen hos den parasiterande härskande klassen vars system stinker av förfall. Å andra sidan hindrar deras småborgerliga anda dem från att fullständigt identifiera sig med den proletära klassen och dess avantgardeparti, och från att omforma sina hela liv i en ny proletär omgivning. Häri ligger källan till ”problemet” med de intellektuella.

Den revolutionära arbetarrörelsen, som är medveten om att den ”har framtiden i sina händer”, är självsäker, diktatorisk, och i högsta grad krävande. Den förkastar alla flirtar och halva löften. Den kräver ”allt eller intet” av alla, speciellt av ledarna. Det är inte de intellektuellas ”bildning” som gör att de kommer i konflikt med partiets proletära kadrer, vilket partiets Lovestone-liknande opposition hävdar, utan deras småborgerliga anda, deras bedrövliga kluvenhet, deras vansinniga ambitioner att leda den revolutionära arbetarrörelsen på fritiden.

Det är inte riktigt att de avancerade militanta arbetarna är fientligt inställda till utbildning och har fördomar mot bildade personer. Tvärtom. De har en överdriven respekt för alla intellektuella som närmar sig rörelsen, och en överdriven tacksamhet för varje tjänst de gör den. Detta visade sig otvetydigt i det mottagande Burnham fick när han gick med i vår rörelse, och i den oerhörda hänsyn man har visat honom hela tiden. Han blev medlem i Centralkommittén utan att ha genomgått klasskampens skola. Han utsågs till redaktör för vår teoretiska tidskrift. Alla erkännanden och all ”ära” som en framstående ledare i partiet får, gavs frikostigt till honom.

Hans skamliga inställning till ledningens ansvar; hans ständiga vägran att ta partiarbetet som ett yrke, och inte som en hobby; hans överlägsna och föraktfulla attityd mot partimedarbetarna; hans vanvördnad mot vår tradition och t o m mot vår internationella organisation och dess ledning – allt detta och mer därtill förbigick partiets arbetarkader med tystnad, utan att därför på något sätt godkänna det. Inte förrän Burnham öppet försökte revidera vårt program revolterade partiets arbetarkader mot honom och krävde rättning i leden. Hans försök att nu framställa denna revolutionära handling som ett uttryck för okunniga fördomar mot honom på grund av hans ”bildning” är bara ytterligare ett uttryck för hans egen småborgerliga anda och hans småborgerliga förakt för arbetare.

Ett proletärt parti som är teoretiskt skolat i marxismens vetenskapliga doktriner kan inte skrämmas av någon eller förvirras av några få olyckliga erfarenheter. Det faktum att den bildade professor Burnham bara visade sig vara ytterligare en småborgare kan möjligen göra att vi blir lite mer försiktiga med liknande personer i framtiden. Men det kommer inte att ändra något när det gäller arbetaravantgardets grundläggande inställning till intellektuella från den borgerliga världen som i framtiden närmar sig rörelsen. Visa av denna erfarenhet är det möjligt att nästa som kommer till oss kommer att möta hårdare villkor. Det är knappast troligt

att någon i framtiden kommer att tillåtas göra anspråk på att få tillhöra ledningen om han inte klart bryter med sin klass och slår sig ned i arbetarrörelsen. Enbart tillfälliga besök kommer inte att uppmuntras.

Den amerikanska rörelsen har mycket dåliga erfarenheter av intellektuella. De som hittills har uppenbarat sig har varit ett ganska erbarmligt följe. Äventyrare, karriärister, egoister, klåpare, desertörer – det är den erbarmerliga bilden av raden av intellektuella i den amerikanska arbetarrörelsen. Daniel de Leon framstår som ett lysande undantag.¹⁷ Han var inte bara intellektuell. Han var en kämpe, en partisan oförmögen till kluven lojalitet. När han väl bestämt sig för att ansluta sig till den revolutionära klassen blev den borgerliga akademiska världens unkna atmosfär outhärdlig för honom. Han lämnade universitetet, smällde igen dörren bakom sig och tittade inte tillbaka en enda gång. Därefter identifierade han sig fram till sin död helt med den socialistiska rörelsen och arbetarnas kamp. Den nuvarande generationens revolutionära arbetare minns honom med tacksamhet för det, utan att därför överse med hans politiska misstag. Andra, och hoppas vi större, de Leons kommer att komma till oss i framtiden, och de kommer att få ett helhjärtat välkomnande från det proletära avantgardets parti. De kommer inte att bli stötta om vi granskar deras rekommendationer noga och låter dem genomgå en viss provotid. De kommer inte att bli förnärmade om vi av dem kräver en klar förståelse för att deras uppgift är att tolka och tillämpa marxismens proletära vetenskap, och inte att pracka på oss en borgerlig ersättning för denna. De nya de Leons kommer att förstå att denna första granskning bara är en försiktighetsåtgärd mot att falska intellektuella infiltrerar partiet, och inte på något sätt innebär fördomar mot intellektuella som verkligen kommer för att tjäna den proletära saken.

De verkligt marxistiska intellektuella som kommer till oss kommer att förstå den viktigaste punkten i vår lära, nämligen att socialismen inte bara är ett ”moraliskt ideal”, som Burnham försökte lära oss 1940 – 92 år efter Kommunistiska Manifestet – utan det nödvändiga resultatet av den oförsonliga klasskamp proletariatet för mot borgarklassen. Det är arbetarna som måste göra revolution och det är arbetarna som måste utgöra det proletära avantgardepartiet. Den marxistiske intellektuelles funktion är att hjälpa arbetarna i deras kamp. Det enda sättet att göra detta på ett konstruktivt sätt är genom att vända ryggen åt den borgerliga världen och ansluta sig till det proletära revolutionära lägret, dvs genom att upphöra att vara en småborgare. På den grundvalen kommer den kommunistiske arbetaren och den marxistiske intellektuelle att komma mycket bra överens.

Fallet Burnham

Våra motståndare har spridit anklagelser om att vi skulle ha ”förföljt” Burnham, på samma sätt som alla småborgare gör som inte har ändrat sig utan tycker att personliga utgångspunkter och framför allt verkliga eller inbillade personliga oförätter är viktigare än partiets och klassens problem. Det sägs att speciellt Cannon, som ”förkroppsligar” allt ont i partiet, inte kan tolerera smarta killar i ledningen, och att han vill ”driva Burnham ut ur partiet”. Det råder inget tvivel om att dessa rop har vunnit en viss sympati bland partiets humanister och att den givit oppositionen en del lätt fångade röster. Andra aspiranter på ledande poster som inte tyckte sig ha blivit rätt uppskattade, såg i den ”förföljde” Burnham en symbol för sin egen

¹⁷ Daniel deLeon var fram till sin död 1914 ledare för Socialist Labour Party (SLP). Partiet var som starkast vid sekelskiftet och spelade en betydelsefull roll i uppbygget av Industrial Workers of the World, som var en sammanslutning av industriförbund i USA. IWW, som snabbt utvecklades i anarko-syndikalistisk riktning, drev kring 1908 ut SLP eftersom det senares ultralegalistiska ståndpunkter inte kunde förenas med IWWs direkta militanta aktioner. SLP är idag ett helt inflyttselöst parti.

hjärtskärande tragedi. Alla de förolämpade och sårade samlades till hans försvar med en instinktiv solidaritet.

Inte desto mindre är dessa oförrätter inbillade. Burnham har aldrig behövt möta någon personlig fiendlighet från partiets proletära del. Tvärtom, som all dokumentation klart visar, så behandlades han alltid med silkesvantar och gavs alla slags friheter som vi förnekade andra. Hans kvaliteter och förmåga uppskattades verkligen, och varje steg han tog i vår riktning, dvs i riktning mot kommunismen och en fullständig integrering i partiet, välkomnades och uppmuntrades. Långt ifrån att ”försöka driva ut Burnham” gjorde vi speciella försök att dra in honom ännu mer i partilivet. Samtidigt förstod de mer erfarna och klarsynta kamraterna mycket väl att han befann sig i en ohållbar position, och att han förr eller senare måste bestämma sig för om han skulle komma till oss helt och hållet eller återvända till den borgerliga världen. När det oundvikliga avgörandet slutligen kom, var det han själv som fattade beslutet.

När jag tittade igenom mitt personliga arkiv häromdagen, så råkade jag se ett brev från kamrat Dunne, som skickats till mig i Kalifornien den 21 november 1936.¹⁸ Brevet är ett gott bevis på vår goda vilja gentemot Burnham. Vincent skrev: ”Jag fick ett ganska långt brev från kamrat Burnham med en mycket bra kritik av *The Organizer* och valkampanjen.¹⁹ Jag tycker att Jim gör ett mycket bra jobb, och det är speciellt tillfredsställande att veta att han följer med så noggrant och talar i ordalag som tyder på att han utvecklas snabbt. Jag sänder dig en kopia med hans anmärkningar, och jag anser att de flesta är mycket välgrundade. Jag tycker att hans bedömning av effekterna av min kandidatur och dess förhållande till fackföreningens uppgifter i valet inte är särskilt bra, men man kan inte vänta sig allt av honom, då han har haft få eller inga erfarenheter av massarbete.”

Brevet illustrerar på ett slående sätt de proletära kamraternas vänskapliga attityd gentemot Burnham, och de förhoppningar vi hade om hans framtida utveckling. På samma gång sätter det mycket tydligt fingret på hans svaga punkt – ”ingen erfarenhet av massarbete” – vilket, oturligt nog, Burnham inte gjorde något för att förändra, något som utan tvivel på ett avgörande sätt bidrog till hans oförmåga att verkligen assimileras i vår rörelse. Brevet visar att Dunne var beredd att lära av den intellektuelle. Tyvärr fattade Burnham aldrig att han skulle kunna lära sig något av arbetarledaren. Om han hade fattat det, fanns det mycket han skulle ha kunnat lära sig.

Kamrat Dunne kunde ha lagt till en annan och mer allvarlig svaghet hos Burnham: hans brist på erfarenhet av partiarbete. Man kan inte lära sig allt som behövs om ett parti och dess inre liv och funktioner genom att gå på den politiska byråns möten en gång i veckan, och man kan inte vara en verklig partiledare bara på fritiden. Socialdemokratien före kriget var en ofantlig reformistisk organisation i sakta rörelse som arbetade enligt teorin om att den hade oändligt med tid på sig att gå mot socialismen i snigelfart i en alldeles normal utvecklingsprocess, som varken stördes av krig eller revolutioner. Ledningen överensstämde på det hela taget med partiets karaktär. Advokater, doktorer, läkare, präster, skribenter, professorer – den sortens folk som levde sina egentliga liv i en annan värld och gav en kväll eller som mest två kvällar i veckan av sin tid åt den socialistiska rörelsen för sin själsfrids skull – sådana var socialdemokratins framstående ledare före kriget.

De fattade besluten. De avgjorde principiella frågor. De var talare vid högtidliga tillfällen; de poserade för fotograferna och gav tidningarna intervjuer. Mellan dem och alla proletära

¹⁸ Dunne var en av Socialist Workers Partys ledare och en av de främsta ledarna för transportarbetarstrejken i Minneapolis 1934. Han var aktiv i SWPs ledning fram till sin död 1970.

¹⁹ *The Organizer*; den dagliga tidning som på trotskisternas initiativ gavs ut under transportarbetarstrejken i Minneapolis.

Jimmy Higginsar i medlemsleden fanns det ett enormt gap.²⁰ Vad gäller partifunktionärerna, de som ägnade all sin tid åt partiets dagliga arbete och rutiner, så betraktades de helt enkelt som tjänsteandar som skulle göra alla tråkiga uppgifter; de var dåligt betalda, och det var de som fick skulden om något gick gale. Fördomar mot professionella partiarbetare underblåstes. Den verkliga äran och det avgörande inflytandet fick de ledare som levde på annat än partiarbete och som huvudsakligen levde ett typiskt småborgerligt liv, åtskilt från de arbetare de antogs ”leda”.

När vi år 1919 bildade vårt kommunistparti under intryck av den ryska revolutionen, satte vi stopp för allt detta nonsens. Vi ansåg att frågan om vilka som skulle vara ledare för den revolutionära rörelsen var en allvarlig fråga; att vara ledare är ett yrke i sig och det främsta och mest ärbara av alla yrken. Vi bedömde det som ovärdigt en revolutionär ledare att slösa bort sin tid på något futtigt yrke i den borgerliga världen, och fel av partiet att tillåta det. Vi bestämde att ingen kunde få vara med i partiets centralkommitté, som inte var heltidsanställd partiarbetare eller villig att bli det när partiet så krävde. Jag anser att vi hade rätt uppfattning 1919. Den är ännu mer riktig nu, vid denna historiska tidpunkt när uppgiften att organisera det proletära partiet på det mest effektiva sättet är revolutionens viktigaste problem.

I stort sett finns det ingen ursäkt för något annat undantag från denna regel än att partiet självt, för sin egen skull, finner det lämpligt att ha en prominent ledare i en viss ställning utanför partiet, för att tjäna partiets mål. Naturligtvis finns det och det har funnits fall då partiet inte kan klara av någons personliga utgifter och då man måste söka sig någon annan födkrok för sin försörjning. Så är fallet just nu med en hel del partikamrater som egentligen borde ägna partiet all sin tid. Men sådana situationer måste betraktas som tillfälliga lösningar, som man slipper ifrån när partiets ekonomiska resurser tillåter det.

Det är klart att en man med en sådan talang och begåvning som Burnham borde spela en ledande roll i partiet. Det ansåg också alla. Men jag tycker att detta på samma gång förpliktigade Burnham att ställa sig helt till partiets förfogande och göra partiarbetet till sitt yrke. I början av vår kontakt med honom tog jag det för självklart att han övervägde det. Tvärtemot att försöka hindra honom gjorde jag personligen flera försök att hjälpa honom. Jag lade fram denna fråga för honom första gången sommaren 1935. Redan då var han kritisk mot trotskisternas administrativa ineffektivitet, han lade till och med fram en teori om att det var trotskismens inneboende svaghet. Han verkade tycka att vår ”regim” – som då ”förkroppsligades” av Shachtman och Cannon – var så upptagen av politiska tankar och av övertygelsen om att vi trots allt skulle segra till slut, att organisations- och administrationsmaskineriet för att förverkliga dessa tankar inte ägnades tillräckligt intresse. (Det var innan Burnham upptäckte att Cannon saknade politiska idéer och något intresse för sådana).

Jag föreslog honom då så vänligt jag kunde att han skulle hjälpa oss bota denna otvivelaktiga svaghet. Jag föreslog konkret att han skulle sluta med vardagliga sysslor som att undervisa collegestudenter som inte tänkte ägna sig åt arbetarrörelsen, och att han helt skulle ägna sin energi och begåvning åt partiet. Efter att ha ”tänkt på saken” under en dag eller så, avböjde han förslaget. Det skäl han gav var ganska häpnadsväckande. Han sa att han inte var helt säker på att det var så klokt att helt och hållet ägna sitt liv åt en sak, som kanske inte skulle leda till seger under hans livstid! Naturligtvis kunde jag inte ge honom några garantier...

Efter att jag återvänt från Kalifornien sommaren 1937 samtidigt som vi började bygga upp vårt parti på nytt efter uteslutningen ur Socialistpartiet, så tog jag än en gång upp frågan med Burnham och frågade om han ville ta posten som nationell sekreterare. Än en gång fick jag ett negativt svar. I förkongressdiskussionerna inför vår grundningskongress i Chicago, för lite

²⁰ Jimmy Higgins är en amerikansk term för en trogen partiarbetare.

mer än två år sedan, började Burnham utveckla sin revisionistiska teori om den ryska frågan. Dessutom började han ta upp ”den organisatoriska frågan” på ett sätt som visade att motsättningarna mellan oss var mycket större och att de inte bara rörde olika aspekter av vårt löpande arbete. I själva verket riktades hans kritik inte så mycket mot partiledningen som mot bolsjevismens organisationsuppfattning och traditioner.

Han började ge uttryck för en väldig massa bekymmer om ”demokratin” efter revolutionen, något i stil med de demokrater som förväxlar stalinism med bolsjevism. Vi blev mycket oroad över dessa tecken. De verkade mycket klart tyda på att Burnham inte rörde sig i riktning mot oss, utan bort från oss. Kamrat Shachtman och jag, som på den tiden samarbetade mycket nära, hade arbetat fram en gemensam organisationsresolution mot Burnhams. Vi hade åtskilliga personliga samtal beträffande de allvarliga symptomen med Burnhams avfall från vår rörelses linje. Vi hade avsiktligt arbetat för att minska de personliga motsättningarna. Det var inte lätt med tanke på Burnhams överlägsna och provocerande attityd, men vi lyckades hålla den personliga antagonismen på minsta möjliga nivå. I ett samtal som vi hade med Burnham vid denna tid gjorde han det fullt klart att hans farhågor gällde den ortodoxa bolsjevismen i organisationsfrågan, eller åtminstone vår uttolkning av bolsjevikernas linje. Han menade att vi som ledare för en framtida arbetarstat, skulle bli alltför hänsynslösa i vårt nedkämpande av all opposition.

Emellertid var han inte helt säker på denna punkt. Han var uppenbarligen mitt inne i en svår period av tvivel och inre konflikter, som otvivelaktigt förvärrades, om den inte förorsakades, av en hopplös motsättning mellan hans personliga liv och hans ledarroll i partiet. Men vi tyckte inte att hans souvarinistiska ståndpunkter om bolsjevism och stalinism på något sätt hade utvecklats fullständigt. Hans revisionistiska syn på den ryska frågan hade ännu inte lett till kontrarevolutionära slutsatser beträffande försvar eller defaitism. Vi hoppades att han skulle komma över sin personliga kris, och återfinna vägen till bolsjevismen. För att åstadkomma det gjorde vi, som jag sade förut, allt vi kunde för att upprätthålla vänskapliga personliga förbindelser utan att göra några som helst principiella eftergifter, varken i den ryska frågan eller i organisationsfrågan.

Shachtman och jag, som arbetade hand i hand vid den tiden, försvarade gemensamt Fjärde Internationalens program beträffande den ryska frågan, och försvarade gemensamt ”regimen”. Jag skrev vid denna tid, med Shachtmans vetskap och medverkan, ett brev om Burnham till kamrat Crux.²¹ Jag avser att det nu är nödvändigt att publicera detta brev. Jag tror att det kommer att övertyga alla objektivt tänkande kamrater om åtminstone två saker: 1) Att konflikten med Burnham, som nu har blivit så oförsonlig, förbådades på ett klart sätt redan för två år sedan, och 2) att jag personligen ville göra allt som var möjligt för att upprätthålla goda relationer med honom och rädda honom för den revolutionära rörelsen. Här återger jag mitt brev till kamrat Crux i dess helhet:

100 Fifth Avenue
Room 1609
New York City
16 december 1937

Käre kamrat Crux (Trotskij).

Resan till Minneapolis stal två veckor av min tid vid en mycket olämplig tidpunkt – just innan kongressen. Inte desto mindre tror jag att det var värt det. Av allt att döma har vi lyckats att inte bara gäcka stalinisternas manövrer, utan också ge dem ett kraftigt slag, i synnerhet i fackföreningsrörelsen. I detta fall satte de sig själva i motsättning till inte bara ”trotskisterna”

²¹ Kamrat Crux; pseudonym för Trotskij.

som grupp, utan den organiserade fackföreningsrörelsen i Minneapolis. Resultatet blev förödande för dem, och jag måste erkänna att vi hjälpte denna naturliga process en bit på väg.

Våra Minneapolis-kamrater var på offensiven över hela linjen. Och det verkar på mig som om deras ställning i fackföreningsrörelsen är starkare än någonsin. Även nationellt tror jag att vi gick segrande ur denna skärmytsling. Det faktum att professor Dewey refererade till Minneapolis-komplotten i sitt radiotal, är ett tecken på att vår kampanj präntats in i minnet på en tämligen stor krets människor som följer arbetarrörelsens utveckling.²²

Jag hoppas nu kunna koncentrera min förmåga och uppmärksamhet på förberedelserna för kongressen. Jag är full av optimism inför den. Jag vet att de aktiva medlemmarna i hela landet; speciellt de som är engagerade i massarbetet, och de är på intet sätt få i antal, ser fram mot kongressen med stor förväntan och entusiasm.

Vi planerar att på kongressen lägga tyngdpunkten på våra allmänna perspektiv och uppgifter och det konkreta arbetet i fackföreningarna, och sätta dispyten om den ryska frågan på sin rätta plats. Kamraterna ute i landet är upprörda inför det som de interna diskussions-bulletinerna verkar tyda på, nämligen att kongressen kanske bara blir en diskussion om den ryska frågan.

Det har beslutats att jag ska avge den fackliga rapporten, för att sätta denna fråga som främsta uppgift för kongressen. Våra kamrater som är engagerade i det fackliga arbetet gör hyfsade framsteg på ett oväntat stort antal platser. Och det är exakt på dessa platser partiet går framåt, drar in nya medlemmar, och där den revolutionära optimismen härskar.

Den allmänna stämning av pessimism och uppgivenhet som just nu är så stark i intellektuella och deklasserade radikala kretsar påverkar framför allt vår New York-avdelning. Vi måste erkänna att den sociala sammansättningen inte är så bra här, och det förklarar mycket. Vad gäller verkliga arbetare; så tillåter inte den dagliga kampens villkor att de spekulerar för mycket kring världens sorgliga tillstånd, och de har inte heller någon reträttplats.

Jag känner mig ganska säker på att kongressen kommer att bli en framgång både vad gäller att organisera och stimulera vårt massarbete, och att vända partiets hela arbete i denna riktning. Men vi kommer naturligtvis inte att bagatellisera de principiella diskussionerna. Jag har haft flera samtal med kamrat Shachtman om detta. Vi är fullt överens och fast beslutna att kämpa på ett sådant sätt och med en sådan ton att vi undviker att störa de personliga förhållandena mellan kamraterna. Vi kan behärska oss ganska mycket i detta syfte, eftersom vi är förvissade om den överväldigande partimajoritetens fasta stöd, och speciellt arbetarbolsjevikernas.

Beträffande förslaget om att kamrat B skulle bjudas in att besöka dig är både Max och jag av den åsikten att det är totalt uteslutet innan kongressen. Jag är dessutom faktiskt mycket tveksam till om det kommer att vara möjligt efter kongressen. Vi måste först vänta och se kongressens resultat.

Jag känner det som min plikt att skriva till dig helt öppet om detta, och jag gör det med full förtröstan om att mina anmärkningar kommer att stanna mellan mig och dig, och dina närmaste medarbetare.

²² John Dewey var en amerikansk filosof som företrädde den s k pragmatismen, en typisk amerikansk blandning av filosofiskt idealistiska och politiskt liberala ståndpunkter. Han ställde upp som ordförande i den moträttegång till Moskvaprocesserna som Trotskij hade tagit initiativet till.

Minneapolis-komplotten syftar på den förtalskampanj som stalinisterna inledde efter mordet på en av ledarna för transportarbetarförbundet (Pat Corcoran) i november 1937. Stalinisterna menade att mordet, vars direkta orsaker aldrig blev uppkärlade, hade förorsakats av den gangsterism som härjade i förbundet genom att trotskisterna satt i ledningen för det.

Vi vill inte göra eller säga något som kanske skulle skärpa det personliga förhållandet. Både Max och jag går så långt som möjligt för att vara medgörliga och släta över allt, så länge det inte rör sig om principer. Men just detta är pudelns kärna. Vi tycker att det verkar som om kamrat B är i färd med att göra uppror mot de grundläggande principerna i allmänhet och inte bara i den ryska frågan.

Ju mer kongressen närmar sig, desto mer blir vi oense om partiets utseende. Frågorna om demokrati, centralism, oförenliga motsättningar, hårdnackat motstånd mot främmande stämningars och teories infiltration, nödvändigheten av en hård offensiv mot de intellektuella olyckskorparna, defaitisterna och alla de som i största allmänhet har ont i magen

– i alla dessa frågor, som i det nuvarande läget uttrycker bolsjevismens hela innebörd, kommer vi in i en mer och mer grundläggande konflikt. Vid en tidpunkt som denna när vi måste gripa till vapen mot fiender och upplösande krafter runt omkring oss, så är kamrat B allvarligt handikappad av sin bakgrund, sin omgivning och sin skolning. Han har en stark karaktär, och jag behöver inte säga något om hans begåvning, men jag tycker att det verkar som om diskussionerna om den ryska frågan, och nu också om annat, inte i första hand – eller, bättre uttryckt, inte i grunden – är intellektuella eller teoretiska.

Uppriktigt sagt tror jag, käre vän, att han lider av den intellektuella själssjukan. Vem kan bota den? Om han identifierade sig helt med en grupp arbetarbolsjeviker, och kunde påverkas av deras anda i den dagliga kampen så kunde man ha större hopp. Men det är det som är problemet. Han känner sig inte riktigt som en av oss. För honom är partiarbete inte ett yrkesarbete utan en fritidssyssla. Han kan inte resa runt i landet, ta del av det arbete våra kamrater gör på fältet, leva med dem, lära av dem, och påverkas av dem i sitt eget liv. Hans sociala omgivning är helt annorlunda. Du vet mycket väl att den akademiska världen, liksom den pseudointellektuella, nu tyngs ner av en tung framtidspessimism, och tvivel om allting. Utan att han själv begriper det, är kamrat B själv utsatt för detta tryck i sin dagliga miljö. Lägg till detta en stark tendens hos honom att nedvärdera sina partimedarbetare och undvika att influeras av dem eller lära sig något av dem, till och med av våra intellektuella kamrater, och du förstår att det inte är lätt att lösa problemet.

Jag har faktiskt känt att denna personliga kris måste komma – och en sådan kris är det – för kamrat B. Jag vet, och det gör vi alla, att det revolutionära partiet fordrar män. Kräver allt, och avvisar flirtar. Om allt varit rätt och riktigt borde kamrat B nu, efter att ha etablerat sig som en av de mest prominenta partiledarna, och med tanke på partiets oundgängliga behov av en mer aktiv stab, inrikta sig på att bli funktionär, med allt vad det innebär. När jag förra våren återvände från Kalifornien, så hoppades jag att han skulle vara beredd att ta ett så drastiskt steg. Indirekt föreslog jag honom när vi bröt med Socialistpartiet, att han skulle ta över uppdraget som nationell sekreterare. Hans ovilja att reagera på förslaget, fast det inte fanns några tecken på allvarligare motsättningar då, fyllde mig med onda aningar för framtiden.

Jag har skrivit denna min mycket öppna framställda mening eftersom jag anser att det är nödvändigt att du får kännedom om problemets karaktär, så som jag ser det. Kanske kan du med detta som utgångspunkt ge några förslag, eller anvisningar, som kan hjälpa både oss och kamrat B att finna ett gemensamt språk och en gemensam väg.

Kamratligen,
(signerat) J P Cannon

Av detta brev att döma är det uppenbart att min åsikt om Burnhams småborgerliga attityd inte formulerades i en hast när den nuvarande fraktionsstriden bröt ut. Den ”intellektuella själssjukan” – det är den småborgerliga sjukan.

Men detta är inte hela historien. Strax innan jag skrev ovanstående brev var jag, som jag skriver i brevet till Crux, i Minneapolis (vid tiden för Corcoranmordet). Där hade jag en diskussion med en grupp ledande kamrater om motsättningarna i partiet och om situationen i ledningen i New York. Dessa kamrater, som oppositionen nu kallar okunniga hatare av intellektuella betonade mycket starkt för mig sin önskan att diskussionerna med Burnham skulle föras på ett sådant sätt att man inte förbittrade honom i onödan, eller otillbörligen försvagade hans ställning i partiet. De gjorde det klart att de värderade hans talanger mycket högt, och önskade försäkringar om en kamratlig behandling av honom, som skulle underlätta hans fortsatta funktion som ledare i partiet efter kongressen.

Jag försäkrade dem om att jag var beredd att agera så som de ville i denna fråga. Jag uttryckte emellertid åsikten att det verkliga problemet med Burnham inte så mycket var hans misstag i de politiska ställningstagandena, utan den mer grundläggande konflikten mellan hans borgerliga personliga liv och de allt mer fordrande krav partiet måste ställa på sina ledare. I sådana fall, sa jag till dem, har jag ofta märkt att folk omedvetet försöker rationalisera sina personliga svårigheter och motsättningar i form av brådstörtat intagna ”politiska meningsskiljaktigheter” med partiet. Jag sa, att om vi kunde känna oss säkra på att Burnham verkligen var en av oss, om han visade något tecken på att han beslutat sig för att lösa sina personliga motsättningar och börja ett uppriktigt arbete för den revolutionära rörelsen – i så fall skulle vi ha mycket större anledning att hoppas på att de politiska skillnaderna oss emellan till sist skulle övervinnas, genom kamratliga diskussioner och ett gemensamt arbete.

Strax efter kongressen krävde Burnham att Shachtman och jag skulle träffa honom på lunch utanför kontoret, för att diskutera en mycket viktig sak. Vid detta möte berättade han för oss att en kamrat som varit med på Minneapolisdiskussionen hade rapporterat mina anmärkningar till honom. Han betonade dock att det hade gjorts i god tro, och med de bästa avsikter. Jag beklagade att frågan hade lagts fram för honom så rakt på sak, innan han kunde vara beredd på att ge något svar. Emellertid låg nu smöret i stekpannan, och det var bara att ta itu med problemet.

Burnham sa rakt ut att han inte var säker, men att jag kunde ha rätt i mitt antagande att han i våra politiska diskussioner helt enkelt var i färd med att rationalisera sina personliga inre stridigheter. Han sa att det var en verklig motsättning och han erkände den, men att han ännu inte var beredd att lösa den definitivt. I stället för att fördjupa sig i partiarbetet ville han ha mer tid för att överväga frågan och han ville befrias från alla partiplikter under den närmaste tiden, förutom sitt vanliga skivarbete. Vi diskuterade frågan på ett vänskapligt sätt, vi gav honom inga byråkratiska order utan godkände hans begäran.

Protokollet från Politbyråns möte den 20 januari 1938 har följande att säga om den officiella behandlingen av frågan:

Cannon: Rapporterade att kamrat Burnham ville koncentrera sitt arbete för partiet till att skriva för tidskriften och tidningen under den närmaste perioden.

– Motion från Cannon: Vi beslutar att under den närmaste perioden bör Burnhams arbete uttryckligen bestå i skivarbete och redaktörsarbete, och att han befrias från att vara med i det löpande arbetet i andra organ. *Antaget.*

Om någon arbetare i partiet, som inte blir befriad från tråkiga rutiner, läser detta utdrag från Politbyråns protokoll, kan han förvisso dra vissa slutsatser om att det finns ”andra klassens medborgare” i partiet. Men han kommer inte att finna några bevis för att vår främste intellektuelle i partiet placerades i denna kategori. (I förbigående sagt kan man av denna händelse lära sig att det kända ”New York-mötet” under bilkampanjen inte var det enda tillfället då de formella diskussionerna i Politbyrå var förberedda genom informella

diskussioner i förhand. Det fanns många sådana tillfällen, och det kommer att finnas många sådana i framtiden. Det är det normala sättet att arbeta för alla seriösa ”kollektiva ledningar”).

Vad har då förändrats sedan dess? Vad hände, som bröt allt personligt och politiskt samarbete, och till slut fick oss att hamna i den nuvarande situationen? För min del har ingenting förändrats; jag har samma inställning nu som då. Burnham utvecklades hela tiden i motsatt riktning. Och Shachtman började strax efter den ovan refererade diskussionen att svänga över till Burnhams linje. Vi gled ifrån varandra och står nu i motsatta läger. Burnham har fullständigt brutit med marxismen och bolsjevismen och den proletära revolutionen, vilket visas av hans artikel ”Vetenskap och stil”. Shachtman, som igår försvarade bolsjevismen mot Burnham, försvarar idag Burnham mot bolsjevismen. Låt dem försöka förklara denna utveckling genom att referera till Cannons ”byråkratism” och en ”klicks” intriger. Det är bara ursäkter som konstruerats i efterhand. Alla mina ansträngningar var, som jag tror att jag har visat, försök i en annan riktning.

Blockbildningarnas elände

Oppositionen är av det värsta och mest illojala slag av alla sorters fraktionsbildningar i ett revolutionärt arbetarparti: en principlös blockbildning. Blockbildningar är det värsta angrepp man kan rikta mot partiet, eftersom det skär över de politiska principiella linjerna, och syftar till en organisatorisk lösning, något som lämnar de politiska och principiella dispyterna outredda och utan beslut. Så om blockbildningskampen vinner framgång, så klavbinder den partiets skolning och förhindrar en lösning av dispyten på principiell grund. Principlös blockbildning är alltid ett utbrott av småborgerlig politik. Det är motsatsen till den marxistiska metoden för politisk kamp.

Marxisterna börjar alltid med programmet. De samlar anhängare kring ett program och skolar dem i dess anda under kampens gång. Marxistens politiska segrar är alltid i första hand en seger för deras program. Den organisatoriska sidan av segern har i samtliga fall, från röstningen på en viss tendensplattform kandidater i partiets fraktionskamp till maktövertagandet i den väpnade kampen, haft ett och samma kännetecken: att åstadkomma medel och metoder för att föra ut det politiska programmet. Marxistisk politik är princippolitik. Detta förklarar, bland annat, homogeniteten i den marxistiska organisationen, oavsett om det är en fraktion i ett parti i liten skala, eller ett fullt utvuxet och fullt utvecklat parti, som står direkt mot klassfiendens partier. Det är denna homogenitet hos den marxistiska organisationen som gör dess fasta disciplin, dess centralisering och slagkraft möjlig.

Småborgerlig politik är alltid ett mischmasch. Den har aldrig fullt utvecklade och beständiga program. Varje småborgerlig formation, vare sig det är en fraktion eller ett oberoende parti, har denna karakteristiska form. Det kämpar i bästa fall för delmål, och bagatelliserar motsättningar och åsiktsskillnader inom sina led för att bevara en formell enighet.

Småborgerliga grupperingar kämpar inte för stora principer utan för att nå organisatoriska mål. I detta syfte sammansluter de nästan alltid människor med olika åsikter och inriktning, och låter klargörandet av meningsskiljaktigheterna få en underordnad plats för att den organisatoriska kampen ska lyckas. Detta förklarar deras brist på inre disciplin och deras motvilja mot centralism, som är oförenligt med en heterogen politisk sammansättning. Detta leder till deras tendens att splittras under kampens gång eller strax därefter, även om de lyckats vinna en tillfällig organisatorisk seger.

Småborgerlig politik är småaktigheternas politik, teorins förnedring, felskolning av medlemskåren, avsteg från de grundläggande och avgörande frågorna – principfrågorna – till alla sorters bedömningar av andrahandskaraktär, inklusive kampen för kontroll över organisationen. Den nuvarande kampen mellan de proletära och småborgerliga tendenserna i

vårt parti är en klassisk illustration av skillnaden mellan principiella politiska metoder och principlösa blockbildningar.

Det visade sig tidigt klart i diskussionen att oppositionen var ett block mellan åtminstone tre olika tendenser i den ryska frågan och bara hade en sak gemensamt, nämligen oppositionen mot ”partiregimen”. Den nuvarande fraktionskampen började formellt på Centralkommittémötet i oktober förra året, kring den ryska frågan; mer exakt kring två aspekter av en och samma fråga: Sovjetstatens karaktär och dess försvar. ”Försvararen” Abern röstade för vår motion, som beskrev Sovjetunionen som en degenererad arbetarstat, och han deklarerade att han var för ett ovillkorligt försvar av den mot imperialismen. ”Ickeförsvararen” Burnham hade redan lagt fram ett dokument inför Politbyrån som deklarerade: ”Det är omöjligt att betrakta Sovjetunionen som en arbetarstat över huvud taget”, och gick emot varje slags försvar ”i det nuvarande kriget”. Vad gäller ”tvivlaren” Shachtman, så ”avstod” han från att ”vid denna tid resa frågan om Sovjetunionens klasskaraktär”, och lämnade frågan om dess försvar åt den kommande utvecklingen.

Beträffande den grundläggande teoretiska frågan om Sovjetunionens klasskaraktär, det kriterium som avgör alla marxisters inställning till en given stat och den grundläggande frågan om försvaret av den, så gav de tre oppositionsledarna var och en olika svar. Det hindrade dem inte från att bilda fraktion. Deras oförmåga att ge ett gemensamt svar om stalinist-regimens karaktär i Sovjetunionen, hindrade dem inte från att bilda en gemensam fraktion för att slåss mot ”regimen” i partiet. I deras ögon var alla frågor underordnade denna.

Blockbildningar gör våld på den marxistiska traditionen så grovt att dess utövare alltid känner sig tvungna att täcka över sina operationer genom knep och förnekanden. Våra nuvarande fraktionsbildare följer denna kända vana. De citerar det ”uttalande” som Abern gjorde på mötet för att förklara att han röstat på både vår exakta motion och Shachtmans tvetydiga:

Med denna grundläggande bedömning finner jag ingen motsägelse i Shachtmans resolution som jag accepterar i dess huvuddrag, som en tolkning eller analys av de speciella aktuella frågor som tas upp däri, som inte ogiltigförklarar partiets grundinställning. Jag avser att vad gäller de tolkningar och slutsatser som några kamrater här förfäktar om huruvida Shachtmans resolution har karaktären av en ”bro” eller om den står tillfälligt för sig själv, låta framtiden utvisa om det är så eller på något annat sätt, och att följaktligen göra mina bedömningar av resultatet rent objektivt.

Således säger de, att de ”i förbigående avvisar Cannons argument att minoriteten är ett ‘principlost block’ ”. ”I förbigående” så bevisar uttalandet motsatsen. De delar av uttalandet som jag har strukit under gör detta klart. Shachtmans tvetydiga resolution kritiserades av majoriteten på Centralkommittémötet som en ”bro” till Burnhams defaitistiska position. Aberns uttalande var ett svar på denna kritik, en förklaring att han inte uppfattade Shachtmans resolution som en *ogiltigförklaring av partiets ståndpunkt av ”ovillkorligt försvar”*, som han hade röstat för, och en deklARATION, att han skulle ”låta framtiden utvisa om det är så eller på något annat sätt”. Vad då för något? Majoriteten menade att ”Shachtmans resolution har karaktären av en bro”? Just så utvecklade det sig, och inte på något annat sätt. Shachtman visade sig snart stå med resväskan packad och klar i Burnhams defaitistiska läger. Och Abern – som skulle vänta och se ifall Shachtmans position var en ”bro”! Han, ”den ovillkorlige försvararen” vid oktobermötet, traskade nonchalant över denna ”bro” till det villkorslöst ”defaitistiska” lägret. Och sedan frågar han förbindligt i sitt brev till Trotskij ”Vad är det för fel med det?”.

Att stå för en politisk linje och förena sig organisatoriskt med människor som står för en diametralt motsatt syn, mot andra som man har förklarat sig vara överens med i de grundläggande frågorna och att sedan efter ett par månader vända upp och ner på sin ursprungliga ståndpunkt, och sedan påstå att inget hänt – naturligtvis är det inget ”fel på det”.

Inget fel, dvs för en cynisk fraktionsmakare som saknar respekt för partiet och dess marxistiska tradition, och dess medlemmars förståndsgåvor. Men i marxistiska ögon är detta ett förräderi mot principerna – ett oförlåtligt brott mot partiet.

Det fanns en tid då Shachtman visste hur man skulle karakterisera ett sådant beteende, och hur man som han gjorde, skulle ge ”den etablerade marxistiska synen på denna fråga”. Han skrev i Workers Partys internbulletin nr 3, februari 1936, en artikel med titeln ”Marxistisk politik eller principlösa blockbildningar?”

Till sist ska jag skriva om fallet Mill, som också bildade ett litet ”organisatoriskt block” – bara ett tillfälligt! – med en grupp i den franska vänsteroppositionen som han definierade som icke-marxistisk, mot en annan grupp som han, fast han kallade den marxistisk, anklagade för att ha ”dåliga organisatoriska metoder” – denne Mill som fullföljde denna politiska praktiks logik genom att gå över till stalinisterna. Trotskij sammanfattade situationen i ett brev den 13 oktober 1932: ”För Mill är principer i allmänhet tydligen inte så viktiga:, personliga hänsynstaganden, sympatier och antipatier avgör hans politiska uppträdande i högre grad än principer och idéer. Det faktum att Mill kunde föreslå ett block med en man som han definierade som icke-marxist mot kamrater som han menade var marxister, visade klart att Mill var politiskt och moraliskt opålitlig, och att han var oförmögen att vara lojal mot partiets fana. Om han den ena dagen begick förräderi i liten skala, så är han kapabel att göra det i större skala i morgon. Det är den slutsats som varje revolutionär borde ha dragit.. .

Det finns ingenting att tillägga till detta stycke. De ordvrängerier som Shachtman sysslar med nu för att försvara de metoder han fördömde 1936, ändrar inte metodernas kvalitet eller den marxistiska bedömningen av dem på något sätt. Vi kommer att lära partimedlemmarna att avvisa såna metoder och bygga en politisk och moralisk barrikad mot dem.

Martin Abern, fallstudie över en farsot

Nästan från början av den trotskistiska rörelsens historia i detta land, för mer än elva år sedan, har dess normala utveckling och arbete störts av en inre sjukdom som förgiftat partiorganismens blodomlopp. Denna farsot heter Abernismen. Abernismens karaktär är så som den konsekvent manifesterats under mer än tio år: klickpolitik, ändlös ryktesspridning och klagomål över partiledningen, underordnande av principfrågorna under organisatoriska och personliga hänsyn, principlös blockbildningspolitik i varje fraktionsstrid; och ideologisk trolöshet.

Denna interna plåga har alltid funnits, och den har alltid varit besvärlig. I ”normala” tider, när det inte var någon öppen fraktionsstrid låg den överksam och sög musten ur partiets vitalitet. Vid varje skarp vändning, så fort allvarliga politiska meningsskiljaktigheter flammade upp i fraktionsstriderna, blev denna interna plåga genast oerhört livaktig; den förvirrade den ideologiska kampen så mycket den kunde och förde den till randen av en splittring.

Aberngruppen är en permanent familjeklick, vars oavbrutna existens och förrädiska praktik alla äldre partimedlemmar känner till. I mer än tio år har de hållit på med en ibland öppen, ibland dold, men aldrig avbruten fraktionsstrid mot partiledningen. Vid ett eller flera tillfällen i det förflutna har nästan alla de ledande kamraterna varit oense med majoriteten och bildat tillfälliga fraktionsgrupperingar i kampen mellan motstridiga politiska mål. När diskussionen var klar slöt man fred och ett gott samarbete återupptogs: motståndarna blev ofta de bästa vänner, utan några misstämningar. Men Abern, som saknade plattform, som aldrig någonsin förde fram en egen politisk ståndpunkt, försonades aldrig och upphörde aldrig med sin oförklarliga fraktionskamp.

I den nuvarande dispyten upprepar han bara sin välkända praktik. Han går in i ett organisatoriskt block, han säljer sin ståndpunkt i den ryska frågan för ett block mot ledningen, han förgiftar diskussionens atmosfär och arbetar i det nuvarande kritiska läget som alltid med

avsikt att splittra. I sitt brev till kamrat Trotskij, daterat den 29 januari (1940) tillkännager han sin avsikt att "föra denna kamp ända till slutet" och med slut menar han tydligen vad han alltid har menat i liknande situationer tidigare: inte partiets majoritetsbeslut på kongressen, utan en destruktiv splittring i partileden.

Aberns oförsvarliga bedrifter är en del av partiets historia. De yngre kamraterna måste lära känna denna historia och inte låta den slätas över. Denna kunskap ska hjälpa dem att undvika sådana förrådiska fallgropar som klickpolitik och blockpolitik. Shachtman är nu för tiden flitigt sysselsatt med att försöka avfärda vår rika historia som en serie gräl som man inte kan dra några lärdomar från. Det är inte sant. Vi slogs inte om struntsaker. Shachtman vill inte att man refererar till protokollen ur det förflutna bara för att de så otvetydigt talar mot hans nuvarande inriktning. Med anledning av den nuvarande fraktionsstriden uppfinner han myten om "Cannonklicken", en mycket smart fint för att försöka skydda sig själv från en granskning av en verklig klicks meritlista, som han själv beskriver i ett dokument som bevarar sitt värde än idag. Om några kamrater chockerades och förvånades över den nonchalans med vilken den "ortodoxe marxisten" Abern ingick ett block med revisionisten Burnham, så kommer en granskning av partiets historia att visa dem att ett sådant handlande inte är något nytt för Aberns vidkommande. I det förflutna tvekade inte Abern att i sin kamp mot partiledningen ingå block med sekteristen Oehler, icke-marxisten Muste, och till och med stalinistiska agenter i partiet.²³ Abern fortsätter bara på sin gamla kurs i den nuvarande striden.

Försöket från oppositionens skribenter att revidera vår historia såväl som vårt program är så att säga en "hyllning" till Abern, vars meriter som klickkrigare och blockbildare vanäras varje fraktion som han stöder. Men Shachtman och Burnham skriver för mycket och glömmer allt för snabbt vad de har skrivit. De har själva karakteriserat Aberngruppen som en principiös och illojal klick; de har belyst och fördömt dess principiösa blockbildningar, de har skrivit dess historia. Och nu vill de underkänna alla åberopanden av denna historia, speciellt de dokument som de har skrivit själva, som om de vore utan värde för denna diskussion. Detta beror på att de ännu inte har funnit något i Aberns "historia" i vår rörelse som är värt deras försvar.

Vi säger och bevisar, att Abern utnyttjar samma metoder och praktik i detta läge som han har använt i tidigare partikriser. De försöker byta ämne genom att anklaga oss för att vi drar upp gamla utlevda politiska motsättningar som inte har någon betydelse för den nuvarande motsättningen. Nej, så är inte fallet. Vi talar inte om Aberns förflutna politiska fel, trots att han varenda gång han försökt ge sin "organisatoriska kamp" mot partiledningen ett politiskt uttryck inte åstadkommit annat än misstag. Vi talar inte om att han var mot inträdet i Socialistpartiet eller att han längre tillbaka försökte motsätta sig samgående med Musteiterna, eller ännu längre tillbaka hans olyckliga snabbt avslutade försök att arbeta fackligt. Vi försöker inte sätta dessa strider ur det förflutna i samband med den nuvarande kampen på liv och död om den ryska frågan.

Det som vi refererar till i Aberns förflutna är det som har ett direkt samband med det som händer nu – hans metoder: hans klickpolitik, hans principiösa blockbildningar, hans förräderi mot alla principer för att tjäna fraktionella syften. Sådana är hans metoder i den nuvarande kampen, och likadana var de tidigare. På grund av detta är en skildring av det förflutna fullt relevant i förhållande till dagens kamp. Den del av partiets medlemskår som har erfarenheter från förr känner mycket väl till dessa meriter. Det är därför abernismen avfärdas av partiets baskader. De nyare partimedlemmarna och ungdomen behöver lära känna dessa meriter för att de definitivt ska kunna göra upp räkningen med denna fördärvliga tendens på den kommande kongressen.

²³ Hugo Oehler var en fackföreningskämpe som principiellt tog avstånd från varje form av anslutning till Socialistpartier. Han utslöts 1935 för brott mot partidisciplinen.

Sedan den nuvarande fraktionsstriden började har Shachtman och Burnham fått dras med en mycket generande motsägelse på grund av deras block med Abern. De kan inte försvara Aberngruppens förflutna. Å andra sidan kan de inte undvara Abern, eftersom hans grupp är ryggraden i blockets organisation. De försökte lösa problemet genom att helt och hållet förneka existensen av en Abernklick. "Abernfrågan", säger Shachtman och viftar med trollspöet, den är "förfalskad" – "den existerar inte". "Cannon vet vad varje informerad partiledare och många medlemmar vet, nämligen, att de senaste åren har det aldrig funnits något sådant som en "Abern-grupp."

Det var goda nyheter; synd bara att de inte är sanna, vilket ingen "vet" bättre än Shachtman och Burnham. Vi ska bevisa det med ord ur deras egen mun. Existensen av denna klick, dess karaktär och sätt att fungera, bekräftades och beskrevs med mördande träffsäkerhet av ingen mindre än Burnham, inte för "flera år" sedan, utan knappt tre månader innan den nuvarande fraktionsstriden bröt ut. I ett dokument som lades fram för partiets politiska byrå den 13 juni 1939 skrev Burnham:

För ett par år sedan byggde Abern upp en supporterskara i första hand på en personlig bas, snarare än en politisk. Den har hållits vid liv *och lever än*, närd av omfattande personliga kontakter och korrespondens, ömsesidig hjälp och skydd när det gäller partifrågor och ansvarsposter, genom ett gemensamt spridande av skvaller och information, *inklusive konfidentiellt material*, och genom fientlighet mot Cannon. Vilka partiposter han än har sköter han dem med duglighet, men på samma gång på ett sådant sätt att det ska hjälpa till att upprätthålla hans klick. ("Toward brass tacks"/"Till saken"/, mina understrykningar).

Vad fick Burnham att ta med denna förintande karakteristik i ett officiellt dokument? Vad fick honom att med en sådan precision skildra uppkomsten, metoderna, motivet och den nuvarande existensen av Abernklicken? Han beskrev helt enkelt en omständighet som "varje informerad partimedlem" inklusive Shachtman "känner till". Det faktum att han inte såg ett par månader längre fram till den tid då oppositionsblocket skulle behöva samarbetet med Abern, och finna det nödvändigt att förneka existensen av hans klick och fördöma själva omnämmandet av den som "falskt" – det visar bara Burnhams kortsynthet. Det ändrar på intet sätt de fakta han beskrev.

Shachtman lurar partiet när han försöker förneka dessa fakta, som inte någon av oss kunnat glömma. De var en ständig källa till irritation och störningar i partiledningen till och med i "normala" tider och ett hot mot sammanhållningen i varje allvarlig strid. Den icke existerande Abernklicken var ämne för upprepade samtal i ledningen, särskilt mellan Shachtman, Burnham och – Cannon. Burnham karakteriserade vid mer än ett tillfälle Abern som "början till en amerikansk Stalin", och syftade då på hans oupphörliga intriger, illojalitet, fraktionism utan hänsyn till principer, hans småsinta, illvilliga och revansch-sugna motiv, som är främmande för kommunismens anda.

Ingen av oss som verkligen kände Abern satte något högre värde på hans bidrag till partiets ledning. Vi gick med på att acceptera honom som medlem i Politiska byrån, men det var inte för hans politiska bidrags skull; sådana gjorde han inga. Det var sannerligen inte för att det "inte fanns något sådant" som en Aberngrupp. Tvärtom var det just för att vi visste att han representerade en grupp som vi accepterade honom i Politiska byrån, som ett erkännande till denna grupp, i ett försök att tillfredsställa den och på samma gång avvärja den genom att visa att vi inte diskriminerade besegrade motståndare. Vi accepterade honom i Politbyrån av ännu ett skäl, inte för att vi litade på honom, utan för att vi ville ha honom på ett ställe där vi kunde ha bättre uppsikt över honom. Detta är fakta i målet, och ingen vet det bättre än Shachtman.

När vi hade saker av extremt konfidentiell natur att behandla, så behandlade vi vid mer än ett tillfälle dessa saker utan att ta upp dem officiellt i Politbyrån. Skälet? Vi litade inte på att

Abern skulle respektera Politbyråns hemligheter. Vid mer än ett tillfälle, då vi slarvade med dessa försiktighetsmått, så fick vi ångra vår oförsiktighet. Om och om igen så överförde Abern konfidentiellt material till medlemmarna i sin klick – det är ett av de privilegier som dessa ”andra klassens medborgare” åtnjuter – och sedan spred det sig i vidare cirklar, och ibland i våra fienders händer.

Lika bedrägligt är Shachtmans försök att bevisa att Aberngruppen inte existerade genom att referera till det faktum att den Politbyrå som valdes efter Chicagokongressen bestod av *fyra före detta Abernanhängare* av totalt *sju* medlemmar, dvs majoriteten. Dessa fyra före detta medlemmar i Aberngruppen var Abern, Widick, McKinny och Gould. För det första, så fanns det ingen plan för att ge dem majoritet. Widick valdes inte till medlem i Politbyrån utan som suppleant, nominerad av Shachtman, enligt protokollet ”för att han skulle kunna arbeta som facklig sekreterare tills Farrell Dobbs kunde träda i tjänst”. Dobbs valdes till ordinarie medlem i Politbyrån men kunde inte tillträda eftersom han inte kunde komma till partiets centrum av andra skäl. Goldman, som var föreslagen som första suppleant, kunde inte heller komma till New York för tillfället. För det andra gjordes valet till denna Politbyrå på funktionell, snarare än politisk grund. McKinny, som då var distriktsorganisator i New York, ansågs nödvändig i Politbyrån på grund av sin partiuppgift. Vad gäller Gould, så valdes han av YPSL:s centralkommitté.²⁴ Dessa historiska fakta, som Shachtman hoppar över, är tillräckliga för att bevisa att ingen hade för avsikt att sätta en majoritet av före detta Abernanhängare i Politbyrån.

Den omständigheten, att fyra Abernanhängare till slut kom med i Politbyrån, på grund av deras partiuppgifter, och på grund av att Dobbs och Goldman inte kunde komma till partiets centrum, och det faktum, att det inte restes några invändningar mot att det blev så, bevisar inte på något sätt att Abernklickens inte existerade. Det bevisar bara att de inte hölls utanför på grund av sina tidigare synder. Dessutom accepterade vi gärna denna tillfälliga sammansättning av Politbyrån som en test på de personer det gällde, och som ett försök att bryta loss dem ur deras klickbildningar och sammanslutningar genom att integrera dem i partiledningen. Vad gäller Widick, till exempel, menade vi när vi satte honom på fackföreningsarbetet som ju är ett helt främmande arbetsområde för Abern-klickens småborgerliga skvallerkretsar, att uppgifter inom detta bredare område skulle kunna hjälpa honom att bli bra från hans klicksjuka och göra en partiman av honom.

Gould kom som vi sa med i Politbyrån som representant för YPSLs Centralkommitté. Men när Gould frågade på Chicagokongressen om vår inställning till honom som nationell sekreterare för YPSL, så gav vi honom vissa speciella villkor, *som Shachtman lade fram*. Vid ett möte mellan oss tre sade Shachtman burdust till Gould: ”Vi är villiga att stödja dig om du blir en partiman i YPSL, men inte om du tänker bli Abernanhängare. Vi vill inte att YPSL ska bli en leksak för Aberns klickpolitik. Vi vill inte att ditt arbete som YPSL-ledare ska styras av Aberns känslor och subjektiva politik”. Så mycket trodde Shachtman vid Chicago-kongressen på att det ”aldrig funnits något sådant som en Aberngrupp”. Shachtmans försök att ge intryck av motsatsen i sitt ”Öppet brev till kamrat Trotskij”, är bara en avsiktlig förvrängning av fakta för att bedra partiet. Shachtman förklarade att Aberns klick var ”upplöst” först när han behövde den, upplöst, för att bilda block mot partiledningen.

* * *

Shachtman skriver om många ämnen som han inte förstår helt och hållet, men när det gäller Abern-klickens, dess ursprung, metoder, illojalitet och stående hot mot partiets

²⁴ YPSL (Young People Socialist League) var från början Socialistpartiets ungdomsförbund. När trotskisterna uteslöts ur socialistpartiet 1937 drog de med sig stora delar av detta förbund.

sammanhållning har han kvalificerat sig som auktoritet för länge sedan. Och det han skrev i ämnet igår, när han inte hade något fraktionellt behov av att dölja sanningen, är fullt användbart idag, ty Abern-gruppen har inte förändrats i något som helst avseende.

I februari 1936, strax före slutet på den utdragna fraktionsstriden som gällde om vi skulle gå med i Socialistpartiet och när oppositionsblocket Abern-Muste hotade oss med splittring, summerade Shachtman denna kamps historia och en historia över den amerikanska trotskismen i ett stencilerat dokument på 70 hela sidor, som tog lika mycket utrymme som två av partiets internbulletiner. Temat i dess innehåll framgår av titeln: "Marxistisk politik eller principlösa blockbildningar?" Från första sidan till den sista är det en utdragen polemik mot Abernklickens. Dokumentets syfte är, som det sägs i inledningen, att skola de unga i kampen mot klickpolitik och principlösa blockbildningar.

Det riktar sig framför allt (skrev Shachtman) till de militanta kunskapsörstade ungdomarna i vår rörelse. På sätt och vis är det tillägnat dem. Ungdomen måste tränas i den revolutionära marxismens anda, i principiell politik. Genom dess blodomlopp måste flyta ett mäktigt motgift mot klickpolitikens gift, subjektivism, personliga blockbildningar, intriger, och skvaller. De måste lära sig se tvärs igenom spelet på ytan och nå ner till varje problems innersta kärna. De måste lära sig tänka politiskt, att bara vägledas av politiska mål, att göra upp med alla problem mellan sig själva och andra på en principiell bas och att alltid agera utifrån principiella ståndpunkter. (Workers Partys internbulletin, februari 1936, sid 2)

När Shachtman skrev om klickpolitiken, så syftade han ingalunda på någon inbillad Cannonklick. Han kämpade sida vid sida med Cannon mot en klick som existerade då precis som nu. Shachtman har aldrig upplyst oss exakt om hur den så kallade "Cannonklicken" uppstod. Han har givit mycket mer exakt information om Abernklickens ursprung. Han lovade bevisa och gjorde det också, att "den formades i nattens mörker, utan politisk plattform, och utan att någonsin under de två år den existerat ha dragit upp någon klar politisk plattform, att dess bas är den principlösa personliga blockpolitiken hos en klick som vägrar att glömma gamla och fullständigt överspelade personliga och fraktionella fientligheter; att dess principiella mål är att "krossa Cannon" (och Shachtman, på grund av att han samarbetar med Cannon)". (Ibid, sid 22)

I verkligheten bildades den klick han talar om "i nattens mörker" under Vänsteroppositionens första tid, inte "två" utan sju år innan den ovan citerade artikeln skrevs av Shachtman. Shachtman senarelägger Aberngruppens bildande till tidpunkten för hans brytning med den. Aberngruppen har alltid "brutits upp" genom att folk fallit ifrån och lärt sig en del av en olycklig erfarenhet, och sedan omedelbart återbildats med kärnan intakt. Sen har man börjat dra till sig nya lärjungar från de oerfarna och oskolade i medlemsleden, sådana som förväxlar skvaller, personlig grämelse och "organisatoriska frågor" med revolutionär politik.

Vilka var, enligt Shachtman, denna klicks rekryteringsmetoder? Då liksom nu "har de inte vunnit en enda förkämpe genom att ärligt och öppet konfrontera sina motståndare. Deras metoder är annorlunda: de säger en sak i ett brev, i giftiga "informationsblad" som Abern skickar ut i hemlighet, men som de aldrig vågar publicera i partiet; och de säger något annat utåt. . ." (sid 61)

Vad stod klickens för politiskt? Den alltid dynamiske Shachtman, som utan att rodna skriver under gemensamma anklagelser med Abern mot Cannons "konservatism", hade följande att säga om den framgångsrike Aberns politik och hans grupp: "De representerar politisk sterilitet, passivitet, negativism, försagdhet, fruktan för djärva drag – *den konservativa sekterismens* typiska drag" (Obs! Obs!) (sid 61).

Och: ”Om vi skulle göra en sammanfattning av Abern/Weber-fraktionen, så skulle den inskränka sig till två ord, som beskriver deras politiska anlag och deras organisatoriska metoder: *en konservativ klick*” (sid 62).

Vad representerar den: ”Den representerar en ohälsosam och lömsk strömning i vårt blodomlopp – den revolutionära marxismens blodomlopp, som baseras på principiella metoder, och avskyr klickpolitik och personliga blockbildningar. Dess moral, manér, vanor och metoder gör den till en främmande kropp i vår rörelse.” (sid 63)

I det ovan citerade dokumentet och i andra, som gavs ut i fraktionsstriden på den tiden, bevisade Shachtman in i minsta detalj att Aberns principlösa klick, blind för alla mål utom att ”krossa Cannon”, ingick ett block med Oehlers ultravänsterism, Muste och till och med med lätt maskerade stalinistiska agenter i partiet. Var och en av dessa blockbildningar fick förfärliga följder. Oehleriterna bröt med partiet och Fjärde Internationalen och blev våra bittra fiender. Obekymrad av det var Abern i sitt block med Muste sysselsatt med förberedelser i avsikt att krossa partiet genom ännu en splittring. När han precis som nu stod inför den uppenbara risken att hamna i minoritet vid kongressen, så vägrade Abern precis som nu att ge partiet några som helst försäkringar om att han skulle acceptera kongressens beslut enligt den demokratiska centralismens princip. Tvärtom fortsatte han enligt sin medvetna plan på att splittra våra led vid den allvarligaste vändpunkten i vår historia, när vi samlade våra styrkor inför den komplicerade manövern att bryta oss ut ur vår isolering genom att gå med i Socialistpartiet.

Vilket motiv låg bakom detta förrädiska program? Vilket motiv låg bakom hans försök att splittra oss i den gamla striden 1933, då vi var isolerade och hade stagnerat, när en splittring av våra knappa styrkor mycket väl kunde ha blivit dödsstöten för vår unga rörelse – en splittring som bara kunde undvikas genom att den internationella organisationen ingrep, och genom att Shachtman, Lewit m fl bröt med Abern. Vilket motiv ligger bakom hans hot om att splittra den amerikanska sektionen av Fjärde Internationalen just nu, när vi står inför ett krig, när vårt program ställs på prov och när det står inför ett historiskt tillfälle att nå framgång?

Dessa frågor uppstod som outtalade tankar hos de erfarna kamraterna i vårt parti under loppet av denna diskussion. När striden utvecklades och Aberns förrädiska program blev allt tydligare, blev tanken en viskning och idag blir viskningen ett rop! Slå vakt om partiets sammanhållning! Var på vakt mot ödesdigra försök att slita våra led isär, vid det mest kritiska ögonblicket i vår historia!

* * *

Varför genomförde inte Abern sin planerade splittring 1936? Av två mycket goda skäl – båda utanför hans kontroll: 1) Fraktionen reducerades till en mycket liten minoritet, 2) En antisplittringstendens paralyserade den inifrån.

Weber, som hade slagit sig ihop med Abern under fraktionsstriden, och vars personliga inflytande hade skyddat denne, drog sig tillbaka inför utsikten av en splittring. Han gjorde en demonstrativ brytning med Aberns och Mustes splittringsprogram, och uttalade sig entydigt för partiets sammanhållning. Ett exempel för andra i det nuvarande kritiska läget! Ett exempel på en partiloyalitet som ännu inte fått sitt rätta erkännande. Weber fördömdes av Abern och hans krets som ”förrädare”. Än idag är han ”socialt bannlyst” av denna klick, eftersom han visade att hans främsta lojalitet, vid den mest kritiska och ansvarstygda situationen, var gentemot partiet. Det är verkligen skamligt och kriminellt att smutsa ner Weber för att skydda Abern när man talar om denna strid! ”Weber spelade inte den minst smutsiga rollen i diskussionerna under dessa år” säger Burnham-Abern-ShachtmanBern i sitt dokument med titeln ”Kriget och den byråkratiska konservatismen”. Vilken oerhörd historieförfalskning!

Weber uppträdde lojalt mot partiet och hjälpte partiet att få splittringsplanerna att komma på skam. Denna enda handling överväger helt och hållet de fel Weber begick under fraktionskampen. Shachtman och Burnham erkände det på den tiden. Deras försök att nu ge en annan dom diskrediterar dem, och inte Weber. Hur långt man kan gå på förräderiets stig genom att sätta blockbildningar framför principfast politik visar sig inte för första gången i och med Aberns nuvarande block med den antimarxistiska, antisovjetiska Burnham-fraktionen mot partiet och Fjärde Internationalen. Jag nämnde att han i 1935-36 års fraktionsstrid inte bara ingick block med de ultravänsteristiska Oehleriterna och den kristne socialisten Muste, mot ”Cannon/Shachtman-regimen”, utan att han också inkluderade några stalinistiska politiska agenter inom Workers Party i sitt block. Och det rörde sig inte om dolda provokatörer, sådana som kan tränga sig in i vilken ärlig grupp eller organisation som helst, utan att visa sin politiska identitet – det råder inga tvivel om att vi har sådana agenter i våra egna led. Aberns stalinistiska allierade i Workers Party visade träget sin politiska färg om och om igen, under en längre tid. De bekämpades hela tiden av lojala partikamrater i Allentown-avdelningen och av Cannon/ Shachtman-fraktionen i Centralkommittén och de skyddades lika konsekvent av Abern-Mustes organiserade fraktion. De var med i den och de satt *till och med i dess ledande organ*.

Blocket mellan Abern, Muste och stalinisterna gick så långt som till att de ingick ett block mot medlemmar i sitt eget parti i valet till Arbetslöshetsförbunden i Allentown. Här följer en beskrivning av situationen, som finns i Cannon/Shachtman-gruppens Bulletin nr 5 i Workers Party, utgiven 28 januari 1936:

Musteanhängaren Reich, som under det senaste året kritiserats för sin prostalinistiska inriktning, gick till slut så långt som att göra reklam för ett stalinistmöte, där Mother Bloor och Budenz skulle tala. Detta ägde rum på ett möte med delegater från Allentowns arbetslöshetsförbund. Politiska byrån kom till den slutsatsen, när vi undersökte händelsen, att Allentownavdelningen genom att enbart uttala sitt ogillande mot Reich hade intagit en alltför mild attityd mot ett sådant brott. Politbyrån förordade hans suspension i tre månader, med undantag för att han skulle ha rätt att rösta på kongressresolutionerna och kongressdelegaterna. . . De beslöt sig för att trotsa Politbyråns beslut.. .

I valet till styrelsen för Lehigh Countys Arbetslöshetsförbund beslöt Abern/Muste-fraktionen att de skulle sopa undan sina fraktionsmotståndare i partiet. Tre kamrater som stödde vår tendens och som innehade var sin post, togs bort från valsedelns inför valet, och en valsedel som bestod av sex Muste-anhängare – motsvarande sex platser som valet gällde – antogs av avdelningens Muste-majoritet med röstsiffrorna 22 – 21.

På grund av minoritetens vädjan till Politbyrån beslöt man att rätta till valsedelns, och låta de tre styrelsemedlemmarna stå kvar. Detta var ett rättvist beslut som motsvarade det aktuella styrkeförhållandet, och likaså de olika kandidaternas meriter. Detta beslut trotsades även det öppet. Mustegruppen tog i valet ställning mot våra kamrater och *med hjälp av stalinistiska röster besegrade de våra kamrater i valet...*

Reich och Hallet, de stalinistiska agenterna i Allentown, hade tillsammans med Arnold Johnson, en medlem i Abern/Muste-fraktionens nationella ledning, nära förbindelser med Budenz, en före detta Musteanhängare som hade gått med i stalinistpartiet. Naturligtvis arbetade de så hårt de kunde för att splittra partiet och förstöra möjligheterna till ett framgångsrikt inträde i Socialistpartiet. Det viktigaste målet för de stalinistiska provokatörerna inom Fjärde Internationalens led har i alla länder alltid varit att åstadkomma demoraliserande splittringar vid kritiska tidpunkter. När vi närmade oss partiets kongress reducerades Abern/Muste-fraktionen till en liten minoritet, och hindrades i sitt splittringsprojekt av de som höll fast vid partiets sammanhållning, d v s Weber med flera. Sedan beslöt sig de stalinistiska agenterna, tydligen enligt instruktioner, för att visa sin rätta färg. Den dag vår kongress öppnades presenterade Aberns stalinistiska allierade – Johnson, Reich och Hallet – ett

gemensamt utträdesbrev, som fördömde oss som ”kontrarevolutionärer” och tillkännagav att de ”gick med i” Kommunistpartiet. Brevet publicerades i Daily Worker följande dag.

Det är omöjligt att beskriva det intryck denna händelse gav på kongressen. Vilken katastrofal följd för blockpolitiken! Man kan med säkerhet säga att aldrig i den revolutionära rörelsens historia har en fraktion blivit så diskrediterad och vanärad som Aberns och Mustes block vid denna kongress. Denna katastrofala klimax gjorde ett oförglömligt intryck i sinnena på de unga kamrater som fick sina första allvarliga lektioner i revolutionär politik. Flera kamrater som hade gått i den blockpolitiska labyrintens fälla, började sin omskolning på kongressen. De fick sig en utförlig lektion. När det handlar om de stora principerna och politiska positionerna i en partidiskussion, så kommer ingen att kunna lura dem en gång till med löst prat om ”regimen”.

Besviket och slagen, med sin fraktion demoraliserad och reducerad till en handfull, ”underkastade” sig Abern kongressens beslut enligt den demokratiska centralismens princip, inte på grund av partiloyalitet utan på grund av sin hjälplöshet. Till och med när han gjorde det, så gjorde han det med en slutlig karakteristisk gest av giftigt trots. Weber, som varit en av oppositionens erkända ledare, förnekades en plats på listan av kandidater som skulle representera minoriteten i den nya Centralkommittén. Det var ett ”straff” för att han hade satt partiloyaliteten över fraktionsintressena, och med kraft talat för partiets sammanhållning. Det säger sig självt att kongressens majoritet inte tolererade en så föraktlig procedur. Majoriteten drog tillbaka en av sina kandidater till förmån för Weber. Det var så vi alla, inklusive Shachtman och Burnham, bedömde Webers ”roll” i de årens dispyt, när samtligas ”roll” var klar och inte kunde missförstås.

* * *

Frågan om att gå in i Socialistpartiet avgjordes tidigt på våren 1936 på partiets kongress. Ledningen och den stora partimajoriteten vände sin uppmärksamhet mot nya problem och nya uppgifter. Muste lämnade blocket med Abern mot Cannon i sticket för att bilda block med Herran mot någon annan djävul. Abern tog itu med uppgiften att hålla samman sin klick till varje pris genom sin ökända korrespondens-metod, att ”hålla kamraterna informerade” om ledningens allra mest konfidentiella material.

Denna eländiga affär av oupphörliga intriger och ständig illojalitet, som fortsatte efter kongressen, kände alla informerade kamrater i de ledande kretsarna till och det noterades gång på gång i deras inbördes korrespondens. Under en frånvaro från stan på grund av sjukdom fick jag ett par veckor senare ett brev från Burnham som meddelade:

Jag fick häromkvällen ett brev från Meyers som innehöll följande: ”Vi hörde av --- att du far till ICL-konferensen. Vi fick i närvaro av sådana som inte var medlemmar i vår tendens höra att din resa var konfidentiell och skulle hållas inom Politbyrån.²⁵ Hon angav Abern som sin källa för denna information och lite till.” Ett brev från Kerry som kom samtidigt innehåller följande: “. . . I går kväll lät kamrat – i närvaro av flera kamrater och en utomstående meddela att vi hade slutat att arbeta för Fjärde Internationalen. Jag invände mot uttalandet och bad henne bevisa vad hon sade. . . Hon sa att hon fått informationen från en medlem i Politbyrån, där man skulle ha diskuterat just denna fråga på ett av sina senaste möten, och det man kommit fram till skulle bekräfta hennes häpnadsväckande uttalande. Jag förnekade rent ut att det fanns någon sanning i vad hon sa, och sa att jag varken kunde eller ville tro det. Så tog hon fram ett brev skrivet av Abern, och läste den bit som hon grundade det hon hade sagt på. Där stod det att det skulle hållas en IS-konferens och att Jim Cannon skulle vara närvarande, men att det hela skulle hållas mycket hemligt och konfidentiellt, samt att kamrat Trotskij skulle vara med på denna konferens och att den var en

²⁵ ICL står för International Communist League, som ett år senare skulle ombildas till Fjärde Internationalen.

förberedelse inför en konferens som ICL skulle hålla etc. ...²⁶ Hon sa att *det faktum att vårt deltagande i denna konferens skulle hållas hemlig innebar att vi hade slutat att arbeta för Fjärde Internationalen. Till och med så till den grad att vi nu skulle bekräfta vår lojalitet mot Andra Internationalen!*

Det är en av de dussintals incidenter som alla ledande kamrater känner till. Burnham visste vad han talade om, när han lade fram ett dokument för Politbyrån i juni, som sade att Abern-klicken ”har hållits vid liv och lever än”, bland annat ”genom en gemensam distribution av skvaller och information, inklusive konfidentiell information”. Den 17 november 1936 skrev Burnham, när han befann sig i en skarp konflikt med mig kring några frågor beträffande politiken och arbetssättet i Socialistpartiet, men långt innan tanken på ett block med Abern någonsin dykt upp i hans huvud, till mig i Kalifornien att ”Vi känner alla till Aberns perspektiv. Som vanligt kämpar han för sin linje med sina klick-metoder, orsakar bekymmer, kastar skit när ingen ser på och fiskar i grumligt vatten. Vi såg en del av det under de första sex veckorna. Förstärkandet av vår ledning strax innan du for, och Mustes hopp fick honom att gå litet långsammare fram.²⁷ Men han fortsätter på sin egen väg, det sipprar in rapporter om det hela tiden.”

I samma brev, innan Abern-klicken så mirakulöst hade upplösts och Cannon”klicken” lika mirakulöst uppfunnits, så skrev han om mitt sätt att kämpa för en ståndpunkt som han var motståndare till: ”Naturligtvis kämpar du inte för den eller driver igenom den på samma sätt som Abern. Du är ingen klickmakare, du föredrar på ditt kantiga irländska sätt den bolsjevikiska knytnäven.” Naturligtvis var Burnhams åsikt om min kantighet lite uppjagad vid denna tid, som de kommande händelserna utvisade. Mina metoder i dessa diskussioner var i verkligheten mycket milda och till och med pacifistiska. Men Burnham hade till 100 procent rätt när han sa att det inte fanns något klickartat i dem. Denna värdering är till 100 procent korrekt också idag och vid varje annat tillfälle.

Hela partiet kommer med tacksamhet och uppskattning ihåg det enastående arbete våra kamrater gjorde för Trotskijs försvarskommitté under 1936-37. För att detta arbete skulle bli framgångsrikt krävdes samarbete inte bara med alla medlemmar i vår tendens, utan också med Thomas-socialisterna, och dessutom en stor krets av obundna liberaler och radikaler.²⁸ Det var nödvändigt med takt och diskretion och en bred plattform; det skulle ha varit vansinnigt att göra en snävt ”trotskistisk” fraktionsaffär av denna enorma uppgift. Jag menar, att vi undvek dessa faror i stort sett utan att offra för mycket av det politiska innehållet i kommitténs arbete. Men vid ett tillfälle då Novack var borta och Morrow var sjuk, fick Abern ta över temporärt. Enligt vittnesmål från alla inblandade kamrater, så gjorde han omedelbart om kontoret till ett fraktionshögkvarter, inte för den trotskistiska fraktionen som helhet, utan för en fraktion inom den trotskistiska fraktionen. Morrow nödgades återvända till kontoret innan han återhämtat sig helt från sin sjukdom, efter krav från kamrat Pearl Kluger, som var en samvetsgrann funktionär.

Abern har alltid varit fullständigt blind för partiets intressen, och till och med för den allmänna rörelsens större intressen när hans egen lilla och föraktliga klicks intressen har varit inblandade. Det är händelser i stil med det som hände i Trotskijs försvarskommitté, som Burnham hade i sinnet när han sa att de poster Abern innehar alltid ”administreras på ett sådant sätt att de hjälper till att upprätthålla hans klick”.

²⁶ IS står för Internationella sekretariatet, det dagligt ledande organet för International Communist League.

²⁷ Muste lämnade den revolutionära politiken 1936 och gick tillbaka till sitt forna prästyrke. Många år senare dök han upp som en ledande Vietnamaktivist och var bl a på officiellt besök i Vietnam efter dess seger i kriget.

²⁸ Trotskijs försvarskommitté bildades för att försvara Trotskij mot de anklagelser som riktades mot honom i Moskvarättegångarna. Vid denna tidpunkt var trotskisterna medlemmar i Thomas socialistparti.

Tidigt på sommaren 1937 blev det uppenbart att vår fraktionskamp inne i Socialistpartiet närmade sig sitt slut. Vi höll ett ytterst konfidentiellt möte i vår fraktionsledning och diskuterade vår strategi och gjorde upp planer för den ofrånkomliga och nödvändiga splittringen. Ett par dagar senare fick Jack Altman en fullständig rapport om mötet, inklusive dess konfidentiella aspekter; vad den ene eller andre sagt, och vad som till slut hade beslutats – alla våra ”militära” hemligheter.²⁹ Altman publicerade denna rapport för Socialistpartiets medlemmar, och det orsakade oss en hel del skada och svårigheter. Den rapport om vårt konfidentiella möte som Altman publicerade, bestod av ett brev som Abern skrivit till en fraktions-kamrat i en annan stad och som inte ens var med i Centralkommittén. Denne hade inte någon som helst befogenhet att få den information som fanns i brevet, samma information som just då undanhölls andra kamrater av välgrundade skäl. Enligt Abern hade brevet kommit på avvägar på posten, och råkat i händerna på Altman.

Jag behöver inte säga att detta svek i en förtroendefråga, förutom alla tidigare erfarenheter, väckte stor indignation i vårt partis ledande kretsar. Vi övervägde på allvar drastiska åtgärder mot Abern. Ilskan blev ännu större en kort tid senare, när det visade sig att ett mycket konfidentiellt brev, som tog upp vår strategi i splittringskampen mot Socialistparti-byråkraterna, ett brev som bara var avsett för den lilla ledande gruppen i vår fraktion, spreds till enskilda partimedlemmar, och diskuterades runt om i avdelningen i New York. Vid det tillfället gick vi så långt att vi lät kontrollkommissionen (Cannon och Shachtman) undersöka läckan. Kontrollkommissionen drog efter vederhäftiga vittnesmål från olika kamrater, den slutsatsen att Abern hade låtit dem veta brevet innehåll. Att vi inte vidtog någon drastisk disciplinär åtgärd mot Abern då, berodde på att vi var mitt uppe i en hård kamp mot centrister i Socialistpartiet och att vi vare sig det var klokt eller inte, bedömde det bäst att låta detta utslag av illojalitet passera än en gång, för att koncentrera all energi och uppmärksamhet på kampen mot den centristiska fienden. Dessutom så hade vår förfärliga ”regim” aldrig bestraffat någon, och vi ville av något obegripligt enfaldigt skäl inte vika från den principen.

* * *

I ”Kriget och den byråkratiska konservatismen” målas en rörande bild upp för oss av en klickmakare som bättrat sig och rentvått, som ”under de senaste åren” inte bara har upphört med att ställa till besvär i partiet för egen räkning, utan till och med spelat rollen av en välvillig konstapel som lugnar ner de bråk som andra har ställt till. ”Faktiskt har Abern, som tillsammans med Weber ledde kampen mot inträdet, under de senaste åren fram till den nuvarande diskussionens utbrott gått extremt långt för att undvika dispyter och lugna ner dem när de brutit ut.”

Sanningen är helt enkelt den, att Abern-klicken var så diskrediterad efter sina uppvisningar att den inte vågade föra någon *öppen* kamp. Abernklicken har aldrig haft någon politisk plattform och har aldrig under sin tioåriga historia inlåtit sig i en öppen kamp utan inflytelserika allierade, som försett dem med ett politiskt program och ett ”ansikte”. Från början hade de Shachtman, sedan Muste och Spector, och nu Burnham – samt Shachtman igen.³⁰ Däremellan tar klicken skydd, prånglar ut sitt skvaller, muttrar om sina klagomål och klagar på ledningen, leder unga och oerfarna kamrater vilse – och ligger i beredskap om någon konflikt skulle

²⁹ Jack Altman var en av ledarna för socialistpartiet i New York. Han kämpade för att trotskisterna skulle drivas ut ur partiet.

³⁰ Maurice Spector var en av det kanadensiska kommunistpartiets grundare. Han uteslöts ur Kommunistiska internationalen 1928. Han grundade den kanadensiska trotskismen och hade ett intimt samarbete med de amerikanska trotskisterna. Efter Moskvarättegångarna lämnade han den revolutionära rörelsen.

bryta ut mellan de inflytelserika ledarna. Sedan försöker de sälja sitt stöd åt oppositionens politiska program – vilket det än är – som ersättning för ett block i ”organisations”-frågan.

När denna möjlighet saknas försöker Aberngruppen likt en Balkanstat att ”undvika konflikter”, inte av god vilja, utan på grund av hjälplöshet och av rädsla för att stå på egna ben. Hela vår rörelses historia, och inte bara de ”senaste tre åren” har visat att Abernklicken, partiets Balkanstat, håller sig kamouflerad när det är fred i partiet, men att den alltid är beredd att ta strid så snart de kan hitta en mäktig allierad, som ”garanterar dess gränser”, och till och med öppnar en liten utsikt till att utvidga ”territoriet”.

Klickpolitik och blockpolitik och Aberngruppen som representerar och symboliserar dessa vidriga metoder, är förvisso som Shachtman skrev 1936 en ”lömsk strömning i partiets blodomlopp”. De bidrar inte till partiets skolning, utan till dess fördärv. Partiet måste bota sig självt från denna farsot för att förbli vid liv och utvecklas till att kunna genomföra sina stora uppgifter. Oppositionsblockets försök att bagatellisera Abernklickens historia har gjort det nödvändigt med denna omfattande redogörelse över dess verkliga historia, som från början till slut består av ovedersägliga och obestriddiga fakta. Abernklicken frodas som alla andra klickar i mörkret. Det är nödvändigt att dra fram den i dagsljuset och visa partiet vad den är, och alltid har varit. Splittringshotet i den nuvarande situationen, som den förrädiska Aberngruppen i högsta grad har bidragit till, är en slutgiltig varning till partiet: Klickpolitik och blockpolitik kan inte längre tolereras! För att partiet ska leva måste klickpolitiken och blockpolitiken förgöras. Den kommande partikongressen står inför denna oundvikliga fråga.

Frågan om partiets ledning

I detta kapitel ämnar jag diskutera frågan om ”partiregimen”, och ta upp de argument och anklagelser som återges i det enorma Winchellistiska dokument som heter ”Kriget och den byråkratiska konservatismen”.³¹ Jag ska med en gång, för att göra Winchell rättvisa, säga att han fick sitt enastående rykte som skvallerkärning genom en något så när omsorgsfull attityd när det gällde sanningshalten i de läckerbitar han prånglade ut. Oppositionens skvallerkrönika saknar denna urskilningsförmåga. Jag tog itu med att läsa den kritiskt, med pennan i hand i avsikt att markera anmärkningsvärda avsnitt. Jag la emellertid snart undan pennan eftersom jag märkte att jag markerade snart sagt varenda rad på varje sida.

I hela dokumentet, på uppskattningsvis 25 000 ord, finns det inte ett enda ärligt stycke. De incidenter som beskrivs korrekt berättas bara till hälften. Det som rapporteras fullt korrekt är missuppfattat. Misstankar och fördomar serveras som beskrivningar av fakta och kryddas med en hel del falskheter. Allt som hände under den tid de beskriver är tendentiöst förvrängt och vantolkat. Och de fakta och händelser som är viktigast är utelämnade. Hela hopkoket är oärligt från början till slut – en typisk produkt av småborgerlig politik, som ställer förfalskningar, småaktiga klagomål, personangrepp och läckra skvallerstycken mot principfast politik.

Bolsjevismen är den enda ärliga politiska rörelsen i modern tid, inte bara på grund av en överlägsen moralisk kvalitet hos bolsjevikerna – deras moraliska överlägsenhet är obestriddig – utan för att de, som vår tids enda äkta marxister, korrekt står för och försvarar arbetarnas omedelbara och långsiktiga intressen i befrielsekampen. Det finns ingen motsättning mellan bolsjevikernas teori och praktik och arbetarnas och avantgardepartiets intressen. De kan säga sanningen – hela sanningen. De har inget behov av lögnar och förfalskningar, halvsanningar, förvrängningar och undanflykter, vilket är summan av kardemumman när det gäller småborgerliga politiker av alla de slag. De vänder upp och ner på marxismens politiska metod, som alltid sätter de politiska frågorna främst och underordnar organisationsfrågorna

³¹ Walter Winchell var en högerinriktad tidningskolumnist och radiokommentator.

under dessa. Vår småborgerliga opposition har likt varje småborgerlig grupp ägnat huvuddelen av sina argument åt en kritik av partiregimen, d v s ledningen och dess ”sätt” att leda partiet. Det var denna fråga, och inte den ryska frågan som förenade oppositionsblockets ledning, och det är otvivelaktigt så att de flesta av deras anhängare – som huvudsakligen är småborgerliga element, utan större politisk erfarenhet – rekryterades till fraktionen med argument som hade sin tyngdpunkt i frågorna om ledningen.

Sådana frågor är i bästa fall av sekundär betydelse jämfört med de teoretiska och politiska frågorna i debatten och måste underordnas dessa i diskussionerna. Det skulle ha varit absurt för oss att i början av diskussionen ta oss tid att besvara sådana trivialiteter. Nu har emellertid de grundläggande frågorna klargjorts tillräckligt, och nu är det dags att ta upp andrahandsfrågorna till bedömning, och ge oppositionens kritik det svar de så enträget har krävt. Också på detta område finns det något att lära sig; först när det gäller vad som är sant respektive påhittat, sedan vilka frågor som är viktiga där vi har olika uppfattningar, respektive vad som är bagatellartade incidenter, som har blåsts upp till orimliga proportioner, och för det tredje, det intima sambandet mellan våra olika uppfattningar på dessa punkter och vår konflikt med oppositionsblocket i de grundläggande frågorna.

Om vi sällar i den stora mängd material ur oppositionens dokument som handlar om ledningen, och försöker sortera upp de olika klagomålen, gnället och kritiken, och sätter vart och ett i sitt rätta fack, så kan vi till slut bryta ner anklagelserna mot partiregimen till följande fem huvudpunkter:

1. Regimen (ledningen) är konservativ i sin politik;
2. Den är byråkratisk i sina metoder;
3. Den nuvarande ledande gruppen (majoriteten i Centralkommittén) är i själva verket dominerad av en ”klick” som står ovanför Politbyrån, och styr partiet på ett oregulerat, stadgevidrigt sätt;
4. ”Klicken” har emellertid en ”ledarkult” och domineras av en enda person; de andra är i huvudsak ”röstboskap”;
5. Denne ensamme person som står ovanför ”klicken” och Politbyrån och som utövar ”enmansledning” i partiet är Cannon.

De placerar mig högt upp i luften rakt ovanför spetsen på en ickeexisterande pyramid. Först och främst måste vi komma ner på jorden. Utifrån denna mer konkreta utgångspunkt är det inte svårt att besvara alla de viktigaste punkterna i anklagelsen och beskriva partiledningens situation i konkreta termer. När jag för att göra det, måste gå via den inte allt för trevliga metoden att tala en hel del om mig själv och den roll jag har spelat, eller misslyckats spela i partiets historia, så måste partikamraterna förstå att jag gör det därför att frågorna har ställts på detta personliga sätt. Jag kommer inte att slingra mig undan personangrepp eller lämna dem obesvarade. Vi har inga skäl att slingra oss undan någonting, eftersom all sanning och rätt ligger på vår sida. Våra misstag och misslyckanden, vilka är många nog, tas nätt och jämt upp av oppositionen i dess kritik. Den riktas mot våra förtjänster, och inte våra brister.

Den viktigaste kritiken täcker perioden efter Chicago-kongressen för mer än två år sedan. Utifrån en teori eller ett antagande att allt har varit dåligt, lägger de ansvaret för allt som gjorts eller inte gjorts på den nuvarande majoriteten i Centralkommittén, eller som de kallar det, ”Cannon-regimen”. Men ingen har lyckats påvisa någon stor skillnad mellan de metoder som partiledningen använt under de senaste åren jämfört med alla åren innan dess, ända sedan vår rörelse grundades. Oppositionen försöker inte göra någon sådan åtskillnad. Det är hela vår historia som utsätts för angrepp.

Frågan om ledningen säger Abern i sitt brev till Trotskij, ”*har aldrig lösts på ett tillfredsställande sätt* under alla dessa år”. Och Johnson, denne vår rörelses lyriske historiker som inte

har sett något men som vet allt, skriver: "Under tio år har Cannon haft ledningen." (Om Johnson, som man kan anta, syftar på rörelsen för Fjärde Internationalen och hela dess historia här i USA, så vill jag bara påpeka att den började inte för tio år sedan, utan för elva och ett halvt år sedan).

Eftersom jag verkligen inte vill förkasta dessa elva och ett halvt år, då jag betraktar dessa som i stort sett bra och inte dåliga, eftersom jag uppriktigt sagt tror att vårt parti, som byggts upp med det ryska bolsjevikpartiet som förebild, har byggts mer fast och står närmare vår förebild än något annat – "det är det andra partiet i historien, som har byggts upp efter de bolsjevikiska linjerna" säger den obeskrivlige Johnson – eftersom jag står för vad vi har uträttat under våra elva och ett halvt års arbete och ansträngningar, så har jag ingen anledning att frånsäga mig någon del av det ansvar som med rätta kan läggas på mig. Men det är historiskt felaktigt och fördomsfullt jämfört med en verklig förståelse, att beskriva den nuvarande striden i partiledningen som har sina rötter i det förflutna, som om hela äran eller om man så vill, hela skammen skulle tillfalla mig. Många har bidragit till partibygget. Inget parti i historien har varit mer demokratiskt, mer utan tvång från partiapparater eller restriktioner av något slag än detta. I den fria och demokratiska atmosfär som vår rörelse utvecklats som social organism, har många olika krafter, tendenser och personer haft full frihet att visa sin verkliga förmåga, och ge sina bidrag till partiets utveckling och skapa dess ledande kader.

Men vårt parti kunde inte mer än något annat, undkomma den fientliga klassmiljöns inflytande och tryck. På ett eller annat sätt avsatte detta tryck mot vår rörelse sina spår i kampen mellan tendenserna i partiet. Vårt parti har inte varit något homogent bolsjevikparti, som den ytliga Johnson antyder, utan en organisation som kämpat för att nå bolsjevikernas nivå och som hela tiden härjats av inre motsättningar. Den nuvarande interna striden är helt enkelt den absoluta höjdpunkten på denna långa interna kamp mellan oförsonliga tendenser.

Partiledningen (regimen) har aldrig någonsin monopoliserats av en enda person eller ens tendens. Under öppna fraktionsstrider har majoriteten alltid mer eller mindre stött sig på minoriteten och de har tvingats dela ansvaret. Under perioder av fred i partiet, så har den centrala ledningen inte vilat på en enda person, utan på en grupp personer av olika slag, som både haft punkter där de varit överens och där de varit oense. Vi försökte hela tiden upprätthålla ett jämviktsläge som aldrig har varit särskilt stabilt i denna ledande grupp genom att försöka få till stånd ömsesidiga kompromisser och eftergifter.

Efter Chicagokongressen, eller rättare sagt ända sedan 1935, har parti"regimen" inte bestått av en enda enhetlig och homogen grupp, utan snarare av en instabil *koalition*. Denna koalition höll ihop trots stora inre slitningar, eftersom de politiska motsättningarna inte mognat färdigt. Koalitionen föll samman först när de olika beståndsdelarna tvingades visa upp sina inneboende tendenser under trycket från den växande krisen inför kriget. Slitningarna, instabiliteten, oenigheten och konflikterna kom bara fram i ljuset då och då; för det mesta bilades de genom ömsesidiga kompromisser och eftergifter. Nu försöker oppositionsledarna i efterhand beskriva denna situation som ett uttryck för ett hemligt "klick"-maskineri. I själva verket visar allt detta helt enkelt å ena sidan, bristen på homogenitet i ledningen, och å andra sidan att de grundläggande skiljaktigheterna om den allmänna inriktningen faktiskt ännu inte hade blivit definitivt fastlagda. Det fordrades ett tryck från den kris som det annalkande kriget förde med sig för att de politiska egenskaperna hos de grupper och personer som den ledande koalitionen bestod av skulle framträda fullt ut. Detta visas genom konfliktens gradvisa och långdragna utveckling innan den exploderade i och med den nuvarande fraktionsstriden.

Det är just i kristider som man klarast kan se en ledares verkliga egenskaper. Men man kan ofta skymta dessa personers verkliga egenskaper redan tidigare, och de kan vanligen iakttas av de som under lång tid har haft möjlighet att studera noggrant hur saker och ting utvecklas

dag för dag. Så har det varit när det gäller representanterna för de två läger som står mot varandra i denna strid, och den kom inte som någon överraskning för oss. Det var inte av en slump som ledarna för respektive läger kom fram till sina nuvarande ståndpunkter. Inte heller samlades de två antagonistiska tendenserna i partiet – den proletära och den småborgerliga – runt fraktionerna i partiledningen utan en djupt instinktiv känsla av att man ställde in sig på sin rätta plats. Polariseringen i ledningen skapade nästan omedelbart en liknande polarisering i partileden. De båda fraktionerna attraherade de medlemmar som de representerade bäst.

Man kan säga att den ledning som nu splittrats i två fraktioner konsoliderades under kampen mot Muste-Abern-blocket och mot de sekteristiska Oehleriterna. Den tog över partiledningen på kongressen våren 1936. Hela tiden vi arbetade i Socialistpartiet, dvs ett helt år, var jag som ni vet borta från particentrum, i Kalifornien. Det var den nuvarande minoriteten som hade hand om administrationen och den politiska ledningen för vår fraktion inom Socialistpartiet, framför allt genom Burnham och Shachtman. Jag försökte visserligen delta i ledningen per korrespondens, men utan större framgång. Det var under denna tid som jag upplevde de nuvarande oppositionsledarnas avskyvärda och oacceptabla byråkratiska uppfattning att en ledning bara ska vara i händerna på dem som arbetar på kontoret på particentrum. Man tog ringa hänsyn till min kritik och mina förslag ”från fältet”.

Jag kommer alltid att ha min vistelse i Kalifornien i ett ljus minne, liksom mina personliga förbindelser med kamraterna där och mitt samarbete med dem i ett fruktbart politiskt, propagandistiskt och fackligt arbete. På samma gång måste jag säga att av alla upplevelser jag haft i den revolutionära rörelsen, så var det under denna tid jag upplevde det som gav mig störst anledning att bli ursinnig – mina fruktlösa försök att per brev delta i New York-centrals arbete, att jag aldrig fick det minsta tecken på förståelse, hänsynstagande eller kamratlig hjälp från dem inför de svåra uppgifter vi tog oss an i Kalifornien; deras okänsliga och enfaldiga byråkratiska ringaktande av våra lokala möjligheter, problem och svårigheter, deras trångsynta, misstänksamma kontorsledarfientlighet inför lanseringen av Labor Action, deras illasinnade sabotage mot denna satsning och deras försök att till och med betrakta det som en ”manöver” mot dem – jag kan inte ens idag tänka på detta utan bitterhet.³²

”Försök att slåss mot stadshuset”, säger New Yorks kringvandrande handkärreförsäljare med ironisk förtvivlan när de menar att ”det är hopplöst, ni kan inte få någon rättvisa, eller ens få låna ett öra av de egenkära myndighetspersonerna där uppe”. De som på den tiden skötte partiets centrum i New York gav mig en oförglömlig lektion i hur man inte ska leda partiets basarbetare från kontoret. Jag förstår hur kamraterna i bilfraktionen kände sig när de fick uppleva samma attityd från ”kontoret”. Jag förstår deras vitglödgade ilska eftersom jag själv har upplevt den. Ner med kontorsledningar! Åt helvete med den officiella ledningen! Man kan aldrig bygga en proletär rörelse från ett kontor!

* * *

Huvuddelen, fast inte hela oppositionens konkreta kritik riktas mot den ”regim” som formellt konstituerades på Chicagokongressen (december 1937 – januari 1938), och som satt kvar på sina poster till den andra kongressen, i juli förra året. Vilken slags ledning var nu det?

Denna icke oväsentliga fråga måste ha dykt upp hos oppositionsledarna när de skrivit färdigt sin anklagelseakt. Efter att på ett oändligt antal sidor ha tagit heder och ära av partiet genom att måla upp dess oerhörda svaghet, oduglighet och misslyckanden och lägga allt ansvar på ”partiregimen”, och på så sätt på ”Cannon”, så måste man plötsligt ha insett att bilden var lite ensidig. De lade därför till en parantetisk anmärkning: ”Avslutningsvis: Vi anklagar inte

³² Labour Action: tidning som Cannon var redaktör för och som representerade vänstern i socialistpartiet (1936-37).

Cannon för alla partiets svagheter.” Naturligtvis uppskattar jag denna generösa ”avslutande” gest. Men den verkliga bilden kommer dock att bli klarare och motsvara verkligheten lite bättre, om man lägger till ett par detaljer.

Den politiska byrå som hade ansvar för partiledningen bestod under hela denna period av sex medlemmar ur den nuvarande oppositionen – samt Cannon. De andra var Burnham, Shachtman, Abern, Widick, McKinny och Gould. Har den internationella arbetarrörelsens historia någonsin avslöjat en mera bisarr scen, än när sex av sju medlemmar i ledningen – och alla är ledare, enligt vad de själva säger – klagar på dess arbetssätt – och skyller allt på den sjunde! Vad gjorde de andra sex när den sjunde förde partiet på villovägar? Hade Cannon mer än en röst? Beslöts det någonsin något, eller kunde något beslutas utan att de gick med på det? Har någon någonstans någon gång utnämnts till eller avlägsnats ur denna förfärliga ”apparat” utan deras medgivande? Låt dem slingra sig hur mycket de vill, men de kan ändå inte komma undan det faktum att Politbyrån, den ”regim” de klagar på, var *deras* Politbyrå – samt Cannon.

Under åtminstone en tredjedel av tiden var jag dessutom borta från New York och reste runt ute på fältet eller utomlands. Kanske kunde dessa sex under dessa perioder när de var befriade från den Förfärliges inflytande, lägga fram några radikala förbättringar av Politbyråns arbete, låta ”progressiv” politik ersätta ”konservativ” och eliminera denna byråkratiska praktik? Nej, det var just under dessa perioder som alltihop gick åt helvete på räls.

Vid ett av dessa tillfällen tolkade vår befriade Politbyrå vår politik beträffande ett oberoende Labor-parti så att det skulle innebära att vi skulle stödja kandidater från American Labor Party oavsett om de stöddes av de kapitalistiska partierna eller inte. Politbyråns protokoll från den 23/9 1938 säger att: ”Vi ger ett uttryckligt kritiskt stöd åt alla oberoende ALP-kandidater, oavsett om dessa kandidater fått stöd även från andra partier eller grupper. Antaget.” Denna politik, som Burnham var upphov till, skulle ha tvingat oss att stödja La Guardia som var medlem i ALP, den skulle ha givit Thomas/Altman-socialisterna rätt i vår stora strid mot dem och splittringen med dem just på denna fråga, och den skulle ha lett partiet bort från en *klassinriktning* som innebär att vi stödjer Labor-partiet enbart som ett uttryck för en självständig klasspolitik.³³ Denna fullständigt ohållbara situation korrigerades på mitt initiativ, med stöd av Shachtman, när jag återvände från världskongressen.

Vid ett annat tillfälle, då jag var i Europa, så förorsakade de en enorm kris för vårt arbete inom bilindustrin, en händelse som är unik i vår rörelsens hela historia för att den kombinerade politisk oduglighet med ett byråkratiskt arbetssätt, båda delarna på värsta tänkbara sätt.

Detta fiasko satte det slutgiltiga sigillet på domen över Politbyrån. Burnham och Shachtman försökte genom att duka fram en intrig mot mig, skaffa sig kompensation för de skador som bilarbetarfraktionen orsakat deras fåfänga; de började för första gången muttra om en ”Cannonklick”, vars medlemmar inte skulle ha någon ”respekt” för Politbyrån. Politbyrån blev fullständigt paralyserad, förlorade sin auktoritet och hade inte längre något berättigande eller någon rätt att existera. Den nådstöt den fick på Centralkommittémötet efter kongressen, var verkligen ett avsättande av barmhärtighetsskäl.

Protokollen visar att den nuvarande Politbyrå-majoriteten inte var de enda ansvariga eller ens ansvariga i första hand för partiets ledning från Chicagokongressen till juli-kongressen i New York. Även den tillfälliga Politbyrå som fanns mellan juli-kongressen och Centralkommittémötet i oktober var ansvarig. Även i denna Politbyrå hade den nuvarande minoriteten en majoritet av medlemmarna. Det var inte förrän vid Centralkommittémötet i oktober, då den

³³ Fiorello H La Guardia var 6 gånger republikansk borgmästare i New York (1934-45). Han stöddes aktivt av stalinisterna i valet 1940.

grundläggande diskussionen om Ryssland kom upp, som Politbyrån omorganiserades och majoriteten i Centralkommittén tog fullt ansvar för Politbyråns sammansättning.

Således hade den nuvarande minoriteten majoritet i partiets ledande organ, ända från Chicago-kongressen till Centralkommittémötet i oktober. Förvisso måste man ta denna lilla detalj med i beräkningen när man bedömer den kritik som riktas mot partiets ledning. Helt säkert bär majoritetens medlemmar och jag själv en del av ansvaret. Lika mycket som den nuvarande minoriteten eller delar av den har stött våra förslag och metoder, eller vi deras, så tar vi på oss hela ansvaret och frånsäger oss inte något av det. Ingen ledde oss vilse. De enskilda personerna i den nuvarande minoriteten må hävda att de inte var ansvariga för sina handlingar, och förneka sig själva så mycket de behagar. För vår del så förnekar vi ingenting som gjordes med vår medverkan och vårt godkännande.

”Konservatism”

När Burnham, denne talesman för experiment-politik, försöker definiera partiledningen som ”konservativ” och försöker göra frågan om konservatismen till en politisk princip, så leder det bara till att diskussionen i partiet blir förvirrad. Hans ord kan betyda olika saker, och de är inte alltid nedsättande. Att ersätta marxismens exakta uttryck med sådana allmänna termer när det gäller att beskriva grupper och tendenser, deras klassbas och karaktär bidrar inte till att klargöra diskussionerna och skola partiet. Att vara konservativ d v s att stå stilla när man har goda möjligheter till framgång, är naturligtvis fel. Å andra sidan är det en dygd som inte ska föraktas, att stå stilla när andra retirerar. Detta slags ”konservatism”, som vi visar när vi håller fast vid marxismens grundprinciper och Fjärde Internationalens program, medan andra flyr ifrån det, har på ett träffande sätt beskrivits som en nödvändighet för att partiet ska kunna finnas kvar.

Om konservatism definieras som en tendens till slentrian, tröghet i att uppfatta möjligheter att gå framåt, och att tveka över dessa möjligheter – i denna betydelse kan det inte förnekas att vår rörelse som helhet och ”regimen” med den, icke är fri från synd. Sådana tendenser finns det hos varje grupp med ”sektaristiskt” ursprung, som på grund av omständigheterna tvingas leva isolerade under en lång tid. Många av Fjärde Internationalens sektioner föll offer för denna sjukdom till den grad att den ledde till deras upplösning.

Det finns en mycket stark tendens hos alla isolerade grupper att trösta sig genom att monotont upprepa att man följer de stora principerna, utan att man söker nya vägar, metoder och möjligheter att arbeta med dem. Detta märktes tydligt i vår internationella rörelse, och även i den amerikanska sektionen, när sektaristiska grupper gjorde motstånd mot den kända ”franska vändningen”, och den allmänna vändningen från propagandarbete till massarbete.³⁴

Ett slags konservatism består i en tendens till slentrian, blaserad arbetsstil, överdriven försiktighet och en benägenhet att låta sig nöjas med mycket blygsamma framgångar, något som vi alla angreps av, mer eller mindre, under de svåra åren av isolering. Det råder inget tvivel om att även den nuvarande majoriteten med rätta kan kritiseras på denna punkt. Jag tror personligen inte att vi med tanke på styrkeförhållandet mellan vårt parti och dess konkurrenter skulle ha kunnat förändra vår position i någon större utsträckning, hur vi än bökat och stökat under de gångna elva och ett halvt åren. Jag tror, att om vi hade lagt ner mera energi, mera initiativkraft och mer mod så kunde vi kanske ha varit dubbelt så många idag och ha befunnit oss i ett bättre utgångsläge för att nå nya framsteg. Vi måste uppriktigt erkänna dessa svagheter, och sträva efter att övervinna dem. Jag tvivlar emellertid på att minoriteten kan

³⁴ Den ”franska vändningen” syftar på taktiken att gå in i socialistpartierna. Denna taktik tillämpades först av den franska sektionen.

vara till någon hjälp. Vad vi behöver är inte så mycket visa föreskrifter utan inspirerande exempel. Det är alltid deras svaga punkt. De är mycket bättre på att prata än på att göra något. I motsats till Lenins bolsjeviker så förenar de inte ord med handling.

Jag har sagt att vi alla, inklusive majoriteten, har visat otillräcklig energi och initiativförmåga mm. Därmed erkänner vi att vi inte är bolsjeviker i våra vanor och vår praktik, utan att vi endast strävar efter att bli det; slarv och tröghet är mensjevikiska egenskaper. Men det finns inget konservativt i vår teori, den enda revolutionära teorin i världen. Kan man verkligen anklaga oss för konservatism i vår politik, det vill säga i genomförandet av våra teoretiska principer? Jag tycker inte att det vi gjort gör en sådan bedömning berättigad. Politikens väsen är att förstå realiteterna i en given situation, att veta vad som är möjligt och vad som är uteslutet, och framför allt veta vad man ska ta itu med – och göra det.

Under den amerikanska trotskistiska rörelsens första tid, när vi var en liten isolerad handfull som stod ensamma mot hela världen, så begränsade vi oss med avsikt till propagandarbete och undvek alla slags pretentiösa manövrer eller ageranden som vi inte skulle klara av. Som vi såg det, och det var helt riktigt, så var vår främsta uppgift att bygga upp en kader, först därefter kunde vi gå ut till massorna. Rörelsens veteraner minns säkert hur vi under dessa dagar ansattes av beskäftiga pratmakare som Weisbord, som lovade oss en genväg till massrörelsen om vi bara lämnade vårt ”konservativa” propagandistiska rutinarbete, och lät ersätta de blygsamma uppgifter vi satt upp som mål med ett storslaget aktivitetsprogram och över huvudtaget satte igång med ”massarbete” – som om det bara vore en fråga om vår vilja.³⁵

En del av vår minoritets hysteriska agitation påminner på ett märkligt sätt om denna revolutionära vettvillings prat. Genom att vi begränsade oss till blygsamma propagandistiska uppgifter kunde vi rekrytera en kader på en grundläggande principiell grund. Senare, när nya möjligheter öppnades för oss, var vi redo för en avgörande vändning mot ett bredare arbete i massrörelsen, och då gjorde vi det. Weisbord däremot, som under tiden hade tröttat ut sig själv med sin agitation, ramlade ihop och föll av vägen.

Förbisåg vi några möjligheter när vi genomförde vår nya inriktning på massarbete? Otvivelsaktigt. Med undantag av ett par lokala fall missade vi CIO:s stora uppsving.³⁶ Men vi tog vara på några av de viktigaste möjligheterna. När Mustes rörelse började ta form som politisk organisation lade vi fram ett förslag till dem om att vi skulle enas och lyckades genomföra det. Med ett grepp röjde vi ett centristiskt hinder ur vår väg, och utökade våra styrkor. När jäsningen i Socialistpartiet erbjöd vår organisation gynnsamma möjligheter så inriktade vi oss genast på detta; vi krossade motståndet från sekteristerna i våra egna led, gick in i Socialistpartiet och lyckades få till stånd en sammanslagning med dess vänsterflygel. Vi tog på många platser och i många avdelningar tillvara möjligheterna att tränga in i fackföreningsrörelsen, och idag är det där vi har partiets mest stabila proletära bas.

Vid alla dessa progressiva ingripanden gick kärnan till den nuvarande majoriteten i bräsch. Detta kan knappast beskrivas som ett konservativt drag. Tvärtom. Vi måste medge att i den mest grundläggande frågan av alla, att ta oss in i fackföreningsrörelsen, gjorde vi långtifrån tillräckligt. Men det som gjordes, gjordes nästan uteslutande av oss. Det styrker inte bara vår

³⁵ Albert Weisbord uteslöts ur det amerikanska kommunistpartiet 1929 och bildade, efter ett kort mellanspel i den amerikanska sektionen, en liten och betydelselös sekteristisk organisation, ”the Communist League of Struggle”.

³⁶ CIO, Congress of Industrial Organization. Bildades först som en kommitté inom den moderata fackliga organisation, American Federation of Labour (AFL) som främst organiserade yrkesutbildade arbetare. ”Rörelsen för CIO”, syftar på den stora rörelse för facklig organisering av hela arbetarklassen som utvecklades i USA på mitten av 30-talet. 1937 bröt sig CIO loss ur AFL. Man organiserade huvudsakligen stora delar av bil- och stålindustrins arbetare. 1955 slogs CIO och AFL ihop till en organisation.

progressiva politiska linje, utan det som är ännu viktigare, vår *proletära inriktning*. Det är just partiets småborgerliga medlemmar, och framför allt Abern-klicker, som nu skriker för full hals om vår ”konservatism”, som från början till slut har visat upp de mest konservativa tendenserna, och den största motviljan mot varje verkligt ingripande i arbetarrörelsens stormiga vatten.

Med Burnham i spetsen började oppositionen beskriva oss som konservativa efter att pakten mellan Tyskland och Sovjetunionen signerats och vi vägrat acceptera en förändring av Fjärde Internationalens program och vår syn på Sovjetunionen, och i stället vidhöll vår grundläggande inställning. Detta är enda anledningen till deras analys av oss. Utifrån detta konstruerade de fram en konservativ tendens i vårt förflutna. De gör sig också lustiga över vårt stenhårda försvar av marxismens grundbegrepp – teorin om klass-staten, klasskriteriet vid bedömningen av alla politiska frågor, tanken att politiken – inklusive kriget – är ett uttryck för klassintressen, etc etc. Därav drar de slutsatsen att vi är ”konservativa” till vår natur, och låter denna beteckning gälla för allt vi har gjort tidigare.

En sådan ”konservatism”, som de betraktar som felaktig, menar vi är en dygd. Vi har för avsikt att stå kvar vid dessa principer, som har bekräftats av de viktigaste historiska händelserna och som enligt vår mening är det enda programmet för arbetarklassens frigörelse. Vi har noggrant granskat det alternativa förslag Burnham har lagt fram för oss. Detta förslag är inte hans eget påfund. Han har inte uppfunnit eller skapat något nytt. Hans förslag är en salig blandning och om man synar det i sömmarna kan man se en främmande klass varustämpel i varenda detalj. Burnham är bara agent för en urblekt och sliten handelsvara som de borgerliga ideologerna gång på gång har försökt pracka på arbetarna, och varje gång har den varit till förfång för deras kamp. Vi vill inte ha något av den varan. Vi står fast vid vårt program. Vi accepterar inga surrogat. Om detta är konservatism så utnyttja den till fullo.

”Byråkratism”

I alla oppositionens tal och dokument framställs partiledningen som byråkratisk i ordets mest negativa betydelse. Mer exakt beskrivs partiets ledning som stalinistisk till sin karaktär, ibland genom insinuationer, ibland öppet och direkt. Burnham som förnekar socialismens oundviklighet är inte desto mindre övertygad om att stalinismen är en ”oundviklig” följd av bolsjevismen. Med denna syn som utgångspunkt läxar han upp oss med en slags klasslös moral såsom ”en futtig grupp cyniska byråkrater” som bildat den ”ruttna Cannonklicker” (”Vetenskap och stil”). Och Johnson, som lärt sig allt han vet om bolsjevism och stalinism av Souvarine, försäkrar partiet att ”Han (Cannon) alltmer tydligt uppvisar en stalinistisk metod i kampen inom partiet och när det gäller partidisciplinen, som han fört med sig från den Tredje Internationalen till den Fjärde”. Det långa dokumentet ”Kriget och den byråkratiska konservatismen” skrevs för att underbygga oppositionens bärande tes: Partiledningen är stalinistisk till sin karaktär.

Argumentet är inte nytt. Ända sedan vår rörelse uppstod för mer än tio år sedan, så har varje opposition låtit oss höra samma visa och de har alltid dragit till sig anhängare med det argumentet, precis som den nuvarande oppositionen gör. Av vilket skäl? Förklaringen är enkel.

Stalinismen har inte bara förvirrat sina egna anhängare utan i hög utsträckning även sina motståndare. Många av dem ser bara stalinismen som en fråga om dåliga metoder. De bortser från att dessa dåliga metoder ska tjäna ett socialt privilegierat skikt och deras arbetarfientliga politik. De som fallit offer för denna ytliga syn på stalinismen har åtminstone inte än så länge saknat samvetslösa demagoger som utnyttjat alla fördomar och ropat ”stalinism” när de politiska och teoretiska argumenten tagit slut. Tillsammans med Abern spelade Shachtman denna demagogiska roll under Vänsteroppositionens första år här i USA innan vår lilla rörelse

ännu skaffat sig en ”apparat”, ännu mindre något privilegierat skikt som kontrollerade apparaten. 1935 fann sig emellertid Shachtman stå på samma sida som ”Stalin-Cannon” i kampen för att gå in i Socialistpartiet; och den anti-stalinistiska smörjan riktades mot honom, som en ledande representant för parti”regimen”. Då tänkte Shachtman bättre igenom denna fråga, i självförsvar – Shachtman har alltid varit oerhört känslig för allt som rör honom personligen – och han analyserade anklagelsen om ”stalinism”. Denna analys är värd att citeras här. Varken ledningen eller de gamla argument som riktas mot den har förändrats på något grundläggande sätt sedan Shachtman diskuterade detta ämne från motsatt ståndpunkt.

I en artikel med namnet ”Till frågan om de organisatoriska metoderna” som undertecknades av Shachtman den 20 juli 1935, och publicerades i Workers Party Internbulletin nr 1, så besvarar han kritiken om ”stalinism” på följande sätt:

Men, (hävdas det nu av några), lanserade inte Lenin en kamp mot Stalin enbart på grund av den senares organisatoriska metoder, hans råhet och illojalitet, och föreslog Lenin inte att man skulle avlägsna honom från hans post av den anledningen? Och förutom denna hänvisning insinuerar man också att vi här utgör en liknande byråkrati, med samma metoder, som måste bekämpas lika skoningslöst som Lenin och Trotskij tog kamp mot Stalin.

Denna analogi är inte ens halt, eftersom den saknar ben att stå på. Den är mycket ytlig till sin natur och visar en oförmåga att förstå problemet med den stalinistiska byråkratin, och Lenins attityd mot dess centralfigur. 1). Det är inte sant att Lenin opponerade sig mot Stalin enbart på organisatoriska grunder. Det kända testamentet föregicks av en viktig iakttagelse, att proletariats makt baseras på ett samarbete mellan två klasser. Detta skapade hela den miljö där byråkratin kunde växa fram. Denna byråkrati representerar i sin degeneration, mitt i en kapitalism som ständigt återskapar sig själv, ett tryck från främmande klasser. Därför *tenderar byråkratin att mer och mer trycka ner landets proletära kärna och visar en allt starkare frestelse för och benägenhet att stödja sig på fiendliga klasser*. Stalin var personifikationen av denna byråkratiska tendens. Om man läser testamentet i samband med de artiklar och brev som Lenin skrev strax före sin död, så blir det politiska och klassmässiga innehållet uppenbart. Om man inte får ut mer ur testamentet än att ”Stalin är rå – bort med honom”, så har man verkligen inte lärt sig något. 2) *Den sovjetiska byråkratin är ett socialt fenomen*. Den har djupa rötter i Rysslands förflutna och nuvarande historiska utveckling. Den har nära förbindelser med andra klasser. Den har kolossal materiell och intellektuell makt till sitt förfogande – makt att korrumpera, degenerera och underminera Sovjetunionens proletära klassbas. Att tala om vår ömkliga lilla ”byråkrati” i Workers Party – eller i någon lokalavdelning – i samma andetag som den stalinistiska byråkratin, kan bara ursäktas med politisk omogenhet.³⁷

Detta citat förtjänar att studeras av de partikamrater som vill gå till botten med detta lättsinniga prat om ”stalinism” när det gäller vårt partis ledning. Hela stycket förtjänar att studeras, rad för rad, ord för ord. Jag har strukit under ett par speciellt viktiga meningar. ”Byråkratin tenderar att mer och mer trycka ner landets proletära kärna.” Det är ett allmänt karakteristiskt drag hos varje privilegierad byråkrati. Det är just för att tjäna sina egna speciella syften, t ex mot de proletära massornas intressen, som varje arbetarbyråkrati på det ena eller andra sättet binder upp sig själv till ”fiendeklasserna”. Som Shachtman träffande säger, så ”stöder” den sig på fiendeklasserna och ”trycker ner” proletariats. Det är för att genomföra denna politik mot de proletära massornas intressen och deras vilja, som det blir nödvändigt för de privilegierade grupperna att formera sig som en byråkrati och använda sig av byråkratiska metoder. Detta stämmer inte bara beträffande den stalinistiska byråkratin, utan

³⁷ Lenin skrev strax före sin död ett par brev till det ryska partiets centralkommitté. I dessa brev tar han bl a upp de ledande bolsjevikernas kvaliteter. Han föreslår t ex att Stalin skall avlägsnas från sin post som generalsekreterare och ersättas av en kamrat som är ”mer tolerant, mera lojal, artigare, mer hänsynsfull gentemot kamrater, mindre nyckfull osv”. Vanligen går dessa brev under namnet ”Lenins testamente”. De hemlighölls av stalinisterna och publicerades inte i Sovjetunionen förrän 1956.

gäller även för fackföreningsbyråkratin och byråkraterna i Andra Internationalen och alla reformistiska organisationer i arbetarrörelsen.

Nu skulle jag vilja fråga oppositionsledarna två saker:

1) Var och när ”tryckte” partiets ledning ner den proletära kärnan? Nämn en enda avdelning, en enda facklig fraktion som under denna diskussion har klagat på att partiledningen använt sig av byråkratisk misshandel. Det har inte kommit fram något sådant fall under denna diskussion, med dess omfattande dokument och oräkneliga tal, *vad gäller den nuvarande majoriteten i Centralkommittén!*

Luften har genljudit av skrik från de enskilda ledarna i den småborgerliga fraktionen – och Gud vet vad de har lidit! Men inte ett ord av klagan har kommit från partiets ”proletära kärna”. Jag har fått brev från alla delar av landet under denna diskussion, och medlemmarna har begärt ”information” om partiets byråkratiska metoder, men ingen av dem gav själva någon sådan information. Ett mycket konstigt kreatur, denna byråkrati, precis som den violetta kon: Alla hör talas om den men ingen har sett den. Ingen, d v s ingen utom ett koteri ömhudade småborgerliga intellektuella, halvintellektuella och låtsasintellektuella, som jämställer de nålstick ett par individer fått sig tilldelade med en mördande bajonett som hotar partiets medlemskår.

Jag menar att i ordets egentliga bemärkelse existerar inte någon byråkrati i vårt parti. Kanske tror några av våra bästa vänner, som om och om igen får höra hur denna dumma och giftiga anklagelse upprepas, att ”om det nu finns så mycket rök, så måste det finnas någon eld” och de kanske tycker: ”Kanske det vore på sin plats med lite självkritik”? *Inte på denna punkt!* Centralkommitténs proletära majoritet har många politiska brister och synder att stå till svars för, en hel del ineffektivitet, missade möjligheter, slapp disciplin etc. Men byråkratisk misshandel av lokalavdelningar eller fackföreningsfraktioner – *aldrig någonsin!*

Praktiskt taget alla partiets proletära avdelningar stöder majoriteten. Alla partiets fackliga fraktioner, i hela landet, stöder enhälligt majoriteten, med ett enda undantag, tjänstemannafractionen i New York City. Byråkratin slår först mot organisationens proletära sektioner: Byråkratin ”trycker ner den proletära kärnan”. Att partiets proletära delar från diskussionens första dag instinktivt drogs till majoriteten och stöttes bort från oppositionen beror bland annat på att de är ytterst känsliga för varje konkret utslag av byråkrati. Det beror på att de bedömer ”organisationsfrågan” inte efter vad de läser i de omfattande dokumenten, utan efter vad de ser och upplever genom egna erfarenheter av partiledningen och dess olika delar.

2) Ni säger att partiapparaten är en byråkrati, Herrar Abern, Burnham och Shachtman? Ni beskriver den dessutom som ”stalinistisk” till sin karaktär? Nåväl, mina herrar! Var då så goda och tala om för oss vad denna ”stalinistiska” byråkrati har för social bas i den amerikanska sektionen av Fjärde Internationalen! Vilka är dess privilegier? Var har dess ”tendens att stödja sig på fiendeklasserna” visat sig? Och vilka klasser? Vilka speciella intressen har den, som får den att ”trycka ner den proletära kärnan”? I det ovan citerade dokumentet upplyste Shachtman Oehler-Abern-Muste om att ”den sovjetiska byråkratin är ett socialt fenomen”. Vad för slags ”socialt fenomen” är vår ”ömkliga lilla byråkrati”?

Till sist: Vad är partiets ”apparat”? Vad är dessa människor som den självuppoffrande Burnham hånfullt kallar för en ”cynisk grupp futtiga byråkrater” och ”ruten klick”? Låt oss först som sist ta upp och klara av denna fråga. ”Apparaten”, d v s Centralkommittén och de heltidsanställda partifunktionärerna är inte någon ekonomiskt privilegierad grupp, och har inga särskilda intressen för egen del som är annorlunda än partimedlemmarnas som helhet. I själva verket är det tvärtom. Partiets heltidsfunktionärer är kamrater som har valts, antingen

för sin speciella duglighet som kvalificerat dem till partiarbete med partikamraternas enhälliga bifall och godkännande eller för sin förmåga till uppoffringar, eller bådadera: de kamrater som är beredda att ägna sig åt partiarbete för en mindre ersättning än vad den mest uselt betalde arbetare i regel tjänar inom den privata sektorn.

Medlemmarna känner mycket väl till detta och vill inte höra någon smutskastning mot de professionella partiarbetarna, särskilt inte från sådant folk som drar sig för uppoffringar och det professionella arbetets plikter. Vårt parti är inte av samma slag som socialdemokratin. Vi kommer inte att tillåta att vår rörelse leds av sådana som gärna är hjältar på fritiden, medan grovgörot görs av anställda funktionärer som dessutom måste stå ut med förebråelser från ”herrarna” som kommer ner och hälsar på hos partiet en gång i veckan. Partiet ärar och respekterar sin professionella stab. Det betraktar den professionella revolutionärens yrke som det mest hedervärda av alla yrken. Det borde vara varje ung partimedlems högsta önskan och ambition att själv kvalificera sig för ett sådant yrke.

Vår parti-”apparat” är varken en byråkrati, en fraktion eller en klick. Den är ett urval av människor som utför olika funktioner efter förmåga, kapacitet, erfarenhet och beredskap att tjäna partiet till priset av svåra ekonomiska omständigheter. Det har aldrig funnits någon ”beskyddare” som avgjort urvalet; en sådan antydan är en förolämpning som inte kan tolereras, särskilt när den för det mesta kommer från välbeställda klåpare som aldrig missat någon middagsbjudning för revolutionens skull. Inte heller kan man sanningsenligt påstå att det funnits några fraktionella diskrimineringar eller favoriseringar i urvalet av partifunktionärerna. Oppositionen har varit representerad och det ordentligt, särskilt på redaktionsposter och på de officiella posterna på centrum.

Oppositionen medger själv detta: ”Det är sant att oppositionens medlemmar innehar många poster. . . Cannon har inte den minsta invändning mot att någon i partiet gör så mycket han orkar och klarar av, även på framträdande poster.” Vad är det då de klagar på? Vad för slags byråkrati är det ”som inte har den minsta invändning” mot att någon har en post som han kan ”klara av” till och med ”framträdande poster”?

Försök att hitta något sådant i en verklig byråkrati – t ex stalinist – eller Lewis-Green-byråkratierna.³⁸ Där innehas ”posterna” nästan uteslutande av dem som stöder ”regimen” och de står inte alls till ”allas” förfogande. Om vårt partis basmedlemmar nästan uteslutande stöder majoriteten, så är det inte som en återbetalning för ”favörer”. Snarare beror det på att de småborgerligt sinnade andrahandsledarna, vilka helt naturligt dras till oppositionen, tenderar att försöka komma undan basarbetet och dess mödosamma uppgifter och ekonomiska osäkerhet. De förbereder sig för ett inbördeskrig genom att först förbereda sig för att bli tjänstemän inom förvaltningen. Den som å andra sidan vill göra anspråk på ledningen inom majoritetslägret, tas inte särskilt mycket på allvar förrän han har gjort ett ordentligt basarbete och visat vad han kan göra och lära sig i direkt kontakt med arbetarna i klasskampen.

Och vad gäller fackligt aktiva kamrater med förtroendeposter så har de skaffat sig sina positioner inte genom ”utnämning” från New York utan genom egna aktiviteter och meriter som uppskattas av arbetarna. Om partiets basarbetare och fackföreningsaktivister i denna diskussion tenderar att ”ta ställning” på förhand mot oppositionsledarna på kontoren, så beror det inte på att de är anhängare av någon dold fascistisk ”ledarkult”, utan snarare på grund av motsatsen. Karaktären på deras arbete, som påverkas direkt och omedelbart av den centrala partiledningens insatser och beslut varje dag, ger dem en grundligare förståelse för dess verkliga egenskaper. Detta ger upphov till en mer kritisk attityd hos dem än hos de

³⁸ John Lewis var president i amerikanska gruvarbetarförbundet 1920-69. Han var dessutom en av grundarna av Congress of Industrial Organization (CIO).

William Green var president i American Federation of Labour under åren 1924-1952.

partimedlemmar som utanför klasskampen dömer ledarna enbart efter deras tal och artiklar. Partiets fackliga kader känner alla partiledarna alltför bra – de känner folk alltför bra – för att bli ”slaviska idoldyrkare” av någon, eller förvänta sig att någon är perfekt.

Om de finner att majoritetsledarna på centrum inte är så värst bra – och så är otvivelaktigt fallet i detta fall – så har de ingen brådska att byta ut dem mot andra, vars insatser varit sämre. De är praktiska, och om de har att välja mellan två onda ting tar de det minst onda.

Det faktum att vårt parti saknar en socialt privilegierad byråkrati, att dess interna liv domineras av demokrati snarare än byråkrati, innebär naturligtvis inte att det saknas möjligheter till byråkratisk praktik och byråkratiska tendenser för enskilda personer och till och med för grupper. Men det är just kritikerna i oppositionen som har visat denna mycket farliga tendens, och har gjort det flera gånger. Förvisso har de småborgerliga ledarna en tendens till byråkratisk praktik. På grund av denna fraktions karaktär kan det knappast vara annorlunda. Det finns iögonfallande exempel på hur de visat sådana tendenser när de haft fria händer och kunnat handla utan att majoriteten haft ett motverkande inflytande. Deras uppträdande i bilkrisen är från början till slut ett klassiskt exempel på ett sådant byråkratiskt tillvägagångssätt som inte kan accepteras. Och vi har inte sett slutet på det ännu, för de har ännu inte erkänt eller korrigerat sitt oförsvärliga tillvägagångssätt, de refererar enbart till bilarbetarkrisen när de försöker bortförklara sina egna handlingar, och rättfärdiggöra sig själva på sina kritikers bekostnad och de vänder frågan upp och ner för att vända attacken mot sina kritiker.

I dokumentet ”Kriget och den byråkratiska konservatismen” har de bland uppskattningsvis 25 000 ord endast plats för ett stycke om bilkrisen. Och detta enda stycke ägnas inte åt en diskussion om krisen och hur de uppträdde i den, utan åt en fullständigt ovidkommande sak för att det ska verka som en ”Cannon” som vid den tiden var fem hundra mil bort inte desto mindre var ansvarig för deras problem, liksom för allt annat. I en värdefull artikel som nu är en del av partiets historia, ”Sanningen om bilkrisen”, har kamrat Clarke beskrivit bilkrisen i dess fulla förlopp, en redogörelse som verifieras och dokumenteras på varje punkt. Artikeln talar för sig själv och kommer att vara källmaterial för varje kommande diskussion om den konkreta betydelsen av byråkratisk praktik hos en ledning som inte lämnar sitt kontor.

Jag ska här bara göra ett par allmänna påpekanden om denna osmakliga affär. Den nuvarande minoriteten hade full kontroll över Politbyrån, och den sjunde medlemmen, som var upphovet till alla deras besvär, var på andra sidan oceanen och kunde varken dämpa eller begränsa deras operationer på något sätt. Bilkrisen var ett verkligt prov för ledarskapet – deras ledarskap. Det var det verkliga provet på om de kunde leda partiet och arbetarna i en svår och komplicerad situation. Vad gjorde de? De startade med att fuska bort politiken. Den politik som kokats ihop i Burnhams studerkammare föreskrev en inriktning för vår fraktion som gick rakt emot bilindustriarbetarnas egen rörelse. Hade denna politik fullföljts skulle den ha sopat bort våra kamrater från bilarbetarfackföreningen på ett par veckor. När hela bilarbetarfraktionen, som inkluderade några av partiets bästa fackliga förmågor och *fyra av Centralkommitténs medlemmar*, opponerade sig mot dem, så ”bekräftar” de sin intagna ståndpunkt med *tre röster mot två och en nedlagd*, och kallade det för partiets beslut, och hänvisade till disciplin och formell auktoritet!

När de till sist föll undan för bilarbetarfraktionens påtryckningar, som understöddes av alla Centralkommittémedlemmar som hade möjlighet att yttra sig, så gjorde de det med ett beklagande. De tvättade affären av sina händer och la det fulla ansvaret för att genomföra den nya politiken på bilarbetarfraktionen.

Sedan sände de ut en hånfull attack mot bilarbetarfraktionen i ett meddelande till avdelningarna, där man också ”varnade” dem för att bilarbetarkamraterna skulle misslyckas med sin politik och att ”partiets linje” – dvs Burnhams, Widicks och Aberns – skulle visa sig

vara korrekt. På ett sätt som är typiskt för Lovestone, ett sätt som är typiskt för varje grupp arroganta småborgerliga intellektuella, så vände de på så sätt sin attack mot basmedlemmar som korrigerat deras felaktiga politik och visat självständighet genom att protestera mot denna; och man lät kungöra upptäckten att basmedlemmarna bara var "röstboskap" som var med i en "rutten klick" som bestod av "futtiga byråkrater". Det kommer att bli svårt att hitta exempel på en liknande dryghet, högdragenhet och hånfull byråkratism. Byråkratin "trycker verkligen ner" partiets "proletära kärna". Men denna proletära kärna visade sig ihärdig, motståndskraftig och kapabel att göra sig gällande. Det var deras verkliga brott, sett med de förnärmade småborgerliga "kontors-ledarnas ögon".

Ett annat exempel på samma slags omogna byråkratism kom fram i Burnhams och Shachtmans förslag om Minneapolisavdelningens politik i valet förra våren. Om inte detta förslag hade gått i stöpet hade partiet, och förhållandet mellan den centrala ledningen och Minneapolis-avdelningen riskerat att skadas till en grad som ej går att mäta. Ursprungligen hade avdelningen nominerat en egen kandidat inför borgmästarvalet. När en fackföreningskonferens nominerade en arbetarkandidat så beslöt avdelningen att dra tillbaka sin kandidat och stödja arbetarkandidaten. Jag fick Politbyråns uppdrag att undersöka frågan samtidigt som jag var på besök hos Minneapolis-avdelningen. Vid mitt besök så förhörde jag mig om den konferens som hade nominerat arbetarkandidaten. Man sa att det hade varit en välbesökt konferens, med närvaro från viktiga fackföreningar, och att dessa stödde arbetarkandidaten. Jag la fram min mening, att kamraternas beslut att i detta fall dra tillbaka sin egen kandidat och att man stödde arbetarkandidaten helt och hållet gick i linje med partiets politik och så beskrev jag det för Politbyrån vid dess möte den 2 maj. Burnham reste genast en rad invändningar mot deras handlande. Jag ska citera protokollet från Politbyråns möte den 2 maj 1939:

Motion från Burnham:

- 1) Att Politbyrån bedömer Minneapolisavdelningens beslut att dra tillbaka sin egen kandidat som a) en opportunistisk eftergift åt de konservativa fackbyråkraterna, och b) beträffande stödet åt Eide, ett handlande i konflikt med partiets ställningstagande för politiskt självständiga arbetaraktioner.
- 2) Sekretariatet instrueras att kontakta Minneapolis-avdelningen och ge en grundlig analys av agerandet, i linje med ovanstående motion.
- 3) En omsorgsfullt skriven artikel om detta och Politbyråns syn på detta ska publiceras i *Appeal*.

Ett i sanning häpnadsväckande förslag! Utan att diskutera saken mera med Minneapolis ville Burnham förkasta deras politik offentligt i vårt officiella organ mitt under en valkampanj. Shachtman sade sig vara beredd att omedelbart rösta för Burnhams motion (det var uppenbart att dessa två figurer, som är fullständigt emot alla slags informella konsultationer mellan Politbyråmötena, hade diskuterat saken sinsemellan och "dömt" Minneapolis-avdelningen på förhand). Här visade de samma drag som i bilarbetarkrisen ett par månader tidigare, och de visade att de inte lärt sig något av denna. Burnhams motion hade en felaktig politisk linje, Minneapolis-kamraterna hade rätt; och den föreslagna proceduren – ett omedelbart förkastande i partiets offentliga press – var skrämmande byråkratisk.

Lyckligtvis fanns det motverkande krafter i Politbyrån. Goldman som var närvarande som representant för Centralkommittén föreslog: "Att vi instruerar sekretariatet att skriva till Minneapolis-kamraterna och be om en fullständig förklaring till varför de dragit tillbaka kamrat Hudson i Borgmästarvalet och varför de stöder Eide." Hans motion antogs, och vi väntade med vidare åtgärder till Minneapolis-kamraterna sänt mer detaljerad information. Protokollet från Politbyråmötet den 16 maj, två veckor senare, har följande att berätta om utvecklingen:

Brev inkommet från Minneapolis med detaljer kring situationen i Minneapolisvalet. Burnham frågade efter mer information på flera punkter.

Motion från Burnham: Att be Minneapolis-kamraterna om mer information, och att vi bordlägger dokumentet tills vi fått denna information. Antaget.

Frågan om Minneapolis stod åter på dagordningen den 31 maj, som en kort punkt, och i protokollet står det:

Brev från Minneapolis lästes, som innehöll svar på de senaste frågorna de fått om valpolitiken.

Motion: Att frågan bordlägges till nästa möte då kamrat Burnham kommer att vara närvarande, eftersom han reste den ursprungliga motionen i denna sak. Antaget.

Till slut kom frågan upp på Politbyråmötet den 6 juni. Protokollet denna dag har följande att meddela:

Summering av Cannon över den ytterligare information som erhållits från Minneapolis om situationen i vakt.

Allmän debatt.

Burnham drog tillbaka den motion han lagt fram den 2 maj med följande uttalande: "Den ytterligare information vi har fått visar att min tidigare uppfattning som jag formulerat i motioner som menade att det var oförenligt med vår politik visavi Labor-partiet att stödja Eide i Minneapolis-valet, var felaktig, och jag önskar därför dra tillbaka motionen."

Motion från Cannon: Att Politbyrån bedömer Minneapolis-avdelningens handlande att dra tillbaka sin kandidat och i stället stödja Eides kandidat som efter omständigheterna politiskt korrekt. Enhälligt antaget.

En i sanning belysande krönika över politisk oansvarighet och byråkratism. Låt varenda lokalavdelning i partiet som är känslig för den minsta antydning till byråkratisk praktik fundera över denna händelse. Om Burnham och Shachtman hade segrat skulle Minneapolis-kamraterna ha tillrättavisats offentligt i Socialist Appeal, och de skulle ha blivit offentligt diskrediterade. De skulle inte ha haft något annat alternativ än att dra tillbaka sitt stöd åt arbetarkandidaten Eide, och sätta upp sin egen kandidat en gång till. Sedan, fem veckor senare, ungefär en vecka före valet, skulle de helt abrupt ha informerats om att Politbyrån efter noggrannare undersökningar hade "dragit tillbaka" sin motion, och att Minneapolis-avdelningen var fri att göra ännu en offentlig tvärvändning och stödja Eides kandidatur i alla fall. Kanske hade Politbyrån till och med varit generös nog att förkasta sin förkastelse över Minneapolis-kamraternas politik? Men det är bara spekulationer. Som protokollet visar hade Burnham inte ens anständigheten att lägga fram en positiv motion som yrkade bifall, när han tvingades dra tillbaka sin kritiska motion.

Den småborgerliga fraktionens ledare klagar en hel del över hur deras "prestige" har underminerats i partiets proletära delar. Men inte ens den mest illasinnade fiende hade kunnat ge deras inflytande och auktoritet ett hårdare slag än vad de givit sig själva genom en sådan praktik och sådana metoder som de visade under bilarbetarkrisen och det lokala valet i Minneapolis.

"Klicker" och "ledarkulten"

Oppositionen har inte gjort några försök att bevisa att det existerar en partibyråkrati i form av en privilegierad grupp vars intressen står i motsättning till medlemmarnas intressen, och vars politik formas för att tjäna deras intressen, och tvingas på partiet med byråkratiska medel. Inte heller har de försökt finna någon social bas för en härskande "klick" med en "ledarkult". Ändå analyserar marxister alla arbetarbyråkratier och klickar och förklarar dess metoder genom att först påvisa deras sociala bas. Det var med denna metod som Trotskij och bolsjevik-leninisterna påvisade den stalinistiska byråkratins verkliga natur från början, inte som en tillfällig grupp som skapats av en individs oinskränkta vilja eller personliga karaktär,

utan som *ett socialt fenomen* som inte började med en ”ledarkult”, utan *ledde fram till* den av nödvändighet.

Den stalinistiska byråkratin representerar privilegierade sociala grupper som här för första gången i historien, framträder med en arbetarstat som bas. Enbart marxisterna – d v s trotskisterna – fann den kodnyckel som kunde dechifrera stalinismens verkliga gåta. Först påvisade de dess sociala bas. Sedan visade de att dess privilegier och särskilda intressen på ett oförsonligt sätt kolliderar med massornas intressen på deras väg mot socialismen. För att tjäna sina speciella intressen tvingades den stalinistiska byråkratin införa en politisk linje som gick emot partiets program och traditioner. För att tvinga på partiet och landet en sådan politik tvingades de undertrycka partidemokratien, tvinga igenom sin linje med byråkratiskt våld och koncentrera sin makt till partiapparaten.

Men konflikten mellan de olika klassintressena i landet, och de otaliga rivaliteterna och intressekonflikterna mellan olika privilegierade grupper, tog sig ett förvrängt uttryck i fraktionsstrider i själva apparaten. Detta gjorde regimen osäker, och innebar risker för att partimedlemmarna och arbetarmassorna i allmänhet skulle blanda sig i. En begränsad tid kunde Vänsteroppositionen ta sig igenom just sådana klyftor i apparaten och hota dess existens.³⁹ För byråkratin visade detta den järnhårda nödvändigheten av en ännu större maktkoncentration. De stridande privilegierade grupperna skapade metoder för att avgöra och reglera sina konflikter utan massornas ingripande, och på ett sådant sätt att de förenade sig mot massorna. Ur denna nödvändighet, och efter det att partiets revolutionära flygel eliminerats och förintats framträder denne ende allsmäktige ledare och domare, den sovjetiske Bonaparte: Stalin.

Stalin visade sig vara en ”ledare” av ett annat slag än Lenin, som också han åtnjöt en enastående auktoritet, men som nått sin ställning genom en helt annan praktik. Lenin, marxisten och revolutionären, uttryckte på ett verkligt sätt massornas intressen och upprätthöll sin ställning genom stöd, och till och med kärlek från de mest medvetna delarna av proletariatet. Lenin stödde sig konsekvent på massorna och krävde demokrati i partiet för att mobilisera deras stöd mot de privilegierade elementen i landet och partiet. Stalin, revisionisten, revolutionens förrädare, kom inte till sin position genom massornas fria vilja utan mot dessa, i kamp för en privilegierad grupp. Stalin är inte ”ledare” för att folket ”älskar” honom; det är obligatoriskt att ”älska” honom, eftersom han är den diktatoriska makten, den sovjetiske Bonaparte, vars prestige måste blåsas upp och befordras på konstgjord väg, för att stärka hans position som domare, försvarare och den bästa representanten för befolkningens mest privilegierade element. Om någon misstycer så finns ju alltid GPU för att övertyga dem.⁴⁰

Alla stalinismens ”metoder” växte fram ur en instabil och högt privilegierad byråkratis behov. En byråkrati som inte kan hålla sig kvar vid makten på något annat sätt, och som inte vågar

³⁹ Vänsteroppositionen var från början en fraktion inom det ryska kommunistpartiet från 1923 och leddes av Trotskij. Den kämpade för en planerad industrialisering av Sovjetunionen och mot den framväxande stalinistiska byråkratin. I och med att Trotskij utvisades ur Sovjetunionen i slutet på 20-talet kom den att bli en i allt högre grad internationell företeelse. Under 30-talet utvecklades fraktionsverksamheten genom ”den internationella vänsteroppositionen”. Efter stalinisternas kapitulation inför Hitler, som ledde till att denne tog makten i Tyskland 1933, beslöt vänsteroppositionen att lämna Tredje internationalen. 1938 kulminerade vänsteroppositionens arbete i bildandet av Fjärde internationalen.

⁴⁰ GPU (Centralpolitiska administrationen) var Sovjetstatens hemliga polis. GPU som bildades 1922 var en omvandling av Tjekan (Den extraordinära kommissionen för bekämpandet av kontrarevolutionärt sabotage) som haft stora befogenheter under inbördeskriget. Meningen var att dess befogenheter skulle bli strikt begränsade, t ex att den inte på stället skulle kunna döma och verkställa domar av misstänkta personer. Från och med slutet av 20-talet fick GPU dock allt större befogenheter och på 30-talet hade den växt till en jättelik repressionsapparat. GPU upplöstes 1934 och kom då att ingå i NKVD (Folkkommissariatet för inrikes angelägenheter) som genomförde massutrensningarna 1936-39. Dess moderna efterföljare är KGB.

tillåta ett demokratiskt tillvägagångssätt som skulle låta massorna gripa in. Vad gäller de stalinistiska byråkratierna i Kominternpartierna så är de helt enkelt en förlängning av ryska sociala fenomen, dess utländska agenter. Det byråkratiska gänget i Amerikas Kommunistiska Parti har sin huvudsakliga sociala bas i Sovjetunionen. Detta förklarar de speciella drag som skiljer det från fackföreningsbyråkratierna och de reformistiska partiernas byråkratier etc.

När de lättsinniga oppositionsledarna försöker bevisa att det finns en överensstämmelse eller åtminstone en parallell mellan våra anställda i partiet och den stalinistiska byråkratin så bygger de ett korthus som faller ihop vid minsta beröring. När de vänder de sociologiska analyser ryggen som marxisterna bygger sin politik på, så visar sig dessa förmenta ”själständiga tänkare” inte vara något annat än slaviska imitatörer av de kälkborgerliga journalister och småborgerliga moralister som har dömt stalinismen efter dess metoder och teknik, utan att förstå stalinismens sociala bas och roll som leder fram till just denna teknik.

Många ytliga antistalinistiska journalister, som lagt märke till de politiska likheterna mellan stalinism och fascism – byråkratiskt våld, enmansdiktatur, ”totalitärt förtryck av all opposition” – kommer lätt till slutsatsen att stalinism och fascism är samma sak. Samma personer, ofta socialdemokrater och radikaler som blivit desillusionerade beträffande den proletära revolutionen, noterar att också Fjärde Internationalen har en ledare med ett enastående inflytande och auktoritet, och utan att bekymra sig om att undersöka ifall denna personliga auktoritet har ett annat ursprung och andra kännetecken, så skyndar de sig att sätta likhetstecken mellan den ryska revolutionens försvarare och dess förrädare, och de ropar ”Stalinism och trotskism är samma sak”.

Teorin om att stalinismens speciella kännetecken är dess ”ledarkult” var ett briljant bidrag från Brandler och Lovestone från den tid då de försvarade det stalinistiska partiets inrikespolitik, fördömde Fjärde Internationalens förespråkande av en politisk revolution som något kontrarevolutionärt, och förklarade att alla problem där helt enkelt var ett resultat av en ”dålig regim” i det stalinistiska partiet.⁴¹ De drog slutsatsen att om man införde en lagom mängd demokrati i det stalinistiska partiet, och om ”ledarkulten” ersattes med en situation där Stalin var ”den främste bland likar” så skulle allt vara bra, inklusive massmordet på trotskisterna.

Det var dessa djupsinniga och originella tänkare – Brandler, Lovestone och ledarna för den brandleritiska avläggaren, det tyska SAP (Walcher & Co) – som först spred teorin om att Rörelsen för Fjärde Internationalen härjades av en ”ledarkult”.⁴² Det faktum att Trotskij varken hade en arme eller ett GPU till sitt förfogande, och varken hade anställda eller pengar som kunde hjälpa honom att terrorisera och korrumpa folk till att ”älska” honom, och framställa honom som den överlägsne ledaren – dessa små skillnader tog de aldrig hänsyn till. När man lämnar marxismens grunder så förbiser man just precis de detaljer som är elementära, grundläggande och avgörande. Centristerna, som bröt med stalinismen först när Stalin förkastat deras förslag för femtioelfte gången, var beslutna att till varje pris undvika att hamna under någon annan ”ledares” kontroll. De gav sig tusan på att vara ”oberoende” – det vill säga, från Trotskij, och från Trotskij's idéer som de inte klarade av att bekämpa eller

⁴¹ Heinrich Brandler var en av grundarna av Tysklands Kommunistiska parti (KPD). Under slutet av 20-talet bildade han en högerfraktion inom partiet, Kommunistiska partioppositionen (KPO). Gruppen uteslöts men bibehölls som organisation. Dess ståndpunkter var nära besläktade med den amerikanska Lovestonegruppen.

⁴² Socialistische Arbeiterpartei (SAP), bildades 1931 av en vänsterströmning som uteslutits ur det socialdemokratiska partiet. Det hade vissa kontakter med vänsteroppositionen, men bröt snart med denna och kom att ingå i Londonbyrån (se nästa not).

Jacob Walcher bröt med kommunistiska partioppositionen 1932 och anslöt sig till Socialistische Arbeiterpartei. Han verkade för att detta parti skulle fjärma sig från sina kontakter med den internationella vänsteroppositionen. Efter kriget anslöt sig Walcher åter till kommunistpartiet och blev så småningom funktionär i Östtyskland.

vederlägga. Och de bevisade sitt oberoende genom att på vägen till folkfronten och det social-patriotiska förräderiet i ”det demokratiska kriget mot fascismen” förena sig med det norska Arbejderpartiet och med Londonbyrån.⁴³

Det var inte den småborgerliga oppositionen i vårt parti som uppfann teorin om att vi har en ”ledarkult” och ett ”enmansstyre” i det amerikanska partiet och i Fjärde Internationalen; de lånade den som allt annat ur främmande källor.

Lovestonegruppen, som sökte kontakt med besläktade själar, lät i början av vår partidiskussion publicera ett ”upprop till Socialist Workers Party:s medlemmar och sympatisörer”. Uppropet inbjöd alla de föräldralösa barn vi kunde tänkas ha att finna sitt hem i Lovestones boning. Bevekelsegrunden till detta? ”Där kommer ni att finna en organisation som självständigt och demokratiskt arbetar fram sin egen politik för att möta arbetarnas behov och intressen och inte följer en partilinje som lagts fram av ledaren i Moskva eller Mexico City.” (Workers Age den 21 oktober 1939). Jag citerar detta som gratisreklam, så att de som verkligen är intresserade av denna vara, ”oberoendet” av ”ledarkulten”, vet var de ska få tag på originalartikeln.

För att dessa brännvinsadvokater skulle få vatten på sina kvarnar lät Shachtman publicera en giftigt förfalskad kritik av vårt Centralkommittémöte i oktober, i syfte att visa att de flesta av våra partiledare, vilka sållats fram och valts ut genom medlemmarnas demokratiska arbete under mer än tio års gemensamt politiskt arbete, inte är något annat än en samling religiösa halleluja-ropare, som bedömer saker och ting efter sin tro. Shachtman skriver i Internbulletin nr 3:

Vid Centralkommittémötet lade majoriteten fram ett dokument från kamrat Trotskij till omröstning vilket hade kommit bara ett par timmar tidigare. Det kunde inte ha funnits tillfälle för någon av kamraterna att ens läsa det. Dessutom var det de facto omöjligt för någon att läsa det i dess helhet, av den enkla anledningen att en sida av manuskriptet olyckligtvis kommit bort på vägen. Inte desto mindre lades dokumentet, läst eller oläst, studerat eller ostuderat, fullständigt eller ofullständigt, fram för omröstning och antogs till slut av majoriteten för att man som en kamrat uttryckte det, trodde på riktigheten i kamrat Trotskijs ställningstagande.

Shachtmans betraktelse är falsk både beträffande fakta och tolkning. 1) Alla som var på Centralkommitténs möte kände väl till en sammanfattning av kamrat Trotskijs dokument, ”Sovjetunionen i kris”, inte ”sedan ett par timmar”, utan sedan *två veckor*. Omröstningen ägde rum 1 oktober. Den 12 september skrev Trotskij till oss: ”Jag gör för närvarande en utredning om Sovjetunionens sociala karaktär i samband med frågan om kriget. . . De *bärande tankegångarna* är följande. . .”, se Till marxismens försvar, s 33. Sedan lade han fram sina tankegångar i skissform – ingen kunde missförstå dem. Denna skiss stencilerades upp och

⁴³ Från och med 1934-35 förespråkade stalinisterna den s k folkfrontspolitiken, som gick ut på att kommunisterna skulle uppge kampen för sitt program till förmån för ett organisatoriskt och politiskt samarbete med de liberala borgerliga partierna mot fascismen. Denna politik led sitt värsta nederlag i Spanien där den ledde till undertryckandet av arbetarnas självständiga kamp. Därmed bäddade den för fascismens seger i inbördeskriget.

Uttrycket ”demokratins kamp mot fascismen” syftar på imperialistländernas allians mot Hitler, som utmålades som en kamp för demokrati istället för som en kamp mellan olika imperialister om marknader.

Norska arbetarpartiet var det största arbetarpartiet i Norge under 30-talet. Det anslöt sig till Tredje internationalen 1919 men lämnade densamma 1923. I början på 30-talet arbetade det tillsammans med de partier som skulle komma att bilda Londonbyrån. 1935 blev det regeringsparti under det att det alltmer närmade sig de traditionella socialdemokratiska ståndpunkterna. Londonbyrån var en lös federation av partier som vacklade mellan revolutionära och reformistiska ståndpunkter. Alla partier som var anslutna till den gick mot höger under 30-talets senare hälft. Till de partier som hade kontakter med Londonbyrån kan bl a räknas: POUM i Spanien, ILP i England, PSOP i Frankrike och SAP i Tyskland. Det svenska Socialistpartiet (Kilbommarna) hade också kontakter med byrån.

sändes ut till alla medlemmar i Centralkommittén den 14 september, mer än två veckor före mötet, under rubriken ”Material inför Centralkommittémötet”. Så alla kamrater kände i god tid före mötet till huvudlinjerna i de teser som mejslats fram i det slutliga dokumentet.

2) Dokumentet lades inte ”fram för omröstning och antogs till slut av majoriteten” som Shachtman säger. Den motion som antogs lyder som följer: Centralkommittén *uttalar sitt gillande av de politiska slutsatserna* i Trotskijs dokument ”Sovjetunionen i krig”, och uppdrar åt Politbyrån att publicera detta som en bedömning och belysning av de senaste händelserna *utifrån vår grundläggande inställning.*” Ett tidigare förslag om att ”skriva under dokumentet” i dess helhet ändrades och begränsades till en underskrift av ”de politiska slutsatserna”, just därför att några kamrater som var fullständigt överens med slutsatserna ville studera dokumentet mera noggrant innan de röstade om att anta det i sin helhet. CK-majoritetens tillvägagångssätt var helt motsatt det som Shachtman beskrivit i sin förtals-rapport.

3) ”En sida saknades” – och därför kunde inte dokumentets linje antas utan ett tillgripande av ”tro”. Denna föraktliga småförfalskning är avsedd för dem som tror att man granskar ett politiskt dokument som en korrekturläsare, och accepterar det först när vartenda ord och varje komma hamnat på rätt plats. Dokumentets *linje* var klar för alla. *De politiska slutsatserna* som lagts fram i korthet, hade godkänts. Det är nog för att varenda seriös revolutionär ska kunna inta en ståndpunkt i förhållande till ett politiskt dokument. Shachtman vet detta lika väl som vi. Han vränger till detta med den ”saknade sidan” bara för att stödja tesen om att partiets ledare inte är tänkande revolutionärer utan svagsinta anhängare av en religiös ”tro”.

Jag har använt ordentligt utrymme för att citera vår dokumenterade historia i det här fallet och belysa Shachtmans förfalskningar i detalj, eftersom det är av sådant bräckligt material som våra fiender, Lovestone-gruppen och deras gelikar konstruerar sina teser om en ”ledarkult” i Fjärde Internationalen. De underlät inte att nappa på Shachtmans lockbete. Det återgavs med glädje i samma Workers Age – det skrevs för deras skull – med en sarkastisk anmärkning om att de gjorde det ”bara för att illustrera hur mycket atmosfären i detta parti (SWP) skiljer sig från den okritiska, totalitära och ledardyrkande stalinistiska andan”.

Men, kan man invända, oppositionen klagat bara på en ledarkult i SWP, inte i Fjärde Internationalen. Nej, nej, nej det är inte det de menar. Det är Fjärde Internationalen, dess ”ledarkult” och dess ”ledare” som Burnham är ute efter. ”Cannon” själv är trots allt bara en in i döden trogen ”ledardyrkare”, som ”vid alla tillfällen, undantagslöst accepterar Trotskijs politik; accepterar den omedelbart och utan frågor”. Cannon, förstår ni, är trots allt bara kvalificerad till ”Gauleiter” och inte till att vara den specielle ”Führern”.⁴⁴

Burnham hade denna uppfattning om Fjärde Internationalen med sig från American Workers Party. Så här skrev han 1934, när vi var mitt uppe i förhandlingarna med Mustes organisation om samgående:

American Workers Party misstror också Kommunistiska Förbundets och Fjärde Internationalens beroende av en enda person. Ingen organisation, möjligen med undantag för en fascistisk låter en enda person inta en ställning av det slag som Trotskij de facto har i Kommunistiska Förbundet. Och det är värt att lägga märke till att Trotskij, trots att han är en ojämförligt briljant politisk analytiker, aldrig någonsin har förmått fungera effektivt i ett parti. Trots allt har Trotskij misslyckats. (Memorandum från James Burnham, utgivet av American Workers Party :s nationella kontor).

Burnham ”drog” i enlighet med sin högst moraliska kutym ”tillbaka” sin tes; d v s han höll den i reserv tills det kom ett tillfälle där han kunde ta mod till sig och proklamera den öppet i våra led. Genom sitt stöd har Shachtman och Abern givit honom detta mod. Men de har inte

⁴⁴ Gauleiter betyder egentligen kretsledare. Står här för organisatorisk underhuggare.

lagt något av värde till denna tes, eller sköljt bort att dess smutsiga varumärke härrör från Fjärde Internationalens fiender.

Vad gäller ”klicken” och ”ledarkulten” i vårt parti, så är teorin lika ytlig som Brandler-Lovestones teori om vår internationella organisation, och bevisen lika kläna. När vi talar om en verklig klick i vår rörelse – Abern-klicken – så ger vi en detaljerad och dokumenterad vidräkning över dess operationer under en lång tid, och bevisar att den har lämnat spår efter sig breda som en motorväg. Våra åklagare är mycket sparsamma med sina bevismaterial. De frågar: ”Tvivlar ni på Cannon-klickens existens?” – ”Den kan bevisas genom en enda liten händelse”. Låt oss granska denna ”enda lilla händelse”, och undersöka vad den verkligen bevisar.

När vi närmade oss slutet på julikongressen, och kom till den sista punkten på dagordningen, valet av ny Centralkommitté, så reste sig Shachtman för att presentera en lista med kandidater. Det var mycket sent, delegaterna var otåliga och rastlösa och många ville få ett par timmars sömn innan de åkte hem dagen därpå. Naturligtvis kunde det inte hindra Shachtman från att hålla ett tal. Naturligtvis var talet också detaljerat och utdraget och fyllt med gudfruktiga moralpredikningar, sagda som om delegaterna inte visste hur de ville att Centralkommittén skulle vara sammansatt, och som om de måste undervisas om detta. Genomsyrat av en pretentiös och hycklande svada mynnade Shachtmans valtal ut i ett förslag om att förändra Centralkommitténs tyngdpunkt genom att utöka den med några professionella ”ungdomsförbundare” från New York, vars erfarenheter i stort sett begränsades till klassrummet och YPSL:s kontor.

Utan att hålla något tal – delegaterna hade öppet visat sin otålighet genom att flera gånger avbryta Shachtman – så lade kamrat Dunne fram en annan lista med tyngdpunkten åt det andra hållet. Den allmänna inriktningen på Dunnes lista motsvarade bättre majoriteten av delegaternas önskemål. De kände de ledande personerna, de hade i ett oändligt antal timmar lyssnat till debatten kring organisationsrapporten och det var en ren förolämpning att anta att de inte haft en tanke på sammansättningen av den nya Centralkommittén, utifrån den debatten. En paus begärdes för överläggningar och sedan – fasa av fasor – som på en signal gick så 30-35 delegater som en man längst bak i salen där de höll ett ”tendensmöte”. Vad är det för fel med detta förfaringsätt? Dessa ”30-35” delegater, dvs *kongressens majoritet*, ville tydligen göra några tillägg till Dunnes lista. Hur skulle de annars kunna göra det, om inte genom en öppen och gemensam diskussion?

Oppositionen försöker framställa valet till Centralkommittén isolerat från allt annat som hände på kongressen. Det som föregick valet, särskilt debatten om organisationsrapporten antydde klart en sjudande kamp mellan proletära och småborgerliga tendenser, en kamp som ett par månader senare bröt ut med en väldig kraft. Dessa antydningar passerade inte obemärkta för de proletära avdelningarnas delegater. De visste inte allt, men de anade i vilken riktning konflikten utvecklade sig och började ordna sina led efter detta. Likadant gjorde minoritetsdelegaterna; de samlades automatiskt runt Shachtmans lista, utan något formellt tendensmöte. Dunne och Shachtman är bägge två uttryck för vissa speciella saker i partiet. Inget tal man håller i kongressens elfte timme ändrar något. Shachtman kommer aldrig att förstå det, men man bedömer inte bara ett tal efter vad som sägs, utan också efter vem som talar.

Personligen deltog jag, som oppositionens dokument betygar, inte på mötet om listan av bestämda skäl. Jag var angelägen om att undvika en strid i partiet så länge inte skiljaktigheterna hade blivit klart definierade i speciella resolutioner. I början av kongressen föreslog jag en nomineringskommission, som skulle bestå av representanter för de viktigaste delegationerna, och som skulle sälla bland de nominerade, och presentera ett förslag till

kongressen utifrån de enskilda kandidaternas kvalifikationer och det stöd de hade bland medlemmarna. Jag anser att det är bäst om partiets centrala ledare inte blandar sig alltför mycket i valet av medlemmar till Centralkommittén. Centralkommitténs medlemmar måste ha verklig auktoritet, och lyftas upp underifrån och inte hissas ner ovanifrån.

Jag vet att kamrat Dunne aldrig skulle ha lagt fram en lista för kongressen om inte Shachtman tagit initiativet. Dunnes ursprungliga lista, som skrevs ihop under Shachtmans tal, var inte tillräckligt bra som definitiv lista för några av delegaterna. Därför begärde man genast en paus i förhandlingarna för överläggningar mellan de delegater som stödde Dunne-listans allmänna inriktning. Det faktum att de öppet bad om denna överläggning, och att de höll den bak i salen, i allas åsyn, visar bara att de på det hela taget visste vad de ville ha, och att de inte dolde det för någon. Om det fanns några hemliga manövrar eller korridoromygel på kongressen, så inte var det från majoritetens sida. När det gäller den så var allt som vanligt, öppet och offentligt. Den ”enda lilla händelsen” som skulle ”bevisa” existensen av en hemlig klick, pekar faktiskt på raka motsatsen. Alla andra ”små händelser” gör också det.

Klickar, klickverksamhet och permanenta fraktioner är en styggelse för de proletära revolutionärer som försöker förverkliga sina socialistiska mål genom en massrörelse bland arbetarna, ledd av ett massparti. Den enda permanenta organisation som kan kräva vår trohetsed är partiet. Fraktioner är för oss enbart tillfälliga grupperingar som ska upplösas inom partiet när man avgjort de näraliggande frågor diskussionen gäller. Beträffande klickar – d v s grupperingar av gamla kompisar och vänner utan principiell grund – så har vi inte fört en skolningskampanj mot sådana blockbildningar sedan vår rörelses första tid bara för att vi till sist skulle hamna i en egen klick. Anklagelsen är rent förtal, utan ett spår av verklighetsunderlag.

Den proletära inriktningen

En av de viktigaste anklagelser man riktar mot partimajoriteten är det kända ”nyårsmötet” där vi arbetade fram planerna för bilarbetarkampanjen. Kamrat Clarke har behandlat denna händelse på ett utförligt sätt i sin fina artikel om bilkrisen. ”Cannon” säger minoritetens dokument ”har aldrig fördömt det (mötet) eller vad det stod för”. Det stämmer. Jag går till och med längre, och säger att det möte som initierades av oss, och som senare ”fördömdes” av Burnham och Shachtman, förvisso ”symboliserar” skillnaden mellan deras inriktning och metoder och våra. Vi skaffade oss nya kontakter i fackföreningarna och tänkte ut en plan för att kunna använda dessa när vi skulle stärka vårt arbete i bilarbetarfacket. Vi bjöd in den nuvarande oppositionens två ledare till en informell diskussion kring planen och vilka som skulle vara ansvariga, innan vi tog upp förslagen i definitiv form i Politbyrå till officiellt beslut. Deras roll i hela denna affär, inklusive deras kritik, var negativ.

Oppositionsledarna ägnar sina anmärkningar endast åt en aspekt av mötet, och enligt min åsikt åt den minst viktiga aspekten – tillvägagångssättet. Mötet tas upp som ett av deras stora ”bevis” för att det existerar en hemlig klick som beslutar saker och ting och som låter sig själv ersätta partiets officiellt ledande organ. Om det nu rörde sig om en klickverksamhet, varför bjöds då Burnham och Shachtman in att vara med? En mer förnuftig tanke skulle vara att detta informella möte med dem hade för avsikt att säkra deras samarbete i utarbetandet av planerna innan de tog definitiv form. Så var det också. Burnham och Shachtman reste inga invändningar mot att vara med på mötet; det var inte förrän långt efteråt som de upptäckte att det handlade om ojusta metoder. Sådana informella möten har hållits inför Politbyråns officiella möten vid dussintals och tjugotals, om inte hundratals tillfällen tidigare, det är den normala arbetsmetoden för en normalt fungerande ”kollektiv ledning”. Först i efterhand gjorde Burnham och Shachtman upptäckten att det var något fel på tillvägagångssättet, och

frågade med en min av sårad oskuld: ”Med vilken auktoritet satt detta organ som *beslutande* organ och inkräktade på både Politbyråns och Centralkommitténs funktioner?” Nyårsmötet innebar inte något inkräktande, varken ”auktoriserat” eller inte. De planer som formulerades vid detta möte beskrevs till fullo på Politbyråns ordinarie möte den 3 januari, och detta organ, och detta ensamt, fattade *besluten*. Det informella mötet *förberedde* planerna – det officiella Politbyråmötet *beslöt* att anta dem. Så har vi behandlat viktiga frågor hundratals gånger tidigare och så kommer vi att göra hundratals gånger i framtiden. Det är inget galet eller oegentligt med detta förfaringssätt.

Men detta enkla och rättframma sätt att beskriva en metod som är vanlig bland alla som är med i något seriöst ledande organ, duger inte för våra detektiver. Det var något olycksbådande på gång. Ingen ska lura våra klarsynta hökögon med en rövarhistoria om att Dobbs och Dunne hade rest 220 mil bara för att ge vårt fackliga arbete i bilindustrin en bra start. De påminner sina läsare om att Cannon, som tydligen glömt sina ”klick”intressen ”just skulle fara till Europa”. Och här pekar de direkt på mysteriets innersta kärna: ”Detta möte avsåg att göra Politbyrå handlingsförlamad under hans bortavaro”. Det var otvivelaktigt en mycket djävulsk avsikt. Politbyrå och partiet i sin helhet var redan väl så ”förlamat” på detta område: Planen syftade till att bryta den förlamningen och skaffa fram de medel som behövdes för att detta arbete skulle expandera och växa till sig. Den enda övriga fråga som diskuterades på mötet var att låta Shachtman få uppdraget som heltidsredaktör på Socialist Appeal. Han tyckte tydligen att han blev påprackad uppdraget, vilket hans hårdnackade motstånd visade, men det inskränkte inte på något vis Politbyråns makt och privilegier på de områden där man arbetat med ”oförlamad” auktoritet innan Cannon ”skulle fara till Europa”. Mötet diskuterade och sedan godkände Politbyrå, inte bara taktiska frågor, utan planer för att organisera vårt fackliga arbete inom bilindustrin och de som arbetade på fältet. Och eftersom fyra av Centralkommitténs medlemmar skulle befinna sig ute på fältet så sattes ledningen av organisationskampanjen i deras händer. Är det onormalt tillvägagångssätt som inskränker på Politbyråns rättigheter? Inte alls. Fackliga kampanjer *måste* om de ska lyckas gå utanför spalterna i våra tidningar och förverkligas i verkliga livet, ledas av de som specialiserat sig på fackligt arbete och som koncentrerar sin uppmärksamhet och energi på det.

Om våra kritiker inte nöjer sig med denna förklaring, utan fortfarande betraktar det så att de på det ena eller andra machiavelliska sättet⁴⁵ har blivit dragna vid näsan, och att Politbyrå ”förlamades” när ”klicken” sände en av sina medlemmar till Frankrike, och andra till bilindustrin – om de fortfarande känner så om detta, så ska jag i gengäld ge dem ett förslag: Låt dem upprätta några kontakter bland arbetare eller fackliga aktivister i någon bransch, låt dem arbeta fram en plan för att skaffa dessa kontakter möjligheter att expandera och utveckla vårt arbete på detta område, låt dem komma till Politbyrå, med eller utan föregående diskussion med oss, och föreslå att planen ska antas och att de ska sättas i kampanjledningen. Jag lovar dem på förhand att rösta med båda händerna för att anta deras planer och att sätta hela kampanjen under deras ledning. De kan binda mig till detta löfte, oavsett om det gäller en organisering bland stålarbetarna, sjömännen, murarhantlangarna eller portvakterna vid New York University City College.

Detta renhåriga erbjudande skulle de förmodligen inte anta. Deras inriktning på fackföreningsarbete är litterärt. Vårt är mer verkligt. Det är innebörden i det mycket diskuterade ”nyårsmötet”. Vi betraktade, och betraktar fortfarande detta nyårsmöte som ett steg framåt i utvecklandet av en ambitiös plan för att utvidga vårt fackliga arbete. De ser det i efterhand

⁴⁵ Machiavellisk betyder här ung. maktlysten. Machiavelli skrev ”Fursten” 1513. Det var en handbok som visade hur en furste skulle kunna grundlägga en furstestat och behålla makten i den.

bara som en ”manöver” riktad mot dem. De förstår inte ens att vår manöver enbart riktades mot bilindustrins bossar och deras fackliga agenter.

Konflikten mellan partiets proletära och småborgerliga tendenser uttrycktes länge framför allt i denna skillnad i inriktning. I den nuvarande diskussionen har den antagit programmatisk form. Vi har tvingats skärpa vår kamp för ett arbetarparti, proletärt till sammansättningen och rotat i arbetarnas massrörelse, genom att oförsonligt kämpa för ett proletärt program. Det var avslöjandet av dessa programmatiska skillnader som gjorde att den dolda strid som var tydlig redan vid förra kongressen öppet bröt ut på bred front. Vid förra kongressen kände utan tvivel bägge sidor den annalkande stormen. Men vi för vår del väntade oss inte att den skulle bryta ut så snart, med sådan kraft och oförsonlighet, och kring vad vi alltid hade sett som de grundläggande frågorna i vårt program och vår teori. Av denna anledning krävs det vissa tillägg och ett understrykande av den programmatiska sidan i de artiklar jag skrev i *Socialist Appeal* före förra partikongressen.

Oppositionens dokument hänvisar till dessa artiklar som ”artiklar om organisering”. Det är en ytlig och felaktig värdering av deras innehåll. De slår också fast att ”många av idéerna. . . var en kollektiv produkt även om de publicerades som personliga bidrag.” Det är inte heller sant. Om de idéer jag förklarade i dessa artiklar verkligen hade varit allmänt vedertagna, så skulle jag gärna, som i så många andra fall, överlämnat själva skrivandet till någon som inte var bunden vid de administrativa plikter som upptog mig helt vid den tiden. Påståendet att artiklarna ”huvudsakligen skrevs i syfte att *avvärja* en nödvändig kritik av partiledningen mellan de två kongresserna” är helt utan grund. Jag höll med om det mesta av kritiken, och artiklarna redogjorde för min personliga uppfattning om hur man skulle förbättra situationen.

Jag tycker fortfarande att dessa artiklar pekar på den riktiga vägen framåt för vårt parti. Vårt grundläggande problem är fortfarande, som det slås fast där, att ”vända ansiktet åt rätt håll. Det innebär först och främst att vända ryggen åt pessimister och olyckskorpar, de själsligt trötta intellektuella och trötta radikaler som gnäller och slår dank i rörelsens periferi, och t o m i viss grad smittar våra led”. Jag tycker fortfarande att ”mest avskyvärda av alla är de som försöker dölja sitt svek och sin reträtt genom att sprida ny-uppfunna ideologiska meningsskiljaktigheter med marxismen omkring sig. De är allihop en motbjudande och oinspirerande samling. Det är inget mindre än en fruktansvärd karikatyr att anse att de på något sätt återspeglar rörelsen för arbetarnas frigörelse, som till själva sin natur är främmande för all pessimism och alla tendenser till uppgivenhet. Det är kriminell dårskap att slösa tid på, eller ens att argumentera med dessa desertörer och nederlagsprofeter.”

Jag skrev före förra partikongressen: ”Vår kongress måste låta de döda begrava de döda och vända partiets ansikte mot arbetarna, den verkliga källan till makt, inspiration och välgrundad optimism. Vi har sagt detta förr. Mer än en gång har det ingått i våra resolutioner. Men vi har inte genomfört vändningen ordentligt. Det är därför vi ligger efter. Det är den viktigaste orsaken till att vi lider av en viss stagnation. Det är därför vi t o m står inför faran av en degenerering av partiet längs den konservativa passivitetsens, inåtvändhetens och meningslöshetens linjer.”

Jag skrev: ”Förenta Staternas proletariat är källan till obegränsad kraft, det kan lyfta hela världen på sina axlar – detta är den orubbliga förutsättningen för alla våra beräkningar och allt vårt arbete. . . Amerikas arbetare har tillräckligt med styrka för att störta kapitalismen hemma och sedan lyfta hela världen med sig när de reser sig!”

Dessa ord – som utgjorde temat för alla mina för-kongressartiklar förra året – står sig gott även idag. I efterhand är de mer profetiska än jag visste då. Jag visste inte hur djup, hur stor ”faran för degenerering” var som låg inbyggd i partiets dåliga sammansättning i New York och dess otillräckliga kontakt med arbetarnas massrörelse.

Jag sa i den artikeln: ”Vårt program har klarat teorins och erfarenhetens alla prövningar, vilket inte går att bestrida.” Jag måste erkänna att jag skrev dessa ord i tron att jag slog fast en självklar sanning som vi alla skrev under på, och att skillnaderna mellan oss bara gällde frågor om inriktning, eftertryck och tillämpning. Jag kunde inte veta att den ambitiösa plan som kongressen antog efter mitt förslag inom några få månader skulle bli söndersliten och blåsas bort från scenen av ett fraktionellt inbördeskrig inom partiet.

Jag och andra kamrater väntade oss problem i framtiden med ledningens intellektuella del. Men vi förutsåg inte att de skulle leda ett uppror mot vårt grundläggande program, vår teori, vår tradition och våra organisatoriska metoder. Detta tvingade oss att lägga åt sidan – att skjuta upp – genomförandet av våra ambitiösa planer för utåtriktat arbete tills dess marxismens hegemoni återupprättats i partiet. Denna kamp närmar sig nu sitt slut. Marxismens, och därmed den proletära tendensens, seger är redan säkrad. På den grundvalen kan och kommer partikongressen att besluta att tillämpa den proletära inriktningen. Man kommer att besluta att vidta åtgärder som till sitt innehåll inte skiljer sig från de som antogs av kongressen i juli förra året.

Kongressen kommer att mötas och utföra sitt arbete i enlighet med *den proletära inriktningen*. På detta sätt ska vi möta det annalkande kriget. Förberedelserna för kriget är för oss inte en speciell uppgift endast för invigda. Det betyder att vända partiets ansikte mot arbetarna och tränga in djupare i fackföreningarna. Det betyder att vidta drastiska åtgärder för att proletarisera partiet. Och i ljuset från fraktionsstridernas erfarenheter betyder inriktningen mot arbetarklassen framför allt – och för att kunna göra allt detta möjligt – ett orubbligt beslut att på alla fronter fortsätta det oförsonliga kriget mot all sorts opposition mot den proletära revolutionens teori och program, – för marxismen, cl v s trotskismen.

New York, 1:a april 1940.

Appendix; Resolution antagen av SWP:s kongress 1940

Den nuvarande diskussionens organisatoriska slutsatser

Lenins bolsjevikparti är det enda parti i historien som framgångsrikt erövrat och behållit statsmakten. SWP, i sin egenskap av kamporganisation inriktad på att ta makten i detta land, formar sina organisatoriska metoder efter det ryska bolsjevikpartiets modell. Naturligtvis anpassar vi dem till de senaste årens erfarenheter och till de konkreta amerikanska villkoren.

SWP i egenskap av ett revolutionärt arbetarparti är grundat på den vetenskapliga socialismens teorier samlade i Marx, Engels, Lenins och Trotskij's viktiga verk och införlivade i Kommunistiska Internationalens fyra första kongressers grundläggande dokument och resolutioner, samt i Fjärde Internationalens viktiga konferens- och kongressdokument.

SWP förkastar påståendet från socialdemokrater, skeptiker och de som är desillusionerade över den ryska revolutionen, att det finns en oundviklig och organisk koppling mellan bolsjevism och stalinism. Denna reaktionära förvanskning av marxismen är en kapitulation för den demokratiska imperialismen. Den kan bara orsaka demoralisering och nederlag i tider av krig och revolution.

Reaktionens tillväxt i världsskala, åtföljd och orsakad av stalinismens katastrofala linje i arbetarrörelsen, har kastat alla centristiska grupper och partier (Lovestonegruppen, Socialistpartiet, Londonbyrån) bort från bolsjevismen och i riktning mot socialdemokratin. Alla dessa grupper försöker likställa bolsjevismen helt eller delvis med stalinismen. Utan undantag befinner sig alla dessa grupper i ett tillstånd av kollaps och de går över till klassfiendens sida.

Småbourgeoisin förmedlar skepticism

Denna tendens (Souvarinism) har uppenbarat sig i ledande kretsar i vårt parti (Burnham) och i vissa delar av medlemskadern. Deras skeptiska kritik av bolsjevismen är ett uttryck för deras småborgerliga sammansättning och deras beroende av den borgerliga opinionen.

Småbourgeoisin är den naturliga länk som förmedlar reaktionens teorier in i arbetarklassens organisationer.

De som försöker jämställa bolsjevism med stalinism söker efter garantier mot en stalinistisk degenerering av partiet och den framtida Sovjetmakten. Vi förkastar detta krav på försäkringar som fullständigt odialektiskt och orealistiskt. Vårt parti bryr sig först och främst om kampen om statsmakten, och därmed skapandet av ett parti förmöget att leda den proletära kampen till detta mål. Det finns inga garantier i en grundlag som kan förhindra en degenerering. Bara en segerrik revolution kan erbjuda de nödvändiga förutsättningarna för att förhindra partiets och den framtida sovjetmaktens degenerering. Om partiet inte lyckas genomföra och utsträcka revolutionen är partiets degenerering oundviklig.

Om några garantier mot det proletära partiets degenerering är omöjliga, så kan dessa uppnås endast genom att skola partiet i principfasthet och genom att föra en obarmhärtig kamp mot alla personliga och principlösa klickbildningar inom partiet. Det tydligaste exemplet på en sådan klickbildning är Aberngruppen, som enbart grundas på personlig lojalitet och utsikten att belönas med ära och positioner i partiet för dem som har sin främsta lojalitet hos klicken. Fjärde Internationalens historia i detta land visar tydligt att en sådan klick, med sitt oerhörda förakt för principer, kan bli en upplagsplats för främmande klasspåverkan och fiendeorganisationers agenter, som försöker splittra Fjärde Internationalen inifrån. SWP fördömer Abernklicken eftersom den är fientlig till en bolsjevikisk organisations anda och metoder.

Revolutionär centralism

För att störta den mäktigaste kapitalistiska härskarklassen i världen måste SWP organiseras som ett kampparti med en stark centralistisk inriktning. Den resolution som antogs vid grundningskongressen gav en korrekt tolkning av principen om demokratisk centralism. Den betonade denna principens demokratiska aspekter. Partiledningen har sedan grundningskongressen troget skyddat medlemmarnas demokratiska rättigheter. Den har givit stort utrymme åt diskussion för alla oliktankande grupper och individer. Den nya Centralkommitténs plikt är att genomföra kongressens beslut som antagits efter en mycket grundlig och demokratisk diskussion, och att inte tillåta några kränkningar av dessa.

Förhållandet både inom och utom partiet kräver att åtgärder nu vidtas för att knyta samman partiet, strama upp aktiviteterna och centralisera den organisatoriska strukturen. I arbetet att tränga in i arbetarnas massrörelse, i de hårda strider mot kapitalismen som kommer, under krigets besvärliga förhållanden, krävs en maximal lojalitet av varje ledare och varje medlem. Det krävs maximal aktivitet, och en hård disciplin måste krävas och genomdrivas.

Pressen

Partipressen är den bolsjevikiska organisationens viktigaste offentliga agitatoriska och propagandistiska uttryck. Pressens politik formuleras på grundval av Internationalens viktigaste kongress- och konferensresolutioner, partikongresserna, och på grundval av de av Centralkommitténs beslut som inte står i motsättning till sådana resolutioner. Kontrollen över pressen överlämnar partikongressen direkt till Centralkommittén. Redaktörernas plikt är att i pressen lojalt tolka kongressens beslut.

Kontrollen över offentliga diskussioner

Centralkommittén måste kontrollera hur partipressen öppnas för diskussioner om ståndpunkter som står i motsättning till partiets officiella ledning eller dess programmatiska kongressbeslut. Centralkommittén ska reglera en sådan diskussion så att den ger ett avgörande eftertryck åt partilinjen. Det är Centralkommitténs rätt och plikt att inlägga veto mot krav på offentlig diskussion om den bedömer att en sådan diskussion skulle vara skadlig för partiets intressen.

Vårt partis småborgerliga opposition visar sin fientlighet mot bolsjevikiska organisationsprinciper genom att kräva att minoriteten ska garanteras rätten att omforma pressen till ett diskussionsorgan för diametralt motsatta program. Med den metoden skulle den frånta Centralkommittén kontrollen över pressen och lägga denna i händerna på varje tillfällig, anarkistisk blockbildning som kan göra sig hörd för tillfället.

På samma sätt representerar den småborgerliga oppositionens krav på ett självständigt offentligt organ, som för ut ett program som står i motsättning till partimajoritetens, ett totalt övergivande av den demokratiska centralismen och en kapitulation för Norman Thomas' "all-omfattande" parti, som innehåller alla tendenser utom bolsjevikerna. Om man gick med på detta krav skulle man förstöra partiets centralistiska karaktär genom att skapa dubbla centralkommittéer, dubbla redaktioner, dubbla distributionsnät, kluvna lojaliteter och ett totalt sammanbrott för all disciplin. Under sådana omständigheter skulle partiet snabbt degenerera till en socialdemokratisk organisation eller försvinna från scenen helt. Kongressen förkastar kategoriskt kravet på dubbla organ.

Ledningen

För att bygga en kamporganisation som kan erövra statsmakten måste partiets generalstab bestå av en grupp yrkesrevolutionärer som ägnar sitt hela liv åt att leda och bygga partiet och dess inflytande i massrörelsen. För att bli medlem i partiets ledning, Centralkommittén, måste man underordna sitt liv helt under partiet. Alla medlemmar i Centralkommittén måste arbeta heltid för partiet, eller vara beredda att göra det om Centralkommittén kräver det.

Partiet kräver stora offer av sina medlemmar i kampen om makten. Bara en ledning vald bland dem som i kampen visar målmedvetenhet, ovillkorlig lojalitet gentemot partiet och revolutionär fasthet, kan inspirera medlemmarna till orubblig hängivenhet och leda partiet i kampen om makten.

Partiets ledning måste då och då tillföras nytt blod, i första hand från sina proletära delar. Arbetare som genom aktivitet i fackföreningsrörelsen och dess strejkkamp uppvisar talanger ska väljas in i partiets ledning för att upprätta mer direkta band mellan ledningen och arbetarrörelsen, och för att öva arbetarbolsjevikerna i uppgiften att själv leda partiet.

Partiet måste bland sina yngre medlemmar välja de kvalificerade, talangfulla och lovande medlemmar som kan skolas till ledare. Den studerande ungdomens väg till partiets ledning får inte och kan inte gå direkt från högskolornas och universitetens klassrum till Centralkommittén. De måste först visa vad de kan. De måste utan fina titlar skickas ut till arbetarområden för ett dagligt arbete bland arbetarna. De unga studenterna måste gå i skola hos arbetarrörelsen innan de kan anses vara aspiranter till Centralkommittén.

Proletarisera partiet

Arbetarklassen är den enda klass i det moderna samhället som är progressiv och verkligt revolutionär. Bara arbetarklassen är förmögen att rädda mänskligheten från barbari. Bara ett revolutionärt parti kan leda proletariatet till förverkligandet av denna historiska uppgift. För

att kunna erövra makten måste det revolutionära partiet vara djupt rotat bland arbetarna, det måste huvudsakligen bestå av arbetare och åtnjuta respekt och tilltro bland arbetarna.

Utan en sådan sammansättning är det omöjligt att bygga en programmatiskt stark och disciplinerad organisation som kan genomföra dessa enorma uppgifter. Ett parti av icke-arbetare utsätts av nödvändighet för reaktionärt inflytande: skepticism, cynism och uppgiven förtvivlan. Detta inflytande förs över till partiet från den småborgerliga omgivningen.

För att omforma SWP till ett proletärt aktionsparti är det, speciellt i den nuvarande perioden av reaktion, inte tillräckligt att fortsätta med propagandistiska aktiviteter i förhoppningen att arbetarna genom en automatisk process kommer att strömma till partiets fana. Det är tvärtom nödvändigt att göra en samlad, bestämd och systematisk ansträngning, medvetet ledd av partiets ledning, för att tränga in i arbetarrörelsen, rota partiet i fackföreningarna, arbetarnas massorganisationer och i arbetarstadsdelarna, och rekrytera arbetarmilitanter till partiet.

Åtgärder för att proletarisera partiet

För att proletarisera partiet är följande åtgärder nödvändiga:

1) Partiets alla medlemmar måste fås att rota sig på fabriker, industrier etc., och bli en del av fackföreningarna och arbetarnas massorganisationer.

2) De partimedlemmar som inte är arbetare ska tilldelas arbetsuppgifter i arbetarorganisationer, arbetarstadsdelar och i partiets arbetarfraktioner – för att hjälpa dem och lära från dem. Alla arbetslösa medlemmar måste tillhöra och vara aktiva i de arbetslösas organisationer.

De partimedlemmar som efter en rimlig tidsperiod finner det omöjligt att arbeta i en proletär miljö, och dra arbetarmilitanter till partiet, ska överföras från partimedlemsskap till sympatisörsstadiet. Speciella sympatisörsorganisationer kan bildas för detta ändamål.

Framför allt studenter och arbetslös ungdom måste skickas in i industrin och dras in i arbetarnas liv och kamp. Systematiska, kraftfulla och envetna ansträngningar måste göras för att hjälpa vår arbetslösa ungdom in i industrin trots att det är svårt att få jobb.

De studenter och arbetslösa ungdomar som, på grund av att de inte lyckas få arbete i industrin eller medlemsskap i fackföreningarna, saknar band med arbetarrörelsen utsätts för ett oerhört tryck från den småborgerliga världen. En stor del av SWP:s och YPSL:s ungdomar antog Fjärde Internationalen program, men tog med sig den socialdemokratiska rörelsens skolning och vanor, som är vitt skilda från den proletära revolutionens anda.

Dessa studenter kan omforma Fjärde Internationalens program från bokstäver till en levande verklighet endast genom att integrera sig själva i arbetarrörelsen och oåterkalleligt bryta med sin tidigare miljö. Om de inte följer denna väg står de ständigt inför faran att återfalla i sina tidigare socialdemokratiska vanor, eller i fullständig apati och pessimism, och därmed vara förlorade för den revolutionära rörelsen.

3) För att dra till oss och behålla arbetare i partiet måste vi drastiskt ändra partiets inre liv. Partiet måste rensas från diskussionsklubbsatmosfären, från en oansvarig inställning när vi väljer kamrater till förtroendeposter, från överlägsen respektlöshet gentemot partiet.

Organisera verkliga kampanjer

Partiets aktiviteter måste lyftas upp ur den tröga, dagliga rutinen och omorganiseras på grundval av kampanjer som är realistiskt anpassade till arbetarrörelsens krav och inriktning. Dessa kampanjer får inte klämmas fram av någon partifunktionär på ett partikansli, utan

måste uppstå som resultat av partiets band med arbetarrörelsen, och av massornas inriktning i en speciell situation.

Partiets samtliga agitationskampanjer måste, speciellt under den kommande perioden, riktas mot de arbetargrupper och organisationer där vi försöker få fotfäste och dra till oss medlemmar. Allmän agitation riktad till arbetarklassen i sin helhet eller folk i allmänhet måste relateras till dessa speciella mål.

Pressens agitation måste gripa in i den aktivitet som bedrivs bland speciella arbetargrupper. Detta för att partiets tidning ska omformas från ett litterärt organ till en arbetarorganisatör. Partiets integrering i arbetarrörelsen, och omformandet av partiet till en proletär organisation, är oundgänglig för partiets framgång. Att lyckas med denna omformning är tusen gånger viktigare än alla tomma fraser om att "förbereda partiet för kriget". Denna omformning är faktiskt den enda verkliga förberedelsen av partiet för kriget, naturligtvis kombinerad med de nödvändiga tekniska justeringarna när det gäller organisationsformerna.

SWP måste hålla fast vid Fjärde Internationalens principer och program, omformas till en demokratisk centralistisk bolsjevikisk organisation och integrera sig i arbetarrörelsen. På den, och endast den, grundvalen kan partiet klara krigets prövningar, överleva kriget och gå framåt mot sitt stora mål – upprättandet av en Arbetarrepublik i Förenta Staterna.